

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 84000-2/2020-4

Datum: 9. 12. 2020

DRŽAVNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJ ZA NESREČE

Verzija 2.0

KAZALO

1 Uvod	3
1.1 Uvod.....	3
1.2 Organizacijski okviri ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče	3
1.3 Razvidi	7
1.4 Sprejemljivo tveganje za nesreče	8
1.5 Ocenjevanje upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče pri oceni tveganja za posamezno nesrečo, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost	10
2 Povzetki in ugotovitve ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče.....	25
2.1 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za potres.....	26
2.2 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo	44
2.3 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave	59
2.4 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh	77
2.5 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali	94
2.6 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče	111
2.7 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo	129
2.8 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo.....	146
2.9 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju	165
2.10 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem.....	186
2.11 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za žled	188
2.12 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovi	205
2.13 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju	216
2.14 Ocena zmožnosti obvladovanja kibernetičnih tveganj	234
2.15 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja	237
3 Ugotovitve s pojasnili	255
4 Razlaga pojmov, kratic in krajšav	262
5 Viri	264
6 Priloge	265
7 Evidenčni list sprememb, dopolnitev in posodobitev.....	266

1 Uvod

1.1 Uvod

Državno oceno zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, verzija 2.0, je na podlagi 3. alineje drugega odstavka 5. člena Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17) v sodelovanju in soglasju z nosilci, pristojnimi in odgovornimi za pripravo ocen tveganja za posamezne nesreče in ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče, pripravila Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo (v nadaljnjem besedilu URSZR) kot Državni koordinacijski organ za ocene tveganj za nesreče in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. S sklepom jo je sprejela Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu Vlada RS).

Ocena nadomešča istoimensko oceno, verzija 1.0, iz leta 2018. V primerjavi s prvo verzijo so v verziji ocene 2.0 dodani povzetki in ugotovitve treh ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče, ki so bile pripravljene po sprejetju prve verzije te ocene. Ustrezno oziroma glede na novo vsebino so poleg manjših sprememb v uvodnem delu spremenjeni tudi sklepne ugotovitve s pojasnili, razlaga pojmov, kratic in krajšav ter seznam uporabljenih virov. Opravljeno je bilo še več redakcijskih popravkov.

Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče je javno objavljena na spletnih straneh URSZR oziroma osrednjem spletišču državne uprave.

1.2 Organizacijski okviri ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče

Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Evropskega sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L št. 347, z dne 20. decembra 2013, str. 924; v nadaljnjem besedilu Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite) v takratni točki b 6. člena določa pripravo in izpopolnitev načrtovanja za obvladovanje tveganj za nesreče na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni, v takratni točki c istega člena pa še pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče in roke za posredovanje nacionalne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče oziroma ocen na podnacionalni ravni Evropski komisiji.

V Sklepu o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite je zmožnost obvladovanja tveganj za nesreče opredeljena kot sposobnost države članice ali njenih regij za zmanjšanje tveganj za nesreče, prilagoditev na tveganja ali ublažitev tveganj (vplivov tveganj in/ali verjetnosti nesreč), ugotovljenih v ocenah tveganj za nesreče, na ravni, ki so sprejemljive za posamezno državo članico, torej na opredeljena sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče.

Na podlagi Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite je Evropska komisija avgusta 2015 pripravila smernice za oceno zmožnosti obvladovanja tveganja (Risk Management Capability Guidelines; UL L, 2015/C 261/03; v nadaljnjem besedilu smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče), katerih namen je

državam članicam zagotoviti nezavezujočo celovito in prožno metodologijo, ki naj bi se uporabljala kot pomoč pri ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

Z uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite je Vlada RS v slovensko zakonodajo avgusta 2014 (Uradni list RS, št. 62/14, v nadaljnjem besedilu uredba) najprej prenesla vsebino točke a 6. člena Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Točka a 6. člena se je navezovala na ocenjevanje tveganj za nesreče, kar v Republiki Sloveniji poteka od leta 2014. Ocene tveganj za nesreče so zaradi narave in širine vsebine lahko podlaga za številne dejavnosti na več področjih, med drugim so tudi podlaga za izpopolnjeno načrtovanje za obvladovanje tveganj za nesreče za namene preventive in pripravljenosti (v nadaljnjem besedilu načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost), izvajanje ustreznih ukrepov za preventivo pred tveganji in pripravljenost (v nadaljnjem besedilu izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) ter tudi podlaga ocenam zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

Vsebina točke b in zlasti točke c 6. člena takratnega Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite je bila v slovensko zakonodajo prenesena leta 2017 z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 13/17).

Novela uredbe iz leta 2017 je povzela bistveno vsebino Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, ki se nanašajo predvsem na vsebino vprašanj, s katerimi se ocenjuje zmožnost obvladovanja tveganj za nesreče na treh področjih in s treh vidikov, poleg tega pa tudi določitev sprejemljivega tveganja za nesreče ter oblikovanje razvidov, ki predstavljajo enoten popis ukrepov za preventivo in pripravljenost, z načrtovanjem in izvajanjem katerih bi lahko v prihodnosti zmanjšali posledice in/ali verjetnost nekaterih nesreč.

Uredba iz leta 2014 je določila 12 nesreč, za katere so bile leta 2015 na ravni države pripravljene ocene tveganja za posamezne nesreče, in pristojne oziroma odgovorne nosilce. Nekatero oceno so bile leta 2016 dopolnjene, predvsem z vidika vpliva prihodnjih podnebnih sprememb. Novela uredbe iz leta 2017 je za te nesreče določila tudi pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče. Pregled teh nesreč je v Preglednici 1. Obenem je bila določena še priprava ocen tveganja in ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za tri dodatne nesreče.

Preglednica 1: Pristojnost za pripravo ocen tveganja za posamezne nesreče in ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče

NESREČE	Nosilci
Potres	ministrstvo, pristojno za okolje in prostor
Poplave	ministrstvo, pristojno za okolje
Nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora za zdravje ljudi oziroma epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh	ministrstvo, pristojno za zdravje
Posebno nevarne bolezni živali	ministrstvo, pristojno za kmetijstvo

NESREČE	Nosilci
Jedrska ali radiološka nesreča	ministrstvo, pristojno za okolje
Železniška nesreča	ministrstvo, pristojno za promet
Letalska nesreča	ministrstvo, pristojno za promet
Velik požar v naravnem okolju	ministrstvo, pristojno za gozdarstvo
Terorizem	ministrstvo, pristojno za notranje zadeve
Suša	ministrstvo, pristojno za okolje
Žled	ministrstvo, pristojno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
Nesreče z nevarnimi snovmi	ministrstvo, pristojno za okolje
Nesreče na morju	ministrstvo, pristojno za promet
Kibernetska tveganja	ministrstvo, pristojno za informacijsko družbo in elektronske komunikacije
Bolezni in škodljivci gozdnega drevja	ministrstvo, pristojno za gozdarstvo

Z novelo uredbe je bil določen rok za pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče, in sicer za prvih 12 ocen v preglednici 31. december 2017, za zadnje tri nesreče v preglednici pa 1. februar 2019.

Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče glede na določbe uredbe sestavljajo naslednje vsebine:

1. uvod;
2. sprejemljiva tveganja za nesreče;
3. ocena upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti na področju ocene tveganja za posamezno nesrečo ter načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost skladno s smernicami Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče;
4. povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo skladno z vprašalnikom iz petega poglavja smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče;
5. ugotovitve s pojasnili;
6. razlaga pojmov, kratic in krajšav;
7. viri;
8. priloge (razvidi itn.);
9. evidenčni list sprememb, dopolnitev in posodobitev.

Z novelo uredbe je bila predpisana tudi priprava Državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, ki predstavlja povzetke in sintezo vsebin ter ugotovitev iz ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče. Prvič je bila pripravljena leta 2018.

Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče glede na določbe uredbe vsebuje:

1. uvod;
2. povzetke ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče iz 4. točke vsebine ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče skladno z vprašalnikom iz petega poglavja smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče;
3. ugotovitve s pojasnili iz 5. točke vsebine ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče;
4. razlago pojmov, kratic in krajšav;
5. vire;
6. priloge;
7. evidenčni list sprememb, dopolnitev in posodobitev.

Ocene tveganja za posamezne nesreče in ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče pripravljajo različna ministrstva, zato je Vlada RS z uredbo določila tudi ustanovitev Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj za nesreče. Njegove naloge so usmerjene v usklajevanje, pomoč in podporo ministrstvom pri pripravi ocen tveganja za posamezne nesreče, poročanje Evropski komisiji skladno z obveznostmi iz Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ter pripravo državne ocene tveganj za nesreče. Z novelo uredbe leta 2017 so se te naloge razširile tudi na ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, zato se je spremenil naziv, in sicer v državni koordinacijski organ za ocene tveganj za nesreče in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče (v nadaljnjem besedilu DKO). Naloge tega organa v Republiki Sloveniji opravlja URSZR.

Konec leta 2014 je bila s sklepom Vlade Republike Slovenije ustanovljena Medresorska delovna skupina za ocene tveganj za nesreče, ki jo DKO obdobjno seznanja z dejavnostmi in napredkom pri pripravi ocen tveganj za nesreče. V tej skupini so predstavniki vseh ministrstev. Nalogi skupine sta predvsem seznanjanje z razmerami pri pripravi ocen tveganj za nesreče ter skrb za zagotavljanje in usklajevanje izvajanja načrtovanih oziroma potrebnih dejavnosti glede priprave ocen tveganja za posamezne nesreče v okviru ministrstev, katerih predstavniki so člani te skupine. Z novelo uredbe leta 2017 se je spremenil obseg nalog skupine, ki se od takrat nanaša tudi na razvide in ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Posledično se je tudi spremenilo ime te delovne skupine, in sicer v Medresorsko delovno skupino za spremljanje izdelave ocen tveganj za nesreče, razvidov in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče (v nadaljnjem besedilu MDS). Njeno članstvo je bilo popolnjeno oktobra 2020.

Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče naj bi se dopolnjevala vsaka tri leta.

Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče, razen Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem in Ocene zmožnosti obvladovanja kibernetских tveganj, so javno dostopne na spletnih straneh ministrstev (nosilcev), ki so te ocene pripravila, oziroma na osrednjem spletišču državne uprave.

1.3 Razvidi

Evropska komisija v Sklepu o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite iz leta 2013 v točki b 6. člena določa pripravo in izpopolnitev načrtovanja za obvladovanje tveganj za nesreče na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni, kar naj bi se kazalo z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost na določeno nesrečo, s čimer se lahko zmanjšujejo njeni vplivi (sem spada tudi zmožnost hitrejše odprave posledic) in/ali verjetnost. Načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost v Republiki Sloveniji na najvišji ravni ureja Vlada RS z Zakonom o Vladi Republike Slovenije, na nižjih ravneh pa resorni predpisi.

V uredbi so z 18.a členom predpisani le razvidi, ki vsebujejo enoten in strnjen pregled ukrepov za preventivo ter pripravljenost, z načrtovanjem in izvajanjem katerih se lahko v trajnem oziroma dolgoročnem procesu zmanjšujejo vplivi (posledice) in/ali verjetnost nesreč do sprejemljivih tveganj za nesreče.

Z razvidi se torej ne posega v vsebino načrtovanja in izvajanja obstoječih ukrepov za preventivo in pripravljenost v pristojnosti ministrstev, temveč za vse nesreče pomenijo enoten prikaz ukrepov za preventivo in pripravljenost iz pristojnosti posameznih ministrstev za vse nesreče, s čimer je olajšana tudi priprava ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče.

Razvidi večinoma vsebujejo:

1. naziv nesreče, nosilca in ocenjevalno obdobje;
2. predstavitev, ki vsebuje ukrepe za preventivo in pripravljenost (naziv ukrepov, opis ukrepov, cilje ter prioritete ukrepov);
3. načrtovanje, ki vsebuje pravne podlage, nosilce ukrepov in njihove naloge, sodelujoče organe in njihove naloge, časovnico načrtovanja ukrepov (roke, faze), sodelovanje javnosti (opis), stroške načrtovanja ukrepov, finančne in materialne vire za načrtovanje ukrepov in prioritete ukrepov;
4. izvajanje, ki vsebuje pravne podlage, nosilce ukrepov in njihove naloge, sodelujoče organe in njihove naloge, opis izvajanja ukrepov, časovnico izvajanja ukrepov (roke, faze), rezultate izvajanja ukrepov, stroške izvajanja ukrepov, finančne in materialne vire za izvajanje ukrepov ter prioritete ukrepov;
5. druge vsebine, ki vsebujejo predvsem nova spoznanja in vrednotenje sprememb.

Razvide so za svoje ocene pripravili vsi nosilci in so predstavljeni ob koncu ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče kot njihova priloga. Tudi URSZR je za skoraj vse nesreče določila splošne ali posameznim nesrečam namenjene ukrepe za preventivo in pripravljenost iz svojih pristojnosti oziroma pristojnosti sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu VNDN) ter za večino ocen pripravila svoje področne razvide. V nekaterih primerih so področne razvide pripravili še drugi, npr. za Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za žled še Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu MKGP) za gozdove ter dva Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu Mzi) za železniški promet in infrastrukturo ter elektroenergetsko infrastrukturo.

Za obvladovanje tveganj za nesreče so pomembnejši ukrepi za preventivo, ki so večinoma v pristojnosti nosilcev, saj se s temi ukrepi, kar je odvisno od nesreče, lahko zmanjšujejo vplivi

nesreče in/ali verjetnost nesreče. Ukrepi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so navadno ukrepi za pripravljenost, usmerjeni v ustrezen odziv sistema VNDN, ko se zgodi nesreča. S temi ukrepi večinoma ni mogoče zmanjšati verjetnosti nesreče, lahko pa z ustreznim odzivom oziroma ukrepanjem pri nekaterih nesrečah delno zmanjšamo nekatere vplive oziroma posledice.

Razvide je treba periodično pregledovati in ukrepe na novo ovrednotiti, lahko se dodajajo tudi novi ukrepi ali se kakšen odstrani.

1.4 Sprejemljivo tveganje za nesreče

Sprejemljiva tveganja za nesreče so zelo pomemben element ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče opredeljuje 18.c člen Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki za državo predstavlja še sprejemljive izgube prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče za državo vsebujejo še sprejemljive:

- vplive na ljudi (število mrtvih, ranjenih ali bolnih in evakuiranih – trajni ukrep);
- višino škode, kot je določena z gospodarskimi in okoljskimi vplivi ter vplivi na kulturno dediščino v ocenah tveganja za posamezne nesreče (ali s posameznimi vsebinami v okviru teh vplivov);
- stopnjo političnih in družbenih vplivov nesreče (ali s posameznimi vsebinami v okviru teh vplivov, če je tako bolj smiselno);
- verjetnost nesreče, če je mogoče.

Sprejemljiva tveganja za nesreče bi v bistvu morala predstavljati cilj, do katerega naj bi postopno prišli z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo ter pripravljenost, ki so v pristojnosti vseh ministrstev. To pomeni, da brez opredelitve sprejemljivega tveganja za nesreče ni mogoče ustrezno vsebinsko in časovno prilagoditi oziroma dolgoročno ustrezno izpopolniti načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo ter pripravljenost, da bi te cilje (zmanjšanje vplivov tveganja in/ali verjetnosti nesreče) lahko dosegli.

Pomembno je, da se pri vsaki nesreči ugotovi, ali se lahko zmanjšujejo njeni vplivi ali/in verjetnost. Katere vplive nesreč je z ukrepi mogoče obvladovati oziroma zmanjševati, je odvisno od posamezne nesreče. Pri verjetnosti nesreče je marsikdaj tako, da se njihovo pojavljanje ne more preprečiti, predvsem to velja za večino naravnih nesreč. Pomembno je tudi določanje rokov, do katerih naj bi odvisno od nesreče z ustreznimi ukrepi za preventivo in pripravljenost lahko obvladovali oziroma zmanjševali tveganje navadno do zelenih ravni, torej do oblikovanih vrednosti sprejemljivega tveganja za nesrečo.

Postopek oblikovanja sprejemljivega tveganja za nesreče je lahko precej raznovrsten. Možnosti je več, prva izmed njih pa je, da so sprejemljivi vplivi tveganja in verjetnosti za nesrečo v okvirih vrednosti, ki bi vpliv in verjetnost postavili v zelena polja matrike tveganja za

posamezno nesrečo. To zlasti za nesreče, za katere so ugotovljene visoke stopnje vplivov in verjetnost, pomeni, da bo sprejemljiva tveganja zanje nemogoče, težko ali vsaj ne kmalu doseči. Druga možnost določanja vrednosti sprejemljivih tveganj za nesreče je, da se ne glede na v analizah tveganja ugotovljene velikosti vplivov določijo fiksne vrednosti sprejemljivega tveganja za vse nesreče, kot npr. 15 mrtvih, 30 poškodovanih, 30 stalno razseljenih ljudi, več kot 50 milijonov evrov gospodarske in okoljske škode ter škode na kulturni dediščini, politični in družbeni vplivi stopnje 4 ali višji. Taka možnost je sicer razmeroma preprosta, vendar zaradi svoje neprilagodljivosti lahko tudi nerealna in zato nepriporočljiva. V nekaterih primerih bi bili lahko že ugotovljeni vplivi določenega tveganja iz scenarijev tveganja nižji kot tako oblikovana sprejemljiva tveganja za nesreče. Tretja možnost določanja sprejemljivega tveganja za nesrečo je, da so vrednosti sprejemljivega tveganja za nesrečo take, da bi se uvrstile v stopnjo nižje glede na trenutno uvrstitev scenarijev tveganja iz ocen tveganja za obravnavane nesreče v matrikah tveganja za obravnavano nesrečo. Navedeni pristopi so v bistvu razmeroma togi in generični, saj ne upoštevajo stanja pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, s katerimi se vplive in/ali verjetnost nesreč lahko zmanjša.

Bolj primerna se zdi možnost, da se vrednosti sprejemljivega tveganja za nesrečo oblikujejo na podlagi identifikacije in ugotovitve stanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, zlasti na podlagi načrtovanja in izvajanja najustreznejših ukrepov. Tak način oblikovanja sprejemljivega tveganja za posamezno nesrečo je verjetno tudi najbolj realen, tako oblikovani cilji pa lažje dosegljivi. Uporabljen je bil pri precejšnjem številu do zdaj pripravljenih ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče.

Obstaja tudi možnost, da se vrednosti sprejemljivega tveganja za nesreče oblikujejo neodvisno od zgoraj opisanih možnosti. Na nekaterih področjih take vsebine že obstajajo oziroma so bile ravni sprejemljivega tveganja za nesreče mogoče že oblikovane in se jih je v takem primeru lahko uporabilo tudi pri načrtovanju ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter pri ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Tak primer je bil pri poplavi.

Večinoma so podlaga za oblikovanje sprejemljivega tveganja scenariji tveganja v pripadajočih ocenah tveganja za posamezne nesreče. Sprejemljiva tveganja za neko nesrečo so se oblikovala za vse ali vsaj za najpomembnejše scenarije tveganja za obravnavano nesrečo v ocenah tveganja za posamezne nesreče.

V več ocenah je bilo določeno tudi obdobje veljave vrednosti sprejemljivega tveganja za posamezno nesrečo ob domnevi, kakšno bi bilo ob ustreznem načrtovanju, izpopolnjevanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost sprejemljivo tveganje za obravnavano nesrečo, če bi se nesreča, kot je bila predstavljena prek scenarijev tveganja v ocenah tveganja za posamezno nesrečo, pojavila ob koncu tega določenega obdobja v taki ali podobni intenzivnosti in prostorski razporeditvi. Z drugimi besedami to pomeni, da bi pojav nesreče v taki ali podobni razsežnosti in intenzivnosti, kot je prek scenarijev tveganja in analiz tveganja prikazan v ocenah tveganja za posamezne nesreče, ob koncu določenega obdobja »smel« ob ustreznem načrtovanju identificiranih ukrepov za preventivo in pripravljenost povzročiti posledice oziroma vplive največ v višini sprejemljivega tveganja za obravnavano nesrečo in ne hujših. Podobno velja tudi za verjetnost nesreče, če se z ukrepi lahko vpliva na verjetnost njene pojavitve.

V nekaterih ocenah zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče je bilo sprejemljivo tveganje določeno bolj na splošno, so pa tudi primeri, ko se sprejemljivo tveganje

za nesrečo ni znalo ali zaradi številnih nezanesljivih dejavnikov ni moglo določiti ali se je pokazalo, da je zaradi različnih vzrokov ugotavljanje sprejemljivega tveganja za nesrečo nepotrebno oziroma nepomembno. V nekaterih primerih so nosilci lahko oblikovali sprejemljivo tveganje za nesrečo, ni pa bilo mogoče določiti roka, v katerem bi vplive in verjetnost lahko zmanjšali do vrednosti sprejemljivega tveganja za nesrečo. Le splošno oblikovanje oziroma celo neoblikovanje sprejemljivega tveganja za nesrečo še ne pomeni, da z ustreznimi ukrepi za preventivo in pripravljenost vplivov in/ali verjetnosti teh nesreč ni mogoče zmanjševati.

Tako kot razvide je treba tudi vrednosti sprejemljivega tveganja za nesreče obdobjno preveriti, jih ovrednotiti in jih, če je treba, na novo oblikovati.

Treba je poudariti, da se je sprejemljivo tveganje za nesreče, za katere ga je nosilec uspešno oblikoval, večinoma oblikovalo prvič. Njegovo oblikovanje večinoma ni upoštevalo vseh strokovnih in drugih podlag ter okoliščin, zaradi česar dobljene oziroma oblikovane vrednosti sprejemljivega tveganja za obravnavane nesreče niso nujno in povsem optimalne.

Sprejemljivo tveganje za nesrečo ne predstavlja nekih nespremenljivih vrednosti, temveč se lahko obdobjno zaradi različnih vzrokov tudi spreminja (navadno zmanjšuje). Prav tako sprejemljivo tveganje za nesrečo trenutno še ne predstavlja neke nujne obveznosti, temveč usmeritev oziroma neobvezujoč cilj vsem, ki lahko na svojem področju z načrtovanjem in izvajanjem ustreznih ukrepov za preventivo in pripravljenost prispevajo k temu, da bi bile posledice in/ali verjetnost prihodnjih nesreč manjša. Treba je razmišljati še o tem, da bi vrednostim sprejemljivega tveganja za nesreče morali sčasoma dodati tudi obligatornost njegovega upoštevanja pri obvladovanju tveganja za posamezne nesreče, kar pa bo ne le strokovna, temveč tudi politična odločitev.

1.5 Ocenjevanje upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče pri oceni tveganja za posamezno nesrečo, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost

Tretje poglavje ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče predstavlja njihov najobsežnejši in najpomembnejši del. V tem delu so nosilci in sodelujoči organi odgovarjali na 51 vprašanj, odgovori nanje pa opredeljujejo stanje zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavane nesreče z upravnega, tehničnega in finančnega vidika ocenjevanja tveganja za obravnavano nesrečo, načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Vprašanja so prevzeta iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, ki jih je sprejela avgusta 2015. S spremembami Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite iz leta 2019 je Evropska komisija te smernice ukinila, hkrati pa so države članice ohranile obveznost za pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Enako velja tudi za vsebino teh ocen, ki jo opredeljuje Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

Glede na to, da je ocenjevanje, ki je v Republiki Sloveniji do zdaj temeljilo na teh smernicah, dalo dobre rezultate, hkrati pa pokazalo tudi na pomanjkljivosti, ter tudi zaradi zagotavljanja medsebojne primerljivosti podatkov in ugotovitev v vseh dozdajšnjih ocenah zmožnosti

obvladovanja tveganja za nesreče, ki jo zagotavlja tudi pri nas dopolnjen številčni sistem ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče, se te smernice, kljub uveljavitvi smernic Evropske komisije za poročanje o obvladovanju tveganj za nesreče in ki so oenem nadomestile smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, slednje v Republiki Sloveniji še vedno uporabljajo.

Preglednica 2: Pregled vprašanj iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče

NESREČA: _____			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA OBRAVNAVANO NESREČO		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?		
5	Ocena ravni za 3.1.1		
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?		
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?		
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?		
10	Ocena ravni za 3.1.2		
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?		
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno		

NESREČA: _____			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?		
14	Ocena ravni za 3.1.3		
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?		
17	Ocena ravni za 3.1.4		
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?		
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?		
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?		
22	Ocena ravni za 3.1.5		
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI		
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?		
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?		

NESREČA:			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?		
29	Ocena ravni za 3.1.6		
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?		
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?		
33	Ocena ravni za 3.1.7		
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI		
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?		
38	Ocena ravni za 3.1.8		
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI		
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA OBRAVNAVANO NESREČO		
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?		

NESREČA:			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?		
46	Ocena ravni za 3.2.1		
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?		
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje za strokovnjake na različnih ravneh, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljnih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?		
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in naprej razvijalo?		
52	Ocena ravni za 3.2.2		
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?		
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?		

NESREČA:			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
56	Ocena ravni za 3.2.3		
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?		
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
61	Ocena ravni za 3.2.4		
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?		
64	Ocena ravni za 3.2.5		
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI		
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
69	Ocena ravni za 3.2.6		
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI		

NESREČA:			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?		
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?		
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?		
76	Ocena ravni za 3.2.7		
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI		
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?		
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?		

NESREČA:			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
84	Ocena ravni za 3.3.1		
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?		
87	Ocena ravni za 3.3.2		
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?		
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?		
91	Ocena ravni za 3.3.3		
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?		
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?		

NESREČA: _____			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
96	Ocena ravni za 3.3.4		
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?		
99	Ocena ravni za 3.3.5		
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?		
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?		
103	Ocena ravni za 3.3.6		
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI		
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
108	Ocena ravni za 3.3.7		
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo mogoče		

NESREČA:			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?		
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?		
112	Ocena ravni za 3.3.8		
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?		
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?		
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?		
117	Ocena ravni za 3.3.9		
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI		
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za		

NESREČA: _____			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?		
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?		
123	Ocena ravni za 3.3.10		
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI		
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA OBRAVNAVANO NESREČO		

V zgornji preglednici so vprašanja in oblika vprašanj in odgovorov, ki so v obliki povzetkov uporabljeni za to državno oceno.

Odgovori na vprašanja v ocenah zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče so obsežnejši. Pri prvem vsebinskem sklopu, ki vsebuje ocenjevanje področja ocenjevanja tveganja za obravnavano nesrečo (prvih 16 vprašanj), so odgovore pripravili večinoma nosilci, pri preostalih dveh vsebinskih sklopih (načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) pa so bili lahko vključeni tudi sodelujoči organi. Pri večini nesreč je del odgovorov za sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pripravila tudi URSZR. Pri pripravi odgovorov so bili navadno upoštevani ukrepi za preventivo in pripravljenost, predstavljeni prek razvidov. Odgovori so pripravljene pisno oziroma vsebinsko, obenem pa je predstavljena tudi številčna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo, povezano s posameznimi vprašanji, in sicer s petimi ravnmi:

- n. r.: vprašanje, ki se nanaša na zmožnosti, ni relevantno;
- 1: zmožnosti veljajo za relevantne – dejavnosti se še niso začele (zmožnosti niso ugotovljene);
- 2: zmožnosti so ugotovljene – dosežen je bil začetni napredek;
- 3: zmožnosti so bile razvite na pomembnih področjih;
- 4: zmožnosti so integrirane in se izboljšujejo.

Najslabša ocena, ki se nanaša na posamezno vprašanje, je 1, najboljša je 4, odgovor n. r. pa pomeni, da vprašanje za določeno nesrečo ni relevantno. Višja ocena torej pomeni boljši rezultat. Obstaja tudi možnost, da na nekatera vprašanja ni bilo mogoče odgovoriti.

Zaradi narave vprašanj so odgovori večinoma splošni in se nanašajo na večino ukrepov za preventivo in pripravljenost, uvrščenih v področne razvide iz prejšnjega poglavja. Če se vprašanja nanašajo na ožje usmerjene vsebine, so odgovori nanje natančnejši.

Natančnejših meril, kako ugotoviti oziroma dodeliti oceno ravni odgovora na posamezna vprašanja in tudi na posamezne vsebinske sklope vprašanj, Evropska komisija v predmetnih smernicah ni dala. Zato pripravljavci odgovorov na posamezna vprašanja tako vsebino odgovorov kot dodeljene številčne ravni odgovorov lahko oblikujejo nekoliko subjektivno.

V teh ocenah so bile ugotovljene oziroma na spodaj opisan način opredeljene tudi ocene ravni na višjih ravneh oziroma vsebinskih sklopih: na četrti ravni (npr. za posamezna področja, kot so okvir, koordinacija, oprema, strokovno znanje, drugi deležniki itn.), na tretji ravni (npr. za posamezne vrste zmožnosti, kot so upravne, tehnične, finančne), na drugi ravni (za ocene tveganja za posamezno oziroma obravnavano nesrečo, načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) ter na prvi oziroma končni ravni za nesrečo kot celoto.

Pristopa k tovrstnemu ocenjevanju Evropska komisija v predmetnih smernicah ni opredelila, zato je postopek izračuna teh ocen (vrednosti in stopenj) oblikoval DKO:

1. Posamezno vprašanje in ocena ravni za obravnavano vprašanje v Preglednici 2 (1–51) predstavljata najnižjo, 5. raven. Kot je že prej omenjeno, so mogoče ocene ravni od 1 do 4 vedno v celem številu, v nekaterih primerih tudi n. r. Če je na vprašanje odgovarjalo več organov, je vsak dal svojo oceno. Ocena ravni posameznega odgovora je bila v takem primeru izračunana tako, da so bile seštete parcialne ocene vseh organov in dobljena vsota deljena s številom organov, ki so na vprašanje odgovarjali. Tako dobljeno število ni vedno celo število, v tem primeru se je za končno oceno ravni posameznega odgovora upošteval preračun iz Preglednice 3.

2. Če je na četrti ravni v Preglednici 2 le eno vprašanje, je ocena (vrednost) za to raven enaka oceni za to vprašanje (tak je primer pri ravni 3.1.1, pri kateri je le eno vprašanje, podobno je npr. tudi pri vprašanju 7, ravni 3.1.4 itn.), le da je v tem primeru ocena (vrednost) zapisana kot decimalno število. Če je vprašanj v okviru četrte ravni več, je ocena za to raven izračunana tako, da so bile seštete ocene vseh posameznih vprašanj in vrednost deljena s številom vprašanj na tej ravni. Tak je primer pri ravni 3.1.4, pri kateri so tri vprašanja. Vprašanj, na katera se zaradi nerelevantnosti ni pripravil odgovor (n. r.) ali odgovor iz kakršnih koli drugih vzrokov ni bil pripravljen, se pri tem ni upoštevalo.

3. Vrednost na tretji ravni (npr. upravnih zmožnosti v vrstici 23 v Preglednici 2) je bila izračunana tako, da so bile seštete vrednosti vseh vsebin na četrti ravni (pri primeru upravnih zmožnosti pri oceni tveganja za posamezno nesrečo je to seštevek vrednosti ravni 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4 in 3.1.5). Dobljena vrednost je bila nato deljena s številom ravni (v konkretnem primeru 5) oziroma z manj, če bi se zgodilo, da na tretji ravni ne bi imeli relevantnega odgovora oziroma bi bil odgovor n. r. Tako dobljena vrednost je zapisana kot decimalno število. Dobljena

vrednost je na način, opredeljen v Preglednici 3, izražena tudi s celim številom kot stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na zaokroženih vsebinskih področjih tretje ravni.

4. Vrednost na drugi ravni oziroma ravni ocene tveganja za posamezno nesrečo, pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je izračunana tako, da so bile dobljene (decimalne) vrednosti za ocene tveganja za posamezno nesrečo, na področju načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost in na področju izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, torej vrednosti tretje ravni, seštete in deljene s tri. Dobljena vrednost je zapisana kot decimalno število, obenem pa je bila tako, kot je bilo opredeljeno v Preglednici 3, preračunana in izražena tudi s celim številom kot stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo pri ocenjevanju tveganja za nesrečo, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.

5. Skupna ocena (vrednost in stopnja) zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo (prva raven) (vrstica 126 v Preglednici 2) je bila izračunana tako, da so bile seštete vrednosti, povezane z oceno tveganja za posamezno nesrečo (vrstica 40 v Preglednici 2), vrednost za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrstica 78 v Preglednici 2) in vrednost za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrstica 125 v Preglednici 2), seštevek pa deljen s tri. Dobljena vrednost, ki je decimalno število, pomeni končno vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo. Dobljena vrednost je bila prek opredeljenih pragov v Preglednici 3 pretvorjena še v skupno oziroma končno stopnjo zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo.

V tej oceni in posameznih ocenah zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče so opredeljene te ravni ocenjevanja:

- 1. raven: skupna oziroma končna ocena (vrednost in stopnja) zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo;
- 2. raven: ocena (vrednost in stopnja) zmožnosti obvladovanja tveganja na ravni ocene tveganja za obravnavano nesrečo, načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost;
- 3. raven: ocena (vrednost in stopnja) zmožnosti obvladovanja tveganja na ravni upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti pri oceni tveganja za obravnavano nesrečo, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost;
- 4. raven: ocena (vrednost) zmožnosti obvladovanja tveganja na ravni končanih vsebinskih sklopov znotraj upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti na vseh področjih (ocena tveganja, načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost);
- 5. raven: najnižja, osnovna raven, ki predstavlja oceno na ravni posameznega vprašanja oziroma odgovora nanj.

Preglednica 3 predstavlja preračun vrednosti in razlago stopenj zmožnosti obvladovanja tveganja v posameznih vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni, uporabljena pa je bila tudi za oceno ravni posameznega vprašanja, če je nanj odgovarjalo več organov.

Preglednica 3: Preračun vrednosti in razlaga stopenj zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo v posameznih vsebinskih sklopih

Skupna vrednost ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo oziroma posamezne vsebinske sklope	Barvna lestvica in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo	Stanje zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo	Okvirna razlaga stanja zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo
do 1,50	1	dejavnosti se večinoma še niso začele (zmožnosti večinoma niso ugotovljene)	tveganja za nesrečo se ne obvladujejo ali premalo, vplivi in/ali verjetnosti nesreče se ob takem trendu dolgoročno lahko povečujejo
1,51–2,50	2	zmožnosti so večinoma ugotovljene – dosežen je bil začetni napredek	tveganje za nesrečo se delno ali pretežno obvladuje, ni verjetno zmanjšanje vplivov in/ali verjetnosti nesreče v zadanem obdobju (če je bilo to določeno)
2,51–3,50	3	zmožnosti so bile večinoma razvite na pomembnih področjih	tveganje za nesrečo se obvladuje, verjetno je zmanjšanje vplivov na večini področij in/ali nastanek nesreče v zadanem obdobju (če je bilo to določeno)
3,51–4,00	4	zmožnosti so večinoma integrirane in se izboljšujejo	tveganje za nesrečo se v celoti obvladuje, velika je verjetnost zmanjšanja vplivov in/ali verjetnosti nesreče na raven sprejemljivega tveganja za nesrečo (če je bilo to oblikovano) v zadanem obdobju (če je bilo to določeno)

Višja končna vrednost in stopnja pomenita boljši rezultat. Ocena oziroma vrednost 3,51 ali več, kar pomeni najvišjo stopnjo 4, pomeni, da smo kot država sposobni zmanjševati vplive in/ali verjetnost obravnavanega tveganja za nesrečo in da bi nam lahko z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost v zadanem obdobju (če je bilo to določeno) vplive in/ali verjetnost obravnavne nesreče uspelo znižati do opredeljenega sprejemljivega tveganja za obravnavano nesrečo (če je bilo oblikovano). Takih vrednosti sicer nobena od obravnavanih nesreč ni dosegla. Vrednosti rumenega polja (med 2,51 in 3,50), ki se uvrstijo v stopnjo 3, so še sprejemljiva raven zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo in pomenijo, da je tveganje za nesrečo obvladljivo in da je mogoče upravičeno pričakovati, da bi se glede na ugotovljeno stanje ukrepov za preventivo in pripravljenost velikosti vplivov in/ali verjetnosti tveganja za nesrečo lahko nekoliko znižale.

Vrednosti v oranžnem polju (od 1,51 do 2,50 – stopnja 2) ali celo v rdečem polju (do 1,50 – stopnja 1) so nižje, manj zaželeni vrednosti. Take vrednosti pomenijo, da se tveganje za neko nesrečo le delno ali večinoma ne obvladuje, zlasti na področjih, ki bi se uvrstila v rdeče polje, in da nekateri ukrepi, s katerimi bi se lahko zmanjševali vplivi in/ali verjetnost tveganja pri obravnavani nesreči, niso prepoznani ali se ne izvajajo oziroma jih je premalo.

2 Povzetki in ugotovitve ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče

Odgovore na vprašanja v tretjih poglavjih ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče in ocene ravni posameznih odgovorov tudi na višjih ravneh so pripravljavci ocen strnili v poglavje 4 teh ocen.

Povzetki ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče sestavljajo večji del Državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Tabelarični povzetki, ki so vsebinsko skoraj v celoti prevzeti iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebujejo vsa vprašanja, dodane ocene ravni zanje in opombe (kratke povzetke odgovorov in/ali utemeljitev izbire ravni), poleg tega pa še vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavane nesreče.

Za vsebino ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče so odgovorni nosilci.

Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče so javne in objavljene na spletnih straneh ministrstev, ki so jih pripravila. Le Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem, ki je označena s stopnjo tajnosti interno, ni javno objavljena. Na vpogled je na voljo na Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu MNZ). Enako velja za Oceno zmožnosti obvladovanja kibernetских tveganj, ki je na vpogled na voljo na Ministrstvu za javno upravo (v nadaljnjem besedilu MJU).

Javno dostopna je tudi Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče na sedežu URSZR oziroma DKO in spletnih straneh URSZR oziroma osrednjem spletišču državne uprave.

Večina ocen zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče je bila pripravljena leta 2018, v času, ko se je v Republiki Sloveniji končala skoraj desetletna gospodarska in ekonomska kriza. V ocenah je več nosilcev izražalo optimizem glede tega, da bi v državi zdaj lahko zagotovili več finančnih sredstev za obvladovanje tveganj za nesreče. Ustrezni finančni pogoji, ustrezna strategija in zmožnost prožnosti pri zagotavljanju finančnih sredstev so namreč bistveni na vseh področjih obvladovanja tveganj za nesreče. Žal pandemija oziroma epidemija covid-19 leta 2020 (in ne kaže, da bi se kmalu umirila) s tega vidika povzroča skrbi, najnovejšega vzroka za pesimizem pa takrat nosilci niso mogli predvideti.

2.1 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za potres

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za potres je leta 2018 pripravil Direktorat za prostor, graditev in stanovanja Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu MOP).

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za potres ima za cilj ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja tveganja za potres ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za potres. Na verjetnost oziroma pogostost pojavljanja potresa namreč ni mogoče vplivati.

Potres je naravni pojav, ko v Zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri čemer se sproščena energija razširja kot seizmično valovanje. Ko potresno valovanje doseže površje z dovolj energije, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot naravni nesreči.

Potresa ni mogoče napovedati in je eden izmed pojavov v naravi, ki ga ne moremo nadzorovati, lahko pa ga zelo dobro merimo. Kljub temu ne moremo napovedati časa, zato potres vedno spremljajo veliko presenečenje in negotovosti, saj udari nenadoma ter nepredvidljivo.

Republika Slovenija spada med države, v katerih potres lahko povzroči hude posledice. Tako kot v večini drugih držav se tudi v Republiki Sloveniji opiramo predvsem na ocenjevanje potresne nevarnosti, kar je podlaga za potresno odporno gradnjo stavb. Potresna nevarnost se oceni s pomočjo podatkov o potresih iz preteklosti in geoloških značilnostih ozemlja. Na podlagi tega se pripravijo karte potresne nevarnosti.

V okviru ocene so bili identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo mogoče kmalu ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju zmanjšati posledice potresa. Ukrepi za preventivo in pripravljenost so bili identificirani na MOP in na URSZR za podroje sistema VNDN. Ti ukrepi so predstavljeni v razvidih. Pripravljena sta bila dva področna razvida, predstavljenih pa skupaj 14 ukrepov za preventivo in pripravljenost. Pet ukrepov je identical MOP, devet pa URSZR. Za obvladovanje tveganja za potres so pomembni predvsem ukrepi iz pristojnosti MOP za preventivo, ki se nanašajo na varno gradnjo in uporabo objektov.

V Oceni tveganja za potres leta 2015 so bili natančneje predstavljeni vplivi in verjetnost potresov intenzitete VII–VIII EMS v Zgornjem Posočju (Bovcu), osrednji Sloveniji (Ljubljani) in Posavju (Brežicah). Verjetnost obravnavanih potresov je ocenjena kot majhna (povratne dobe od 128 do 189 let), vplivi pa so razmeroma veliki. Največji vplivi bi bili ob potresu v osrednji Sloveniji.

Tako bi v potresu v Zgornjem Posočju lahko umrli štirje ljudje, osrednji Sloveniji 60 in Posavju 11. Število ranjenih bi v enakem vrstnem redu doseglo število 50, 600 in 110, število trajno evakuiranih pa dva, 5188 in 90. Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino, v katere so bili večinoma všteti le stroški in škoda na stavbnem fondu, so bili za potres v Zgornjem Posočju ocenjeni na 22,4 milijona evrov, v osrednji Sloveniji na 3.024.575.073 evrov (to je 8,4 odstotka BDP leta 2014) (od tega v Mestni občini Ljubljana 2.981.058.835 evrov) in v Posavju na 14,6 milijona evrov. Vrednost političnih in družbenih vplivov je bila ocenjena v enakem vrstnem redu na 2,72, 3,67 in 3,00, njihova stopnja pa 3, 4 in 3.

Izhodišča za ugotavljanje sprejemljivega tveganja za potres je predstavljal scenarij tveganja za potres v Mestni občini Ljubljana. Njegova priprava je potekala tako, da se je ocenjevalo, za koliko bi bile manjše posledice potresa, če bi ojačali potresno ranljive stanovanjske stavbe v Mestni občini Ljubljana. Na podlagi teh ocen so bile ocenjene posledice potresa, ki pomenijo sprejemljivo tveganje za potres glede na vse tri scenarije tveganja iz Ocene tveganja za potres. Prikazane so v Preglednici 4.

Preglednica 4: Predvideno zmanjšanje posledic potresa iz scenarijev tveganja v Oceni tveganja za potres ob 10-odstotni ojačitvi potresno ranljivih stanovanjskih stavb

	Scenarij tveganja 1 v Oceni tveganja za potres	Scenarij tveganja 2 v Oceni tveganja za potres (Mestna občina Ljubljana)	Scenarij tveganja 3 v Oceni tveganja za potres
Število mrtvih ljudi	do 5	54	10
Stopnja vpliva	1	4	3
Število ranjenih ali bolnih ljudi	45	540	99
Stopnja vpliva	2	4	3
Število evakuiranih ljudi (trajni ukrep)	do 20	4670	81
Stopnja vpliva	1	5	3
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino	21 milijonov evrov (0,06 odstotka BDP leta 2014)	2.722.117.566 evrov (7,52 odstotka BDP leta 2014)	14 milijonov evrov (0,04 odstotka BDP leta 2014)
Stopnja vplivov	1	5	1
Vrednost političnih in družbenih vplivov	2,72	3,67	3,00
Stopnja vplivov	3	4	3
Verjetnost	enkrat na vsakih 100 do 250 let	enkrat na vsakih 100 do 250 let	enkrat na vsakih 100 do 250 let
Stopnja verjetnosti	2	2	2

V Preglednici 4 je prikazano predvideno zmanjšanje posledic potresa iz scenarijev tveganja Ocene tveganja za potres ob 10-odstotni ojačitvi potresno ranljivih stanovanjskih stavb, ki so bile v Oceni tveganja za potres obravnavane v scenarijih tveganja 1, 2 (za Mestno občino Ljubljana) in 3, kar ocenjujemo kot začetni korak pri uresničevanju zagotavljanja potresno odpornejših stavb. Glede na današnje vedenje o stanju sedanjih objektov, zavedanje o pomembnosti potresne utrditve potresno ogroženih sedanjih objektov ter finančne zmožnosti posameznih investitorjev in države ni mogoče predvideti, kdaj bi bil lahko tak cilj dosežen, lahko pa te vrednosti predstavljajo sprejemljivo tveganje za potres.

Analiza sedanjega stanja in ukrepi za povečanje potresne varnosti objektov so se začeli izvajati s študijami v raziskovalnih organizacijah ter s pripravo računalniške aplikacije POTROG, kar omogoča ugotavljanje resničnega stanja in učinkovit ter strokoven pristop oblikovanja rešitev. Za nadaljnje izvajanje teh ukrepov in utrditev potresno ranljivih objektov je treba pozornost usmeriti na zagotavljanje finančnih sredstev in finančnih spodbud investitorjem za celovite prenove objektov, ki poleg energetskih prenov obsegajo tudi posege za povečanje potresne odpornosti objektov.

Tabelarni povzetek, ki je vsebinsko prevzet iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, prikazuje kratke odgovore na vsa vprašanja, dodane ocene ravni zanje, opombe (kratke povzetke odgovorov in/ali utemeljitve izbire ravni), poleg tega pa še izračune zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za potres. Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo ne pomeni le prizadevanj za zmanjševanje obsega posledic nesreče, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic nesreče in tudi sanacije.

Preglednica 5: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za potres

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA POTRES		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	3	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo, odgovorne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno	2	Ob upoštevanju okvira so odgovornosti za pripravo posameznih ocen tveganja za

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?		posamezne nesreče porazdeljene ustrezno. Pri Oceni tveganja za potres so pomisleki glede pristojnosti priprave ocene tveganja na MOP.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	3	Potres je kompleksna nesreča s širokimi učinki, kar je treba upoštevati tudi pri pripravi scenarijev tveganja in analiz tveganja.
10	Ocena ravni za 3.1.2	2,66	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	3	Potres je kompleksna nesreča s širokimi učinki, zato je bila pri pridobivanju podatkov za pripravo Ocene tveganja za potres vključena večina ministrstev in tudi drugih služb (javna podjetja za distribucijo električne energije ipd.).
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	3	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za potres, so strokovno ustrezni in zadovoljivo obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganj za nesreče v Republiki Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	3,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za potres so bili vključeni drugi sodelujoči, znanstvenoraziskovalne in podobne ustanove sicer niso neposredno sodelovale, so pa bili uporabljeni razpoložljivi strokovni in znanstveni viri.
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje	4	Ocena tveganja za potres je javna in v celoti javno objavljena.

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?		
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za potres je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno s predmetnimi pogoji (npr. navedba vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za potres niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti potresa ni mogoče. Na nevarnost potresa in preventivne ukrepe, povezane z varno gradnjo objektov, se opozarja z določili v gradbenotehničnih predpisih, gradivih MOP, računalniški aplikaciji POTROG in gradivih URSZR z napotki prebivalcem ob potresu.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,23 (3)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	n. r.	V Oceni tveganja za potres načeloma ni bila vključena čezmejna razsežnost nesreče. Ocena tveganja za potres je obsegala le razmere v Sloveniji.

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Kritična infrastruktura je bila v oceni tveganja za potres upoštevana skladno z zmožnostmi, predvsem za ceste, elektroenergetiko in plinovode.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,50	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so bili zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Pri pripravi Ocene tveganja za potres so bili na voljo zgodovinski podatki. Vsi razpoložljivi podatki, ocene, študije ter znanstveni in strokovni prispevki na temo potresa, ki so bili na voljo oziroma jih je bilo v času priprave ocene mogoče pridobiti, so bili vključeni ali pa vsaj upoštevani pri pripravi Ocene tveganja za potres.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	2	Ocena tveganja za potres je bila pripravljena brez dodatnih finančnih sredstev. Ocenjujemo, da bodo za posodobitve in dopolnitev ocene tveganja za potres potrebna finančna sredstva.
38	Ocena ravni za 3.1.8	2,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	2,00 (2)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA POTRES	2,91 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Pravni akti se obdobjno spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Odgovor na to vprašanje je načeloma pozitiven. Zlasti na ministrstvih in v organih, za katere je vir financiranja državni proračun, zaradi splošne krize v zadnjih letih ni bilo večjega novega zaposlovanja strokovnega kadra.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Kader med gradnjo in ugotavljanjem sedanjega stanja objektov se zagotavlja prek izobraževalnega sistema. Licence za udeležence pri gradnji se dodeljujejo na podlagi izpolnjevanja pogojev, predpisanih z gradbeno zakonodajo. Pri sistemu VNDN je najpomembnejše tisto usposabljanje, ki temelji na lastnih izkušnjah, pridobljenih z delom na svojem delovnem področju, in na usposabljanjih v okviru sistema VNDN ter na vajah zaščite, reševanja in pomoči na področju potresa.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah,	3	Vsi vpleteni so načeloma seznanjeni o splošnih ciljih in prednostnih nalogah, nekateri pri oblikovanju tega tudi sodelujejo.

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?		
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Znanje strokovnjakov se lahko pridobi v izobraževalnem sistemu, z usposabljanjem, sodelovanjem in izmenjavo dobrih praks. Na predmetnem področju je pomembna tudi strokovna izmenjava informacij med udeleženi med načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče.
52	Ocena ravni za 3.2.2	3,00	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	4	Ukrepe za spremljanje potresov izvaja Urad za seizmologijo ARSO, raziskovalne ustanove opravljajo računske analize in poskuse za izvajanje preventivnih ukrepov. Pri obstoječih objektih bi bilo treba vzpostaviti celostno strategijo prenove, ki bi vključevala tudi potresno varnost objektov.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	4	Infrastruktura je opredeljena z metodologijo, ki jo predpisujejo gradbeni zakon, podzakonski akti ter Pravilnik o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov s pripadajočimi standardi.
56	Ocena ravni za 3.2.3	4,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Relevantni deležniki so večinoma obveščeni in delno tudi vključeni.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Ocena tveganja za potres je javna, javnost spodbujajo k izvajanju osebne in vzajemne zaščite MOP, URSZR ter tudi izobraževalne in raziskovalne ustanove.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje	3	V čezmejnem načrtovanju ukrepov za preventivo pri potresu je vzpostavljeno sodelovanje

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	ukrepov za preventivo in pripravljenost?		seizmoloških organov pri ugotavljanju seizmoloških pojavov širšega območja, razvito je tudi sodelovanje prek usklajevanja raziskovalnih programov in študij značilnih konstrukcijskih sistemov. Pri VNDN organizacije v drugih državah članicah v načrtovanje ukrepov niso vključene, ima pa URSZR sklenjene številne dvostranske sporazume o sodelovanju pri VNDN.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,33	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	2	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja, tudi državljani so o nekaterih vsebinah obveščeni, nekateri strateški dokumenti pa so javni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	2,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,26 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ustrezna oprema in orodja so večinoma na voljo.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	2	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezana, za ustrezno opravljanje nalog je treba načrtovati tudi finančna sredstva in vire.

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	2	Vzpostaviti je treba mehanizem za finančno spodbujanje prenov starejših objektov, kar vključuje tudi potresno odpornost. Načrtovanje in izpopolnjevanje ukrepov za preventivo in pripravljenost bi morali biti v tesni povezavi s prihodnjimi naložbenimi načrti.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	2	Brez urejenega financiranja ni mogoče ustrezno načrtovati ukrepov, financiranje ukrepov za preventivo je prepuščeno investitorju, financiranje delovanja sistema VNDN pa se zagotavlja iz proračuna Republike in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti.
76	Ocena ravni za 3.2.7	2,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	2,00 (2)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,75 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti neločljivo povezana. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se zaradi njihove nedavne priprave verjetno še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Podlaga za ocenjevanje škode so Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč in Uredba o metodologiji za ocenjevanje škode. Podatki o škodi in posledicah se prek komisij za ocenjevanje škode in podatkov ministrstev zbirajo v aplikaciji

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			AJDA, ki jo upravlja URSZR. Končni podatki o škodi so uradni in jih sprejme Vlada RS.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Relevantni deležniki so za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Tako na nacionalni kot podnacionalni ravni potekajo usklajevanja programov dela slovenskih in tujih strokovnjakov na področju potresne varnosti. V sistemu VNDN so v okviru URSZR sklenjeni številni dvostranski sporazumi o sodelovanju pri VNDN.

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	4	Ukrepi zadostne kakovosti so urejeni z veljavno gradbeno zakonodajo in sistemom dovoljevanja gradnje.
96	Ocena ravni za 3.3.4	4,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	4	Postopki obstajajo. Glede preventive so zlasti pomembni ocena potresne nevarnosti posameznih območij, gradnja potresno odpornih objektov in ozaveščanje o pomembnosti potresno odpornih objektov. Komunikacija med Agencijo Republike Slovenije za okolje (hitra in natančna določitev žarišča potresa) in sistemom VNDN glede obveščanja o potresih je stalna in ustaljena.
99	Ocena ravni za 3.3.5	4,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Informacije so razpoložljive in se navadno izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšanje.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljanji, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	3	Zlasti pristojna ministrstva in strokovne službe uporabljajo različne komunikacijske pristope pri obveščanju in ozaveščanju javnosti, uporabljajo pa se tudi sodobna družbena omrežja.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,00	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,44 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za	3	Analiziranje stanja relevantne infrastrukture je podlaga za njeno

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?		dopolnitev, zamenjavo ali posodobitev in je nujno.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Oprema za izvajanje ukrepov za preventivo je vključena v opremo za gradnjo objektov. Glede izvedbe potresne utrditve starejših objektov bi bilo treba opraviti analize potresne varnosti teh objektov s predlogi rešitev.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	3	Ne glede na morebitne motnje v dobavni verigi morajo biti objekti zgrajeni v skladu z zakoni in predpisi o potresni varnosti, s čimer so zagotovljeni ukrepi za preventivo.
112	Ocena ravni za 3.3.8	3,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Ustrezno tehnično znanje ni vprašljivo, vendar so za ustrezno izvajanje ukrepov potrebni še drugi pogoji (dovolj kadra, plačilo izvajanja ukrepov itn.).
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s preventivo, imajo za to pridobljeno ustrezno znanje. Pomembna je ustrezna povezava med strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, in službami, pristojnimi za logistične postopke v okviru določenega strokovnega organa.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in	3	Vprašanje opominja na to, na kako različna področja lahko vpliva obsežna naravna nesreča in da so odprava posledic, sanacija in vnovično pripravljanje na nesrečo nujni na več področjih. Na vprašanje je delno odgovorjeno že

NESREČA: potres			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?		v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47 in 48.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje izvajanja ukrepov		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	2	Glede preventive finančna sredstva zagotavljajo investitorji v okviru gradnje in prenove objektov, tako da je investicija odvisna le od finančnih zmožnosti in pripravljenosti investitorja. Za izredne dogodke bi bilo treba predvideti finančna sredstva na državni ravni. Urejeno financiranje je zelo pomembna podlaga za nemoteno izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	3	Pri zagotavljanju potresne varnosti takih sporazumov ni. Ob večjih nesrečah se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in dejavnosti po večjih nesrečah.
123	Ocena ravni za 3.3.10	2,50	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	2,50 (2)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,03 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA POTRES	2,91 (3)	

Iz preglednice izhaja, da nobenemu odgovoru na vprašanja ni bila dodeljena nižja raven kot 2, tudi za ocene oziroma vrednosti na drugih ravneh oziroma v vsebinskih sklopih ni bila dodeljena nižja raven kot 2, stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres na drugi ravni pa ni nižja od 3.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za potres glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 6: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za potres po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	2,66			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za potres		3,33 (3)		
Metodologija	3,50			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za potres		3,50 (3)		
Financiranje	2,00			
Finančne zmožnosti za Oceno tveganja za potres		2,00 (2)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za potres pri Oceni tveganja za potres</i>			2,94 (3)	
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Metodologija	4,00			
Drugi deležniki	3,33			
Obveščanje in komuniciranje	2,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,26 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
Financiranje	2,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		2,00 (2)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (1. raven)
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za potres pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			2,75 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	4,00			
Postopki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,60 (4)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	3,00			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,00 (3)		
Financiranje izvajanja ukrepov	2,50			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov		2,50 (2)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za potres pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,03 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za potres				2,91 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za potres				tveganje za potres se obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov na večini področij

Splošna ugotovitev je, da nobeno posamezno vprašanje ni bilo ocenjeno z nižjo oceno kot 2, posamezna vsebinska področja na drugi ravni niso bila ocenjena z nižjo stopnjo kot 2, na tretji ravni pa so bila vsa posamezna vsebinska področja ocenjena z vrednostmi v okviru stopnje 3.

Iz Preglednice 6 izhaja, da so najboljše ocenjene upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov (vrednost 3,60, najvišja mogoča ocena je 4,00) in tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za potres (vrednost 3,50). Najslabše so bile ocenjene finančne zmožnosti (vrednost 2,00) za Oceno tveganja za potres in za načrtovanje ukrepov, finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost pa so bile ocenjene z vrednostjo 2,5. Druga področja ocenjevanja so bila ocenjena z vrednostjo od 3,00 do 3,26. Na drugi ravni ocenjevanja je bila najboljše ocenjena zmožnost obvladovanja tveganja za potres za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednost 3,03). Tudi preostali dve področji ocenjevanja zmožnosti sta bili ocenjeni s podobno vrednostjo, zmožnost obvladovanja tveganja za potres za Oceno tveganja za potres z vrednostjo 2,94 in zmožnosti obvladovanja tveganja za potres pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost z vrednostjo 2,75, kar v vseh treh primerih predstavlja stopnjo 3 od štirih mogočih.

Najslabše so bila ocenjena vprašanja glede finančnih zmožnosti. Z oceno 2,00 so bila ocenjena vprašanja finančnih zmožnosti za Oceno tveganja za potres in za načrtovanje ukrepov, z oceno 2,5 pa so bile ocenjene finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Vzrok za nižje ocene je lahko v potresno ranljivih in ogroženih starejših objektih, ki bi jih bilo treba nujno prenoviti zaradi povečanja potresne odpornosti, ter v pomanjkljivih podatkih o potresni varnosti starejših objektov in pravih vrednostih objektov tudi glede na gospodarski in kulturno-varstveni pomen objekta. Če želimo pri prihodnjih dopolnitvah Ocene tveganja za potres neposredno vključiti tudi strokovne in znanstvene ustanove, bo za to treba načrtovati in rezervirati tudi finančna sredstva.

Pri oceni tveganja za potres je ocenjena zmožnost obvladovanja tveganja s stopnjo 3 oziroma vrednostjo 2,94. Upravne zmožnosti so bile ocenjene najboljše, s stopnjo 3 oziroma vrednostjo 3,33, tehnične z vrednostjo 3,50 in finančne zmožnosti z vrednostjo 2,0. Pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za potres dosegla vrednost 2,75 (stopnja 3). Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,26 (stopnja 3), tehnične s 3,00 (stopnja 3) in finančne zmožnosti z vrednostjo 2,00 (stopnja 2). Pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za potres dosegla vrednost 3,03 (stopnja 3). Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,60 (stopnja 4), tehnične zmožnosti z vrednostjo 3,00 (stopnja 3) in finančne zmožnosti z vrednostjo 2,50 (stopnja 2).

Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za potres je 2,91, kar obenem pomeni, da je zmožnost obvladovanja tveganja za potres določena oziroma ugotovljena stopnja 3 zmožnosti obvladovanja tveganja od štirih mogočih.

Iz teh ocen lahko sklepamo o razmeroma dobri pripravljenosti družbe na potres za novogradnjo oziroma objekte, grajene po letu 2008. Slabše so ocenjene finančne zmožnosti, kar se nanaša predvsem na prenove potresno ranljivih objektov, grajenih pred letom 2008, zaradi česar splošno pripravljenost družbe za potres in zmožnost obvladovanja tveganja zanj lahko

ocenjujemo le kot solidno. Nadaljnji napredek glede pripravljenosti in zmožnosti obvladovanja tveganja za potres je v povečanem obsegu potresne utrditve starejših potresno ranljivih objektov ter ozaveščanju javnosti o nevarnosti nestrokovnih posegov v okviru prenov stavb. Predvsem za ustrezno prenavo potresno ranljivih objektov, grajenih pred letom 2008, bodo potrebna precejšnja dodatna finančna sredstva.

Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za potres (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost (2,91 od mogočih 4,00) ne glede na ugotovljene pomanjkljivosti, povezane s pomanjkljivo potresno prenavo potresno ranljivih starejših objektov, kljub temu kažeta na sorazmerno dobro pripravljenost države na potres, zlasti na račun potresno odporne gradnje v novejšem času.

Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, lahko iščemo v večji ozaveščenosti glede pomembnosti potresno odporne gradnje, zlasti pri prenovi starejših objektov, v ocenjevanju stanja obstoječih objektov (stavb in gradbenih inženirskih objektov) ter predvsem v finančnih spodbudah za celovite preнове stavb, ki bi vključevale tudi povečanje potresne odpornosti objektov, saj predstavljajo veliko finančno breme. Nekoliko slabše ocene glede finančnih zmožnosti na vseh treh osnovnih ocenjevalnih področjih so lahko verjetno posledica zaostrenih gospodarskih razmer v tem desetletju, zaradi katerih se potresne utrditve potresno ranljivih objektov niso izvajale v okviru rednih dejavnosti in njihovega financiranja. Glede na to, da so se gospodarske in zlasti finančne okoliščine v državi v zadnjem obdobju izboljšale, bi bilo v prihodnjem obdobju smiselno pričakovati pozitivne spremembe tudi pri financiranju vsebin, ki so predmet te ocene. Ustrezni finančni pogoji so pomembni zlasti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.

2.2 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo je leta 2018 pripravila Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu ARSO) MOP.

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo ima za cilj ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja tveganja za sušo predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za sušo. Pogostost pojavljanja suše je namreč znana in nanjo ne moremo vplivati, prav nasprotno pa se bo zaradi človekovih vplivov pogostost suš v Sloveniji najverjetneje povečevala.

Razmeroma pogosto pojavljanje suše, stopnjevanje intenzitete in frekvence suše ob prelomu stoletja ter natančni podatki o skupni škodi zaradi suše omogočajo pripravo precej natančnega ocenjevanja tveganja zlasti za kmetijsko sušo, ki je v Sloveniji najbolj pogosta. Gre za kombinacijo pomanjkanja padavin v primerjavi z dolgoletnim povprečjem ter za povišane evapotranspiracije spomladi in poleti, kar sovпада s povečano občutljivostjo kmetijskih kultur na sušni stres. V razmeroma kratkem času, tudi v nekaj tednih, lahko pride do vpliva suše in nastanka škode. To tveganje je mogoče z metodologijo, ki je v klimatološki praksi že dobra uveljavljena, in s pomočjo arhiva dosedanjih škod zaradi suše v kmetijstvu dovolj dobro oceniti.

Precej težje je doseči dogovor o sprejemljivem tveganju za sušo. Trenutno bi bilo kakršnokoli postavljanje meje sprejemljivega tveganja nad mejo, ki jo določa zakonodaja za naravno nesrečo (0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna, kar leta 2018 pomeni približno 2,9 milijona evrov, oziroma glede na raven leta 2017 le sedem stotink promila BDP), nepotrebno. Formalno lahko sklepamo, da gre v primeru, ko država razglasi naravno nesrečo in predvidi možnost uvedbe ukrepov za lajšanje posledic z odpisi nekaterih obveznosti in dodelitev sredstev s sprejemom intervencijskega zakona, za uresničitev tveganja, ki ga je s preventivnimi ukrepi treba zmanjšati. Trenutno sicer v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poteka delo delovne komisije, ki se ukvarja s predlogi sprememb Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč. Če bodo določila tega zakona spremenjena, se lahko dopolni tudi ocena sprejemljivega tveganja za sušo.

Pri sprejemljivem tveganju za nesreče se ne ugotavlja le sprejemljivost vplivov, temveč tudi sprejemljivost pogostosti njenega pojavljanja. Za sprejemljivo tveganje za sušo je slednje nepomembno, saj na pojav suše kot naravnega pojava ne moremo vplivati. Projekcija sprememb povratnih dob glede na pričakovane podnebne spremembe za različne scenarije spreminjanja podnebja v 21. stoletju, ki je bila narejena v okviru Ocene tveganja za sušo, predvideva, da se bodo povratne dobe zlasti za hujše in redkejšje suše skrajšale. Na splošno se bo verjetnost suše verjetno najbolj povečala v južni polovici države (zlasti v jugovzhodnem delu) in topli polovici leta. V obdobju 1963–2013 je suša kar 18-krat povzročila težave s kmetijsko proizvodnjo različno velikih razsežnosti, in sicer v letih 1967, 1971, 1976, 1983, 1984, 1988, 1992, 1993, 1994, 2000, 2001, 2003, 2006, 2007, 2010, 2011, 2012 in 2013. Od prehoda stoletja imamo na voljo tudi natančne podatke o ugotovljenih škodah, ki so od 15,4 milijona evrov leta 2007 do 128,4 milijona evrov leta 2003, v omenjenih letih pa je bila razglášena naravna nesreča. Kmetijske suše so sicer pogostejše in intenzivnejše v zadnjih desetih letih.

Med pripravo ocene so bili v sodelovanju z MKGP ter URSZR identificirani nekateri ukrepi, ki sicer niso sistemsko načrtovani za sušo, vendar pa jih lahko uvrstimo v ukrepe, ki zmanjšujejo tveganje in blažijo posledice suše. Gre predvsem za Program razvoja podeželja (v nadaljnjem besedilu PRP), v okviru katerega so načrtovana finančna sredstva za namakalne sisteme, ta ukrep pa je izmed vseh najbolj finančno podprt. Poleg tega je v razvidu identificiranih še pet ukrepov, in sicer dva za preventivo in trije za pripravljenost.

Sledijo povzetki odgovorov na vprašanja iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Odgovore na posamezna vprašanja in ocene ravni sta na posebnih delavnicah skupaj pripravila ARSO ter MKGP, nekatere pa ločeno tudi URSZR.

Preglednica 7: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA SUŠO		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo, odgovorne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	3	Ob upoštevanju okvira so odgovornosti za pripravo posameznih ocen tveganja za posamezne nesreče porazdeljene ustrezno. Za nosilca priprave ocene tveganja za sušo je bila določena ARSO kot agencija v sestavi MOP. Ta rešitev je ustrezna ob dobrem sodelovanju z MKGP.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	3	Pri suši je bilo pomembno zlasti sodelovanje med sektorjema okolje in kmetijstvo. Drugi sektorji so bili vključeni precej manj, kar je tudi

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			logična posledica vplivov preteklih suš.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,33	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	4	Poleg ARSO kot nosilca so kot sodelujoči organi pri pripravi Ocene tveganja za sušo sodelovali MKGP, MOP in URSZR. Ustreznost kompetenc se še ne pregleduje, saj gre za nov proces, vzpostavljen šele leta 2014.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za sušo, so strokovno ustrezni in zadovoljivo obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganj za nesreče v Republiki Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	4	V pripravo Ocene tveganja za sušo je bilo vključeno predvsem še MKGP, kar je na trenutni ravni dovolj.
17	Ocena ravni za 3.1.4	4,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Javnost je lahko sodelovala pri pripravi ocene skladno s pravno podlago za pripravo ocen tveganj za nesreče. Ocena tveganja za sušo je javna in v celoti javno objavljena.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za sušo je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno s predmetnimi pogoji (npr. navedbo vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	3	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za sušo niso nujno povezani. Zlasti kmetijstvo ima za obveščanje svoje komunikacijske poti.
22	Ocena ravni za 3.1.5	3,67	

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,80 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	n. r.	V Oceni tveganja za sušo čezmejne razsežnosti niso bile upoštevane.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	n. r.	Kritična infrastruktura za trenutno pripravljeno oceno tveganja, ki temelji predvsem na kmetijski suši, ni relevantna.
29	Ocena ravni za 3.1.6	4	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	4	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so bili zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Na strani ocene verjetnosti pojava, ki je bila pripravljena na podlagi meteoroloških podatkov, so bili na voljo vsi relevantni podatki za več kot 50-letno obdobje. Na strani ocene stopnje posledic so bili na voljo zbirni podatki po letu 2000, kar je dovolj.
33	Ocena ravni za 3.1.7	4	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	4,00 (4)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in	3	Za pripravo Ocene tveganja za sušo niso bila namenjena niti porabljena kakršnakoli finančna sredstva. Za prihodnje bi bilo treba

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?		novim izdajam ocene (posodobitvam) načrtovati in zagotoviti določena finančna sredstva.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA SUŠO	3,60 (4)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Suša je izrazito interdisciplinaren pojav, zato je kompetence in odgovornosti težko formalno porazdeliti.
46	Ocena ravni za 3.2.1	3,50	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Znanje načeloma ni težava (Biotehnična fakulteta, Kmetijski inštitut Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (v nadaljnjem besedilu KGZS), večja težava je sodelovanje ustreznih strokovnjakov resornega ministrstva oziroma ministrstev.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Za to skrbijo sodelujoče akademske ustanove. Možnost je za dodatna usposabljanja strokovnega kadra v povezavi s konkretnimi ukrepi (na primer usposabljanja za svetovalce pri ukrepih PRP).
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah,	3	Obveščanje je zagotovljeno prek mehanizma CRP, pri čemer se informacije širijo skupaj z aktivno udeležbo.

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?		
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Težava se pojavlja z odhajanjem strokovnjakov in menjavo kadra. To povzroča težave pri ohranjanju dinamike načrtovanja in izvajanja ukrepov.
52	Ocena ravni za 3.2.2	3	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	MOP pripravlja akcijski načrt za prilagajanje na podnebne spremembe. To se nanaša tudi na sušo, zlasti namakanje.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	4	Pri suši je infrastruktura zelo pomembna in posebna, saj gre za namakalne sisteme. Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2023 opredeljuje razvoj infrastrukture, in sicer tako namakalnih sistemov kot načrtovanje vodnih virov.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,50	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	4	Deležniki so vključeni v načrtovanje ukrepov prek programov za razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu PRP), ki zahteva sodelovanje z javnostjo (nevladne organizacije, KGZS, sindikat kmetov in tudi zainteresirani posamezniki). Ukrepi se predstavijo na javnih obravnavah, predstavitev in delavnicah.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Za ozaveščanje skrbi KGZS. Javna služba skrbi tudi za publikacije ipd. Suša je izpostavljena tudi v medijih v času suše, tako da je prisotnost zagotovljena. Informacije so sicer podane v poljudnem formatu.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	n. r.	Primer za čezmejno sodelovanje je upravljanje vode na rekah (npr. Dravi). Bolj relevantno je za poplave, vendar pa so lahko prizadeti tudi namakalni sistemi, ki so odvisni od zajema iz vodotoka.

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
61	Ocena ravni za 3.2.4	4	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljeni, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja, tudi državljeni so o nekaterih vsebinah obveščeni in lahko sodelujejo pri njihovem nastajanju, poleg tega so nekateri strateški dokumenti javni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,4 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Sodobna oprema za namakanje je na voljo, relevanten je tudi informacijski sistem za zgodnje opozarjanje pred sušo, ki se še razvija.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	3	V okviru javne službe (svetovanje) se oceni potrebno število ur. Pomemben del svetovanja je tudi preventiva in ta del spada v kvoto zagotovljenih ur. Za namakalne sisteme so finančna sredstva za investicije zagotovljena v PRP (tukaj ukrepe sofinancira tudi EU).
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Zasebno financiranje se upošteva, zato morajo zasebniki vedno prispevati dogovorjeni del finančnih sredstev za namakalne sistem v skladu s predpisi EU.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Financiranje se ureja vzporedno, ne vnaprej. Načrt financiranja namakalnih sistemov je že sprejet do leta 2023. Manj zadovoljivo je načrtovanje drugih ukrepov (kolobar, izbira semen).
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,13 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti neločljivo povezana. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	4	Ministrstva imajo razvite metode za ugotavljanje škode glede suše, zanje velja tudi Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč. Podatki o škodi in posledicah se prek komisij za ocenjevanje škode in podatkov ministrstev zbirajo v aplikaciji AJDA, ki jo upravlja URSZR. Končni podatki o škodi so uradni in jih sprejme Vlada RS.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,50	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakon o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Zaradi medsektorske narave problematike suše lahko pride do težav pri različno postavljenih ciljnih (na primer različni deležniki imajo različen odnos do intenzitete kmetijske pridelave).
87	Ocena ravni za 3.3.2	3,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in	3	Strokovnjaki sodelujejo prek mehanizmov, kot je npr. CRP. Pogosto so sredstva zelo omejena. Izpostaviti je treba finančno odgovornost drugih deležnikov, ne le države.

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?		
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	V kmetijstvu so za izvajanje ukrepov, in sicer tudi za preventivo, poleg pridelovalcev za strokovno pomoč pristojni svetovalci v okviru javne službe (trenutno je to KGZS). KGZS v sodelovanju z drugimi ustanovami (tudi ARSO) za njih organizira izobraževanja in delavnice. Prenos v prakso na terenu je težava.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Institucionalno je problematika urejena prek svetovalne službe. Komunikacija je urejena (vabila na predstavitve rezultatov CRP, delavnice ipd.). Tok informacij ni problematičen.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	n. r.	Z izjemo upravljanja vod in morebitnimi pritiski pri namakalnih količinah čezmejno sodelovanje pri suši ni zelo relevantno.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	2	Namakanje je tehnična rešitev, ki med drugim prinaša zmanjšanje tveganja ob suši. Težava je tudi majhen delež namakanih površin, saj velika večina pridelovalnih površin te možnosti (še) nima in je izpostavljena tveganju. Gradnja namakalnega sistema je velik tehnični in investicijski podvig. Težava so tudi dostopni viri vode. Drugi ukrepi so bistveno manj učinkoviti. Komerzialne ponudbe zavarovanj še ni. Omembe vreden ukrep je prilagajanje kultur (vključno s sortami). Koruza se na občutljivih območjih poskuša zamenjati z manj občutljivimi vrstami za sušo (npr. sirkom).
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje,	3	Suša je zelo posebna nesreča. Orodja za spremljanje vremenskih razmer razvija ARSO, nujna pa je standardizacija.

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?		
99	Ocena ravni za 3.3.5	3,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Informacije so na voljo in se navadno izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšanje.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Zaradi narave suše (počasen razvoj) je za medijsko pokrivanje dovolj priložnosti. Sodobnejši družbeni mediji so tukaj manj prisotni.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,17 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Med relevantno infrastrukturo za sušo spadajo namakalni sistemi in zadrževalniki. Na MKGP je sektor, ki upravlja velike namakalne sisteme. Iz zbranih pristojbin se načrtujejo vzdrževalni ukrepi. Težava je širša dostopnost.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	n. r.	Pri suši (glede namakalnih sistemov) oprema ni »premakljiva«, zato evidenca ni relevantna.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	n. r.	Lahko omenimo Zavod za blagovne rezerve, ki skrbi za prehransko varnost prebivalstva. Drugače so deležniki (kmetje) ob subvencijah prepuščeni komercialnemu tveganju.
112	Ocena ravni za 3.3.8	n. r.	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko	3	Ustrezno tehnično znanje ni vprašljivo, odgovorjeno pa je že pri vprašanjih 22 in 37.

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?		
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	4	Znanje ni težava, ob dovolj finančnih sredstvih bi lahko namakalne sisteme in (subvencionirano) zavarovanje razširili.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	n. r.	Takojšnji odziv pri suši zaradi njenega počasnega razvoja ni relevanten.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,50	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,25 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje izvajanja ukrepov		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	4	Financiranje izvajanja ukrepov je večinoma zagotovljeno in načrtovano. MKGP letno načrtuje proračun za subvencije premij in gradnjo namakalnih sistemov. To je predvideno v PRP (večletni program), v katerem je predvidena participacija zasebnikov. Vzdrževanje se financira iz zbranih pristojbin za uporabo. Predvsem ob večjih nesrečah se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in aktivnosti med večjimi nesrečami ter po njih.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	4	Deležniki finančno sodelujejo, saj je PRP državna pomoč in regulirana glede udeležbe deležnikov. Enako

NESREČA: suša			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			je pri sofinanciranju zavarovalnih premij (največ do 65 odstotkov).
123	Ocena ravni za 3.3.10	4,00	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	4,00 (4)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,46 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA SUŠO	3,33 (3)	(3,41 + 3,13 + 3,46)/3

Iz preglednice izhaja, da razen odgovora na vprašanje 40 nobenemu odgovoru na vprašanja ni bila dodeljena nižja raven kot 3, kar velja tudi za ocene oziroma vrednosti na drugih ravneh oziroma pri vsebinskih sklopih.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za sušo glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 8: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,33			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,67			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za sušo		3,80 (4)		
Metodologija	4,00			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	4,00			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za sušo		4,00 (4)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za Oceno tveganja za sušo		3,00 (3)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (1. raven)
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za sušo pri Oceni tveganja za sušo</i>			3,60 (4)	
Koordinacija	3,50			
Strokovno znanje	3,00			
Metodologija	3,50			
Drugi deležniki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,40 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za sušo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,13 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,50			
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Postopki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,17 (3)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	n. r.			
Strokovno-tehnično znanje	3,50			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,25 (3)		
Financiranje izvajanja ukrepov	4,00			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov		4,00 (4)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za sušo pri izvajanju ukrepov za</i>			3,46 (3)	

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (1. raven)
<i>preventivo in pripravljenost</i>				
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo				3,33 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo				tveganje za sušo se obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov na večini področij

Splošna ugotovitev je, da nobeno vsebinsko področje ni bilo ocenjeno z oceno, nižjo od 3. Najbolje ocenjeni področji sta tehnične zmožnosti za oceno tveganja ter finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, oboje z vrednostjo 4,00 oziroma s 4., najvišjo stopnjo zmožnosti. Pri prvi oceni gre predvsem za samoocenjevanje Agencije Republike Slovenije za okolje glede dodelane metodologije pri analizi meteorološke suše (ki ima sicer na ARSO že dolgo tradicijo), v drugem pa za skupno oceno ARSO ter MKGP glede sredstev, ki so v okviru PRP na voljo zlasti za gradnjo namakalnih sistemov. Gre za program in sredstva, ki so bila dodeljena neodvisno od ocene tveganja ter ocene zmožnosti obvladovanja tveganj. Zelo verjetno se javnost s to oceno ne bi strinjala, saj gre večinoma za sofinanciranje in zahteva finančni vložek tudi deležnikov (kmetijcev), zato bo učinkovitost tega ukrepa znana šele čez nekaj let. To ne spremeni dejstva, da je na voljo razmeroma veliko finančnih sredstev za ukrepe, ki pomembno vplivajo na odpornost deležnikov proti škodi zaradi kmetijske suše.

Poleg tehničnih zmožnosti za oceno tveganja in finančnih zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo so s skupno oceno 4 (vrednost 3,80) ocenjene tudi upravne zmožnosti za oceno tveganja za sušo, tudi pri tem gre za samooceno ARSO ter MKGP glede dosedanjega sodelovanja pri pripravi ocene tveganja. Drugi vsebinski sklopi so ocenjeni slabše, saj so vse ocene oziroma vrednosti med 3,00 in 3,40 s skupno oceno 3. Kljub temu lahko povzamemo, da zmožnosti družbe za oceno tveganja suše in pripravo preventivnih ukrepov niso slabe.

Pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo ocenjena z oceno 3 (3,13). Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,17, tehnične s 3,25 in finančne zmožnosti z vrednostjo 4,00. Pri izvajanju ukrepov za

preventivo in pripravljenost je vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo dosegla vrednost 3,46.

Iz dobljenih ocen ravni in ocen na višjih ravneh bi lahko sklepali, da je Republika Slovenija razmeroma dobro pripravljena na sušo in da precej finančnih sredstev v primerjavi s sofinanciranjem drugih ukrepov namenja za infrastrukturo, ki pomembno vpliva na izpostavljenost pred sušo (namakalnim sistemom). Žal je stanje v resnici tako, da je velik del kmetijstva še vedno odvisen od padavinskega režima in izpostavljen posledicam suše. Na to kažejo tudi številni interventni zakoni v zadnjih letih.

Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost (3,33 od najvišje mogoče vrednosti 4,00) ne glede na nekatere ugotovitve, in kot je že omenjeno, kažeta na našo oceno, da Slovenija zlasti v upravnem pogledu in pri sofinanciranju preventive razmeroma dobro odgovarja na izzive, ki jih prinaša tveganje, povezano s sušo. Kljub temu je treba številne ukrepe (zlasti gradnjo namakalnih sistemov) še bolj množično vključiti v prakso.

2.3 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave je leta 2018 pripravil Direktorat za vode in investicije MOP.

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave ima za cilj ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja tveganja za poplave predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za poplave. Na verjetnost oziroma pogostost pojavljanja poplav namreč ni mogoče vplivati.

Poplave povzročajo smrtne žrtve, gospodarske izgube, družbeno in okoljsko škodo ter škodo na kulturni dediščini. Škoda na območjih poplavljanja je navadno razmeroma velika in vključuje poškodbe stanovanjskih objektov, gospodarske javne infrastrukture, trgovskih in industrijskih podjetij, pridelka na kmetijskih zemljiščih itn., pogosto pa so prekinjeni družbeni in gospodarski procesi. Naravno okolje lahko ob poplavah ogrozijo okolju škodljive snovi, ki se sprostijo ob poškodbi ali uničenju objektov, v katerih se predelujejo ali hranijo.

Nevarnostni potencial poplavnih dogodkov se bo tudi v prihodnje verjetno povečeval zaradi spreminjanja podnebnih razmer, neustreznega upravljanja porečij in spreminjanja pokrivnosti tal.

Poplava je kompleksen dogodek z veliko medsebojno povezanimi dejavniki, vendar pri tem izstopa povečan pretok v vodotokih, nastane pa zaradi padavinskega dogodka v nekem povodju. Količina vode, ki doseže vodotok, je odvisna od več dejavnikov, kot so vegetacija in z njo povezan proces evapotranspiracije, izhlapevanje, sposobnost infiltracije in zasičenost tal, višina oziroma prisotnost podtalnice, območja zadrževanja vode (npr. depresije), velikost povodja, naklon terena in pokrivnost tal.

Ko se nenasičeno območje zasiči z vodo, k večanju pretokov vodotokov prispeva še podpovršinski tok. To je del padavin, ki ne ponikne do podtalnice, temveč teče čez zgornje podzemeljske plasti proti vodotoku. Določen del podpovršinskega odtoka doseže strugo takoj, preostali del pa za to potrebuje dalj časa.

Zelo pomembni dejavniki pri pojavu poplav so tudi taljenje snega in predhodna namočenost tal, predvsem pa značilni časovni in prostorski padavinski ter vetrovni vzorci v kombinaciji z vegetacijskimi razmerami (zlasti jeseni in spomladi). Ob poplavah se poleg intenzivnih erozijskih procesov v strugah vodotokov in ob njih navadno pojavljajo zemeljski plazovi in redkeje drobirski tokovi, zato je možnost nastanka tovrstnih verižnih nesreč razmeroma velika in tudi posledice so lahko precejšnje.

Ob sočasnem povečevanju škodnega potenciala zaradi povečevanja območij pozidave, večanja ranljivosti objektov (brez protipoplavnih gradbenih standardov) in njihove izpostavljenosti (nezadostno opozarjanje, ozaveščenost in pripravljenost na dogodke) ter vnosa vrednih premičnin v objekte se lahko pričakuje povečevanje obsega ogroženih območij in stopnje tveganja na njih, kar bo treba upoštevati pri načrtovanju upravljanja vod.

Škodni izid na ogroženih območjih je odvisen od obdobjnega deleža časa, v katerem so prebivalci in drugi gradniki prostora na območju, od njihove količine, dovzetnosti za poškodbe

in tržne ali družbene vrednosti. Trajanje nevarnosti je dejavnik, ki je pri nas manj pomemben kot na primer tam, kjer se poplavna voda zadrži več dni. Trajanje škode oziroma čas za obnovo je precej pomembnejši dejavnik, saj pomeni hitro obnovljiv gradnik prostora tudi manjši škodni potencial.

Za zmanjševanje poplave ogroženosti oziroma stopnje tveganja za poplave je treba z gradbenimi in negradbenimi ukrepi upoštevati celoten cikel obvladovanja poplavne ogroženosti.

Posamezne ukrepe je treba izvajati glede na problematiko in posebne značilnosti porečij s poplavno ogroženimi območji, stanje na terenu in postavljene cilje v okviru zmanjševanja poplavne ogroženosti.

Ti dejavniki in ukrepi določajo velikost škode ob potencialno nevarnem dogodku.

Kombinacija omenjenih naravnih dejavnikov opredeljuje tipe ali vrste poplav, ki povzročijo različno škodo. Škoda ob poplavah, ko se poplavna voda počasi dviga, je precej manjša in psihološko manj obremenjujoča kot hipne silovite poplave.

Na podlagi glavnih značilnosti poplav in glede na obseg delimo poplave na:

- **hudourniške**: so kratkotrajne in silovite, povzročajo pa jih kratkotrajne, toda intenzivne padavine;
- **nižinske**: se pojavljajo v spodnjem toku vodotoka, kjer njegova struga preide v ravninske predele;
- **poplave na kraških poljih**: na kraških poljih se zaradi posebnih hidroloških značilnosti kraških vod, dolgotrajnih padavin, taljenja snega in lahko tudi žleda običajne ojezeritve kraških polj povečajo ter poplavlajo naselja ob robu kraških polj;
- **morske**: nastanejo zaradi dviga morske gladine kot posledica visoke plime, nizkega zračnega tlaka in juga (južni veter);
- **mestne**: v mestih nastanejo zaradi nezmožnosti odvajanja zadostnih količin padavinskih vod po sistemih za odvod meteornih vod;
- **tehnične**: se pojavijo zaradi neustreznega delovanja ali rušitve objektov vodne infrastrukture.

Zelo pomembno je, da se od vsakega poplavnega dogodka kaj naučimo in na podlagi tega ustrezno ukrepamo, zato je treba podatke o poplavnih dogodkih beležiti in hraniti. Za čas od leta 2007 do 2014 je pripravljen popis poplavnih dogodkov v Republiki Sloveniji. Prikazane so tako poplave manjšega obsega kot tiste z izrazito škodo. Poplavni dogodki leta 1980, junija in avgusta 1987, novembra in decembra 1990, leta 1998, leta 2007, marca, avgusta in decembra 2009 ter leta 2010 so zabeleženi in objavljeni v Atlasu voda.

Skoraj vsaka poplava povzroči nezaželen vpliv na ljudi, kar se je med pripravo ocene tveganja za poplave ovrednotilo predvsem s številom smrtnih žrtev, ranjenih ali bolnih ter trajno evakuiranih ljudi.

Pri pripravi Ocene tveganja za poplave so bili za vplive na gospodarstvo, okolje in kulturno dediščino uporabljeni podatki o višini popisane škode med preteklimi poplavnimi dogodki. Na podlagi tako zbranih podatkov smo se v Oceni tveganja za poplave odločili za analizo dveh scenarijev tveganja. Ta sta bila v drugi verziji ocene leta 2016 ovrednotena tudi z vidika mogočih prihodnjih podnebnih sprememb, tako pa so bili na splošno opredeljeni še štirje dodatni scenariji tveganja.

Za prvi scenarij tveganja je izbran poplavni dogodek velike razsežnosti, pri katerem je poplavljen površina od tretjine do polovice države (prizadete so vse statistične regije). Domneva se, da je intenziteta padavin velika in da padavine trajajo od enega do treh dni. Z izbranim scenarijem se lahko primerjajo poplave iz leta 1998, 2007, 2009, 2010 in septembrske poplave leta 2014. Scenarij tveganja 1 ima verjetnost nastopa poplavnega dogodka med pet in 25 let. Večina teh dogodkov je povzročila skoraj 200 milijonov evrov neposredne škode.

Scenarij tveganja 2 temelji na domnevi, da je poplavljen območje od polovice do vse države (prizadete so vse statistične regije). Gre za katastrofalne poplave, ki so primerljive s poplavami iz leta 1933, 1990 in 2012. Po scenariju se predvideva, da padavine trajajo več kot tri dni. Scenarij tveganja 2 ima verjetnost nastopa poplavnega dogodka med 25 in 100 let. Največjo škodo do zdaj so povzročile poplave leta 1990. Škoda ob teh poplavah, preračunana na novejšo obdobje, bi leta 2014 dosegla 551 milijonov evrov oziroma približno 1,5 odstotka BDP (leta 1990 pa je bila 4 odstotke takratnega BDP). Razmeroma visoki so tudi politični in družbeni vplivi ob takih poplavah (vrednost 3,86 oziroma stopnja 4 od najvišje mogoče vrednosti 5,00 in stopnje 5). Število mrtvih ljudi ob takih poplavah je ocenjeno od 10 do 20, število ranjenih pa na več kot 200.

Po Scenariju tveganja 1 je število mrtvih in ranjenih manjše kot pri Scenariju tveganja 2 (v poplavah, uvrščenih v ta scenarij tveganja, je umrlo do šest ljudi, število ranjenih pa je bilo ocenjeno na več kot 50), kar je razumljivo glede na to, da so poplave, ki jih predvideva Scenarij tveganja 2, obsežnejše in močnejše. Manjša je tudi škoda, opredeljena prek gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino, poplave, ki bi ustrezale tem merilom, pa so povzročile večinoma manj kot za 200 milijonov evrov materialne škode. Zaradi mogočih nepopolnih podatkov so bile posledice teh poplav uvrščene v stopnjo 3 tovrstnih vplivov (od 0,6 do 1,2 odstotka BDP glede na leto 2014), čeprav bi jih uradni podatki o škodi uvrstili stopnjo nižje. Tudi politični in družbeni vplivi so manjši kot pri Scenariju tveganja 2 in so bili ocenjeni z vrednostjo 2,72 oziroma stopnjo 3.

Poplave lahko obvladujemo s protipoplavnimi ukrepi. Nosilec najpomembnejših ukrepov v povezavi s preventivnimi dejavnostmi in delno tudi z ukrepi za pripravljenost v Sloveniji je Ministrstvo za okolje in prostor, v preostalem deležu pa predvsem sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. MOP in URSZR sta ukrepe iz svoje pristojnosti opisala v dveh področnih razvidih, v katerih je 30 ukrepov. 20 jih je določilo Ministrstvo za okolje in prostor. Ukrepi MOP vključujejo določanje in upoštevanje poplavnih območij, identifikacijo, vzpostavitev in ohranitev razlivnih površin visokih vod, prilagoditev rabe zemljišč v porečjih, izvajanje hidrološkega in meteorološkega monitoringa, vzpostavitev in vodenje evidenc poplavne ogroženosti, izobraževanje in ozaveščanje o poplavni ogroženosti, redno preverjanje učinkovitosti trenutnih gradbenih protipoplavnih ureditev, izvajanje rečnega nadzora, protipoplavno upravljanje vodnih objektov, zagotavljanje finančnih resursov za izvajanje gospodarske javne službe urejanja vod, napovedovanje poplav, ocenjevanje škode in izvajanje

sanacij po poplavah, dokumentiranje in analizo poplavnih dogodkov, systemske, normative, finančne in druge ukrepe, načrtovanje in izvedbo gradbenih protipoplavnih ukrepov, izvajanje individualnih (samozaščitnih) protipoplavnih ukrepov in še redno vzdrževanje vodotokov, vodnih objektov ter vodnih in priobalnih zemljišč, pripravo načrtov zaščite in reševanja ob poplavah, opozarjanje ob poplavah in interventno ukrepanje ob poplavah. Na področju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje določila deset ukrepov, od katerih je en preventivni, preostali pa so ukrepi za pripravljenost. Večina teh ukrepov ni neposredno povezana s poplavami, temveč s splošnimi nalogami in pristojnostmi sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Njihovo načrtovanje in izvajanje lahko vplivata na zmanjševanje posledic poplav.

Sprejemljivo tveganje je za poplave precej težko določiti, toda če izhajamo iz izkušenj in zgodovine vodarstva (in predvsem projektivnega dela) v Sloveniji, lahko omenimo, da so se cilji in pozneje tudi ukrepi večinoma načrtovali, projektirali oziroma pripravljali tako, da se zaščitijo prebivalstvo, njihovo premoženje in poplavno ogroženi subjekti pred 100-letnimi poplavami (Q100). Pri tem je treba upoštevati, da se 100-letne poplave oziroma hidrološke vrednosti vodotokov, povezanih s 100-letno poplavo, spreminjajo skozi čas. Glede na to lahko opredelimo sprejemljivo tveganje za poplave, torej prek posledic, ki jih lahko povzročijo 100-letne poplave. To se kaže pri posledicah, opredeljenih v Scenariju tveganja 2 iz Ocene tveganja za poplave, torej posledic poplav v letu 1933, 1990 in 2012. Na verjetnost oziroma pogostost pojavljanja poplav ni mogoče vplivati.

V tabelaričnem povzetku, ki je vsebinsko skoraj v celoti prevzet iz smernic Evropske komisije o zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, so odgovori na vsa vprašanja, dodane ocene ravni zanje, opombe (kratki povzetki odgovorov in/ali utemeljitev izbire ravni), poleg tega pa še izračuni zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave.

Preglednica 9: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA POPLAVE		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo, pristojne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	3	Ob upoštevanju okvira je odgovornost za pripravo ocene tveganja za poplavo dodeljena ustrezno.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	Poplave so kompleksna nesreča s širokimi učinki, kar se je upoštevalo tudi pri pripravi scenarijev tveganja in analiz tveganja.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,67	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	3	Poplava je kompleksna nesreča s širokimi učinki, zato je bilo v pripravo Ocene tveganja za poplave vključeno več organov v okviru MOP.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za poplave, so strokovno ustrezni in zadovoljivo obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganj v Republiki Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	3,50	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za poplave so bili vključeni tudi drugi sodelujoči (npr. Agencija Republike Slovenije za okolje, Direkcija Republike Slovenije za vode), znanstvenoraziskovalne ustanove so bile vključene posredno, prek dostopnih publikacij in študij, povezanih s poplavami, ipd.

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Javnost je lahko sodelovala pri pripravljajanju ocene skladno s pravno podlago za pripravo ocen tveganj za nesreče. Ocena tveganja za poplave je javna in v celoti javno objavljena.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za poplave je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno s predmetnimi pogoji (npr. navedbo vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za poplave niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti pojavljanja poplav je v pristojnosti MOP, ki to tudi na ustaljen način izvaja in distribuira opozorila.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,63 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	1	Scenariji tveganja niso predvidevali in upoštevali morebitnih čezmejnih razsežnosti.

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Kritična infrastruktura (na ravni države) je bila upoštevana skladno z zmožnostmi, predvsem telekomunikacijska infrastruktura.
29	Ocena ravni za 3.1.6	2,66	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Za poplavne dogodke po letu 1990, delno pa tudi za starejše dogodke, so bili na voljo ustrezni podatki.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,08 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za ocene tveganja za posamezne nesreče (nove ocene, dopolnitev trenutnih ocen – to lahko velja tudi za poplavno oceno), na katere vplivajo podnebne spremembe, so na voljo kohezijska sredstva. Torej bo mogoče prihodnje spremembe Ocene tveganja za poplave financirati tudi iz kohezijskih sredstev.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA POPLAVE	3,24 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Pravni akti se obdobjno spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	2	V načrtovanje ukrepov ni vključeno dovolj strokovnjakov. Institucionalno gledano pri načrtovanju sodelujejo MOP, organa v sestavi Direkcije Republike Slovenije za vode in ARSO ter javni zavod Inštitut za vode Republike Slovenije, naloge in odgovornosti pa niso jasno opredeljene in razmejene.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Strokovnjaki se usposabljujejo tudi na nacionalnih in mednarodnih delavnicah, seminarjih, posvetih in konferencah, v okviru poplavnih delovnih skupin Evropske komisije, Donavske komisije (ICPDR), Savske komisije (ISRBC) ter dvostranskih vodnogospodarskih komisij.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljnih politikah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Celovite državne strategije na tem področju ni, obstajajo pa sektorske (strategije, nacionalni programi ipd.), ki jih pripravljajo pristojna ministrstva, zlasti MOP.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	2	Znanje strokovnjakov načrtovalcev o poplavah se ohranja in razvija s ponovitvami izvajanja poplavne direktive.

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
52	Ocena ravni za 3.2.2	2,50	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	Za določitev ciljev, izbiro ukrepov in vrednotenje učinkov ni pripravljene objektivne metode.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	3	Učinek vodne infrastrukture je upoštevan pri določitvi območij, nevarnih za poplave, za analizo ogroženosti in določitev območij, ki lahko pomembno vplivajo na nastanek poplav.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	V postopek načrtovanja in pripravo različnih ukrepov deležniki niso bili vključeni, predstavljeni so jim bili le rezultati načrtovanja.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ocena tveganja za poplave ni usmerjena na javnost in zasebna podjetja, saj to ni njen namen. Ocena je javna in javno objavljena.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2	V vseh fazah priprave Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti so se posamezni koraki in vsebine dejavno usklajevali s sosednjimi državami.
61	Ocena ravni za 3.2.4	2,66	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	2	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja, ni pa zagotovljena periodičnost obveščanja.
64	Ocena ravni za 3.2.5	2,00	

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	2,63 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2	Programska oprema navadno ustreza ravni načrtovanja, strojna oprema pa pogosto ne ustreza uporabi sodobnejših programskih rešitev.
69	Ocena ravni za 3.2.6	2,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,00 (2)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezana, za ustrezno opravljanje nalog je treba načrtovati tudi finančna sredstva in vire.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	V Načrtu zmanjševanja poplavne ogroženosti je upoštevana tudi vloga zasebnega sektorja pri izvedbi predvidenih ukrepov.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Finančna sredstva so za ukrepe, ki se redno izvajajo, vključena v pripravo državnega proračuna.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,54 (4)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti neločljivo povezana. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Ministrstva imajo razvite metode za ugotavljanje škode glede poplav, zanje velja tudi Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč. Podatki o škodi in posledicah se prek komisij za ocenjevanje škode in podatkov ministrstev zbirajo v aplikaciji AJDA, ki jo upravlja URSZR. Končni podatki o škodi so uradni in jih sprejme Vlada Republike Slovenije.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	3	Odgovor na to vprašanje je splošen in pozitiven ter se lahko navezuje na vsebino odgovorov na vprašanji 17 in 18.
87	Ocena ravni za 3.3.2	3,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno	2	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?		ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj.
91	Ocena ravni za 3.3.3	2,50	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	3	Odgovor je podoben kot na vprašanje 37.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Čezmejno izvajanje ukrepov v pristojnosti MOP poteka v okviru projektov programa INTERREG V-A Slovenija-Hrvaška (FRISCO), Slovenija-Italija (VISFRIM), Slovenija-Avstrija (GoMura).
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	Zadostna kakovost izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost se spodbuja s pregledom dokumentacije in oceno učinkovitosti ukrepov s pomočjo kart poplavne ogroženosti. Glede sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je ugotovljeno, da je ta sistem ob vseh velikih poplavnih dogodkih po letu 1990 svoje naloge dobro opravil in tako naj bi bilo tudi v prihodnje.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	3	Program ukrepov predvideva vzdrževanje in dopolnitev postopkov napovedovanja in opozarjanja na poplave, ki v praksi delujejo in se redno preverjajo. Sodelovanje med ARSO in URSZR je glede obveščanja ustaljeno in utečeno.
99	Ocena ravni za 3.3.5	3,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno	2	Pretok informacij in sodelovanje med subjekti sta zadovoljiva.

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?		Sodelovanje med ARSO in URSZR pri zgodnjem obveščanju zaradi poplav je opisano že v odgovoru na vprašanje 41.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	3	Pred izvedbo ukrepov komuniciranje z državljani poteka v okviru načrtovanja prek javnih posvetovanj, razgrnitev in obravnav, med izvedbo ukrepov v okviru ozaveščanja in informiranja o projektih, po izvedbi projektov pa z informiranjem o učinkovitosti izvedenih ukrepov glede na spremembo stopnje ogroženosti.
103	Ocena ravni za 3.3.6	2,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	2,83 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Relevantna infrastruktura in njeno stanje se opredelita pri pripravi strokovnih podlag za izvedbo ukrepov. Učinek relevantne infrastrukture se pri načrtovanju upošteva pri analizi nevarnosti in ranljivosti.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Vprašanje je vsebinsko delno povezano s prejšnjim vprašanjem. Na podlagi veljavnih evidenc se potrebe po dodatni opremi opredelijo v okviru priprave strokovnih podlag za izvajanje ukrepov.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	2	Na sicer nejasno vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47, 48 in 49.

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
112	Ocena ravni za 3.3.8	2,50	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	2	Strokovnjaki imajo v okviru svojih delovnih organizacij na voljo usposabljanja s področij dela. Izmenjava znanja in poklicni razvoj se spodbujata v okviru udeležbe na seminarjih, delavnicah, posvetih in konferencah.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Logistične naloge in postopke lahko izvajajo tudi druge službe v okviru služb določenega organa. Pomembnejša je ustrezna povezava med strokovnjaki in službami, pristojnimi za logistične postopke v okviru strokovnega organa.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	2	Vprašanje opominja na to, na kako različna področja lahko vpliva obsežna naravna nesreča in kako pomembni so odprava posledic, sanacija in vnovično pripravlanje na nesrečo. Na vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47 in 48.
117	Ocena ravni za 3.3.9	2,33	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,61 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	3	Financiranje izvajanja ukrepov je večinoma zagotovljeno in načrtovano, predvsem ob večjih nesrečah pa se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in aktivnosti med večjimi nesrečami ter po njih.

NESREČA: poplave			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	4	Na to vprašanje je odgovorjeno že v prejšnjem odgovoru.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,50	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,98(3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA POPLAVE	2,92 (3)	

Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je bil pri vprašanih, povezanih z načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in zlasti pripravljenost, na splošno nekoliko bolje ocenjen, kot ga je ocenilo MOP za opravljanje nalog iz svojih pristojnosti.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za poplave glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 10: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,67			
Strokovno znanje	3,50			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za poplave		3,63 (4)		
Metodologija	2,66			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (1. raven)
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za poplave		3,08 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za poplave		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za poplave pri Oceni tveganja za poplave</i>			3,24 (3)	
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	2,50			
Metodologija	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	2,66			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,63 (3)		
Oprema	2,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,00 (2)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za poplave pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			2,54 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	2,50			
Drugi deležniki	3,00			
Postopki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	2,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za		2,83 (3)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (1. raven)
preventivo in pripravljenost				
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	2,50			
Strokovno-tehnično znanje	2,33			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,61 (3)		
Financiranje	3,50			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,50 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za poplave pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			2,98 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave				2,92 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave				zmožnosti so bile večinoma razvite na najpomembnej ših področjih – tveganje za poplave se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov poplav na večini področij

Iz napisanega izhaja, da so najslabše ocenjene tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost z vrednostjo 2,00. Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost (2,92 od najvišje mogoče vrednosti 4,00) kljub temu kažeta na razmeroma dobro pripravljenost države na

poplave ter prav tako tudi na možnost, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice prihodnjih velikih poplavnih dogodkov na večini področij lahko zmanjšali, resnične posledice pa hitreje odpravili. Obenem izračunana vrednost nakazuje tudi na rezerve pri izboljšanju načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pri poplavah, kar bi moral biti cilj za prihodnje.

2.4 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh je leta 2018 pripravilo Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu MZ) ob sodelovanju Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Ocena še ni bila prenovljena, zato v njej ni ugotovitev, povezanih z aktualno pandemijo oziroma epidemijo nalezljive bolezni covid-19.

Pandemija je pojav nalezljive bolezni, ki se kot epidemija pojavlja v več regijah, državah in na celinah. Pandemija gripe se pojavi, ko nov virus influence, ki je izrazito drugačen od virusov, ki so do takrat krožili med prebivalstvom, postane sposoben okužiti ljudi, se širiti med ljudmi zaradi nizke ali neobstoječe odpornosti in povzročiti bolezen pri večini okuženih.

Ocena se navezuje le na pandemijo gripe, zato bi lahko govorili o oceni zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe. Cilj te ocene je pregled pripravljenosti deležnikov v zdravstvu in sposobnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe v državi.

Čeprav glede prihodnje pandemije gripe obstaja veliko neznank (čas, obseg in resnost pandemije), je mogoče predvideti, da se bo zelo hitro razširila po svetu. Ob današnjem hitrem in obsežnem mednarodnem letalskem prometu se domneva, da bo pandemični virus obkrožil svet v manj kot treh mesecih.

Pandemija gripe v nasprotju s sezono gripe ne pomeni le pomembne javnozdravstvene težave, temveč širši družbeni problem, saj lahko zboli od 25 do 45 odstotkov ljudi. V nasprotju s sezonsko gripo pri pandemiji gripe ni mogoče napovedati, katere starostne skupine bodo bolj prizadete.

Pandemija gripe bo povzročila še večjo odsotnost z dela kot sezonska gripa, kar bo imelo izjemen vpliv na vsakdanje življenje in poslovanje ter bo posredno močno vplivalo na nacionalno ter globalno ekonomijo. Med pandemijo gripe se bo zelo povečal obisk v ambulantah, zaradi težje klinične slike bo povečana tudi potreba po sprejemu v bolnišnice, predvsem na oddelke intenzivne terapije. Delovanje zdravstvenega sistema bo močno oteženo, saj bo obolelo tudi več zdravstvenih delavcev. Ocenjuje se, da bo smrtnost bistveno večja, kot je zaradi sezonske gripe. Neposredni in posredni stroški bodo neprimerljivo višji. Na začetku pandemije cepiva ne bo na voljo.

Pandemija gripe bo povzročila izredno stanje v družbi, zato je pravočasno in ustrezno načrtovanje bistveno za učinkovitost ukrepanja. Pričakujemo, da bo delovanje vseh služb lažje, če bodo ljudje vnaprej vedeli, kaj lahko pričakujejo in kako morajo ukrepati.

Merjenje resnosti pandemije influence predstavlja pomemben del ocenjevanja tveganja in je bistveno tudi pri načrtovanju odziva ter odzivanju na pandemijo. Zelo koristni so že zgodnji podatki, ki se dopolnjujejo z novimi ugotovitvami in informacijami, ki jih pridobimo sproti. Pri zgodnjih ocenah iz prizadetih držav je treba ob interpretaciji upoštevati tudi okoliščine in značilnosti države, ki so vir informacij.

Vprašanja, ki si jih postavimo ob ocenjevanju resnosti pandemije, obsegajo predvideno število zbolelih, določitev posebno ogroženih skupin prebivalstva, občutljivost virusa na protivirusna

zdravila, prisotnost morebitnih zapletov bolezni, hitrost pojavljanja novih primerov in vpliv na zdravstveni sistem. Pridobljene virološke, epidemiološke in klinične podatke je mogoče združiti v kazalnike, ki so izhodišče za odgovore na bistvena vprašanja in za sorazmerno ukrepanje. Trije najpomembnejši kazalniki so **prenosljivost**, torej uspešnost prenosa pandemskega virusa med posamezniki, skupnostmi in državami, **resnost bolezni**, ki jo povzroča virus in je odvisna od virulence virusa, ter **vpliv** na obremenjenost zdravstvenega sistema.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče opredeljujejo že Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebuje pa jih tudi 18.c člen Uredbe o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo predstavlja še sprejemljive izgube. Za pandemijo gripe to zaradi številnih dejavnikov ni bilo pripravljeno.

Dobro načrtovanje pripravljenosti na dogodke, kot je pandemija gripe, je bistveno za pravočasno in uspešno odzivanje ter obvladovanje položaja. Posamezni ukrepi se načrtujejo na podlagi domnev glede viroloških, epidemioloških in kliničnih značilnosti razvijajoče se pandemije. Na podlagi pregleda literature so bili izbrani štirje glavni parametri, povezani z lastnostmi virusa (delež obolelih in smrtnost) ter zdravstvenim sistemom (stopnja hospitalizacije in stopnja sprejema v enote intenzivne nege).

Izhodišča za ugotavljanje sprejemljivega tveganja za epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh predstavljajo različni pripravljene scenariji resnosti pandemije gripe na podlagi objavljenih vrednosti zgoraj omenjenih parametrov.

Ne glede na to, da sprejemljivo tveganje za pandemijo gripe ni bilo pripravljeno, so bili v okviru ocene identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost ob epidemiji pandemiji nalezljive bolezni pri ljudeh, s čimer bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju mogoče zmanjšati posledice pandemije gripe. Večina ukrepov, med katerimi so vsi najpomembnejši, je s področja MZ, nekaj pa tudi iz sistema VNDN.

Preglednica 11: Prikaz vrednosti izbranih meril glede na posamezni scenarij (temnejša barva pomeni višjo stopnjo)

Merilo		Sezonska gripa	Izbruh z nizko virulenco	Pandemija 2009	Izbruh z visoko virulenco	Skupine z visokim tveganjem	Izjemen scenarij
Prenos	Delež obolelih (v odstotkih)	0–5	10–25	5–10	10–25	10–25	25–35
Virulenca	Smrtnost (v odstotkih)	0–0,01	0–0,01	0–0,01	0,01–0,05	0,05–0,8	0,8–2,5
Poraba medicinskih virov	Stopnja hospitalizacije (v odstotkih)	0–0,02	0–0,02	0,2–2	0,2–2	0,2–2	2–4
	Stopnja sprejema na intenzivno nego (v odstotkih)	0–0,01	0–0,01	0–0,01	2,5–5	2,5–5	5–35

Prek vprašanj, prevzetih iz predmetnih smernic Evropske komisije za ocenjevanje obvladovanja tveganj za nesreče, so bile v oceni ocenjene zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemsko gripo na treh področjih, in sicer ocenjevanja tveganja, načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, z upravnega, tehničnega in finančnega vidika. Zmožnost obvladovanja tveganja ne pomeni le prizadevanj za zmanjševanje obsega posledic dogodka, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic dogodka oziroma tveganja. Povzetki odgovorov so v spodnji preglednici.

Preglednica 12: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA PANDEMIJO GRIPE		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Ocenjevanje tveganj za nesreče v Republiki Sloveniji ima okvir v Uredbi o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17).
5	Ocena ravni za 3.1.1	4	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in	4	Odgovornosti so opredeljene.

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	vloge oziroma naloge?		
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	4	Na splošno so nosilci za pripravo ocen tveganja za posamezne nesreče glede na pristojnosti izbrani ustrezno.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	Pri oceni tveganja gre za izrazito interdisciplinaren pristop, saj pandemija gripe ne prizadene in obremeni le humane in veterinarske medicine, temveč ima socialne in ekonomske posledice, prav tako lahko tudi logistične in druge zaplete.
10	Ocena ravni za 3.1.2	4	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	3	Manjka kontinuiteta oziroma sistem rednega pregledovanja vseh subjektov in njihovih odgovornosti.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Posebni izobraževanj se ni izvajalo, delo poteka ob izmenjavi sprotih izkušenj vpletenih v pripravo ocen tveganja za posamezne nesreče, tako nosilcev kot nekaterih sodelujočih organov. Vsem so na voljo vse izkušnje in informacije, ki so bile pridobljene na teh sestankih, ter tudi vse politično in strokovno gradivo.
14	Ocena ravni za 3.1.3	3,50	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	4	V pripravo Ocene tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora za zdravje ljudi so bili vključeni vsi relevantni deležniki, ki so za to področje pristojni vodstveno in strokovno.
17	Ocena ravni za 3.1.4	4	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Javnost sodeluje pri oblikovanju vsebine ocen tveganja za posamezne nesreče, oenem pa mora biti zagotovljena javna dostopnost ocen tveganj za

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			nesreče.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	3	Ugotovitve v ocenah tveganj za nesreče so javno objavljene in javno dostopne. Na voljo so potrebne upravne zmožnosti.
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Obstajajo redni periodični sistemi medsebojnega obveščanja v državi in evropskem oziroma svetovnem prostoru ter dogovorjeni postopki za hitro obveščanje deležnikov na sprotnih ocenah tveganja.
22	Ocena ravni za 3.1.5	3,33	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,70 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina in metodologija (način priprave) sta določeni z Uredbo o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. V Oceni tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora za zdravje ljudi so bili uporabljeni metodologije in smernice Svetovne zdravstvene organizacije (v nadaljnjem besedilu SZO) ter evropskih ustanov, zamisli in dobre prakse iz preteklih obdobj ter interdisciplinarni pristop pri obvladovanju tega tveganja.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	3	Ocena tveganja vključuje tudi oceno čezmejnih razsežnosti, tveganje pa je take narave, da je razglasitev pandemije obvezno čezmejna težava in se je ne locira le na eno državo.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Kritična infrastruktura za pandemijo gripe so bolnišnice in druge zdravstvene ustanove, ki so zaznane v oceni tveganja, vendar premalo opredeljene v smislu zmogljivosti in organizacijskih ukrepov v okviru sistema zdravstvene infrastrukture.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,33	

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Za oceno tveganja je infrastruktura delno ustrezna. Sistem je vzpostavljen, vendar ne dovolj podprt s hitrimi tehničnimi informacijskimi rešitvami. Povezava in delovanje sistema glede na hitrost pridobivanja informacij sta ustrezna v povezavi z evropskimi ustanovami, sistem v slovenskem okolju je delno okoren in dovoljuje zamude pri pridobivanju podatkov.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Za pripravo ocene tveganja so na voljo sproti in zgodovinski podatki o pojavljanju virusa influence v državi in svetu.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,75 (4)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Finančna sredstva za pripravo in posodobitve niso predvidena, upravne in finančne zmožnosti so vključene v redno delo in financiranje strokovnjakov na tem področju.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA PANDEMIJO GRIPE	3,48 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Za pandemijo so v načrtu jasno opredeljene naloge posameznih deležnikov, opis pa je dosegljiv v Načrtu pripravljenosti zdravstva na pandemijo in v Oceni tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora na

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			zdravje ljudi na spletni strani.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Pomanjkljivosti so pri zagotavljanju kontinuitete dela na pripravljenosti in odgovornosti za posodabljanje načrtovanja ukrepov ter intenzivnejšega preverjanja na simulacijskih vajah.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Kadrovski viri za zdaj lahko opravljajo osnovne naloge, ni pa rezervnih zmogljivosti. Večje tveganje za zdravje ljudi ob zagotavljanju rednega obsega dela bi pomenilo zmanjšane možnosti za ustrezno pripravljenost in odzivanje v zdravstvu.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Evropska komisija in SZO organizirata številna izobraževanja, vaje, konference in delavnice. Tudi slovenska nacionalna kontaktna točkaje vključena v sisteme pripravljenosti in odzivanja pri ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control) z izobraževanji, pripravo smernic in simulacijskimi vajami na evropski ravni.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljnih politikah oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Deležniki se opredeljeni na podlagi načrtov in strategij, pri pripravi katerih sodelujejo, in vedo, kakšne so njihove naloge glede na njihovo naravo dela. Podlage za pripravljene interdisciplinarne načrte so splošni cilji politik in prednostnih nalog, povezanih z obvladovanjem tveganj, ter interni postopki posameznih resorjev. Sistem dela, komunikacije in koordinacije na tem področju je še pomanjkljiv.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	V zdravstvu je ta postopek vzpostavljen le delno in nekontinuirano, brez strategije nadaljnega razvoja. Povezano s posameznimi področji zdravstva ima sistem pomanjkljivosti, saj ni

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			globalnega pristopa v zdravstvu s poudarkom na glavnih ciljnih in splošnega načrta razvoja zmogljivosti.
52	Ocena ravni 3.2.2	3,25 (3)	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	Za tveganje za pandemijo se metodologija nanaša na priporočila in smernice SZO ter ECDC. Uporablja se njihova metodologija pripravljenosti in odzivanja s prilagoditvijo na lokalne posebne razmere.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	3	Metodologija opredeljuje infrastrukturo, njene zmogljivosti in vlogo, opremljenost oziroma ustreznost za odzivanje na tveganja za zdravje ljudi. Manjka centralno kontinuirano krovno spremljanje razmer infrastrukturnih deležnikov v zdravstvu.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Na podlagi načrtov infrastrukturni člani oziroma enote dobijo navodila, kje so vključene, ob kakšnem tveganju in napotek, kako načrtovati svoje dejavnosti ter ukrepati ob posameznem tveganju. Večina zmogljivosti v zdravstvu, ki deluje kot infrastrukturni deležnik, ima status javnega zavoda ali zavoda s koncesijo.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Ocena tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora za zdravje ljudi je javna in objavljena. Te ocene so relevantne za posamezna področja zdravstva in tiste deležnike na drugih področjih, ki se neposredno vključujejo v zaznavanje in odzivanje na tveganja za zdravje ljudi, kot so npr. ustanove na vstopnih mestih v državo, pristanišče, letališče ipd. Ti deležniki so vključeni v ocene tveganj in načrtovanje

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			pripravljenosti ter pridobijo smernice za načrtovanje svojih ustreznih ukrepov glede na posebnosti dela.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Slovenija je vključena v čezmejno spremljanje in načrtovanje prek sistema EWRS (Early Warning response System) Evropske komisije ter implementacije Mednarodnega zdravstvenega pravilnika.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,33	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Enotnega »državnega« informacijskega oziroma komunikacijskega sistema, prek katerega bi se lahko deležniki seznanjali z vsebino dejavnosti glede načrtovanja in z izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, za vse deležnike ni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,30 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Imamo pravno opredeljene postopke prijavljanja, zbiranja, urejanja podatkov za ustrezno oceno tveganja in načrtovanje ukrepov. Oprema in informacijska tehnologija sta zastareli.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	4	Načrt dela za preventivne dejavnosti podpirajo finančna sredstva iz proračuna Republike Slovenije in zavarovalnice na podlagi splošnega dogovora.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	4	Občinski proračuni vsebujejo načrtovana finančna sredstva za investicije v zdravstvene ustanove. V zdravstvu zasebno financiranje nima opredeljene vloge, razen pri

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			koncesionarjih in v zasebnih zdravstvenih ustanovah, v katerih je vključen le zasebni kapital, tudi za investicije. Načrtovanje ukrepov bi moralo biti tesno povezano s prihodnjimi naložbenimi načrti, saj bi morali izhajati iz njih.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Načeloma so za te namene vedno na voljo proračunska sredstva, saj gre večinoma za redne dejavnosti ministrstev oziroma ukrepe, katerih načrtovanje in izvajanje mora biti vnaprej finančno pokrito.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,66 (4)	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,66 (4)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,32 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Delno, saj prave pandemije še ni bilo, da bi lahko ocenili popolno skladnost postopkov načrtovanja in odzivanja. Ob pandemski gripi po svetu leta 2009 so se posamezni postopki načrta izvajali in so bili delno ustrezni.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	4	Za poročanje o človeških žrtvah in ranjenih ni enotnega koncepta, podatki se zbirajo na več krajih, zato se včasih tudi podvajajo ali jih ni, čeprav so žrtve bile.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,50 (3)	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost,	3	Delno oziroma načeloma so vloge jasne glede na delovna mesta in strokovne kompetence, ki jih

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?		posamezniki in ustanove opravljajo in so zapisane tudi v splošnem načrtu.
87	Ocena ravni za 3.3.2	3,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Proces usklajuje in vodi MZ, koordinacijska skupina za pandemijo gripe (vodstvene kompetence). Strokovni del se razporedi na ustanove v zdravstvu glede na preventivo in kurativo, vključujejo pa se strokovnjaki z odgovornostmi za posamezna področja. Opazno je pomanjkanje človeških virov.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Obveščeni so prek MZin z javno objavo načrta za pandemijo, imajo izkušnje in so strokovnjaki ustreznih področij.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Relevantni deležniki so delno obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost in pri tem sodelujejo, zdravstvene službe so sicer povezane in obveščene, interdisciplinarni pristop pa ni optimalen. Predvsem ni optimalnega rednega obveščanja vseh deležnikov o izvajanju preventivnih dejavnosti. Izboljšuje se sodelovanje tudi z drugimi področji. Število deležnikov je veliko, eni pa so bolj obveščeni, drugi manj.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Da, prek mrež obveščanja za vsa čezmejna tveganja Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, EWRS.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	Načeloma da, če ne pride do pretiranega povečanja obsega dejavnosti ali izpada strokovnega kadra in opreme. Ni pripravljenih kontinuiranih načrtov, s katerimi bi predvideli zagotavljanje običajnega

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			obsega dela ob povečani obremenitvi zaradi nekega tveganja.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,60 (4)	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	4	Vzpostavljeni so postopki in SOP za spremljanje, oceno tveganj, obveščanje ter ukrepanje. Nekatera področja so bolj, nekatera pa manj opredeljena.
99	Ocena ravni za 3.3.5	4,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Za pandemijo gripe in tudi druga tveganja s področja bioloških in okoljskih tveganj so pripravljene algoritmi obveščanja, ki se posredujejo periodično in/ali hitro za zdravstvo in druga področja.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljanji, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Komunikacijske strategije koordinirano izvajata MZ in Nacionalni inštitut za javno zdravje. Pred izvedbo so redna obvestila o gibanju gripe na spletni strani Ministrstva za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter odgovori na morebitna novinarska vprašanja.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50 (3)	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,43 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Načeloma da, v okviru MZ se stanje spremlja in posodablja.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	4	Nenehno se spremljajo zaloge iz državnih blagovnih rezerv, evidenca razpoložljive opreme in njene uporabe pa se spremlja na MZ.

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	4	MZ redno spremlja in ugotavlja morebitna tveganja ter motnje pri oskrbi s cepivom za pandemsko gripo. Slovenija se je pridružila skupnemu evropskemu javnemu naročilu za nakup oziroma rezervacijo pandemskega cepiva.
112	Ocena ravni za 3.3.8	4,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Strokovnjaki imajo visoko strokovno znanje in delno tehnično znanje. Znanje se ohranja prek strokovnih srečanj, seminarjev in strokovnih usposabljanj, vključevanja strokovnjakov v usposabljanja ter vaje na evropski ravni in v organizaciji SZO.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Odgovor je delno lahko povezan z odgovori na vprašanja 22, 37 in 47, verjetno pa je povezan le s posameznimi in ne z vsemi ukrepi.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3	Poteka nenehno prizadevanje za nenehno zagotavljanje in nadomeščanje porabljenih, okvarjenih ali iztrošenih materialnih in drugih sredstev v okviru ustvarjanja ustreznih razmer za delovanje na upravno-administrativnem področju, še bolj pa pri odzivu.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,33 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje izvajanja ukrepov		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni	3	MZ ima opredeljeno proračunsko postavko, obstajajo ustrezna zakonodaja in postopki, ki pa jih je treba na novo opredeliti, da bodo postopki hitrejši in bolj preprosti z manj administrativnimi ovirami.

NESREČA: epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (pandemija gripe)			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?		
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	3	Ko je aktiviran državni načrt zaščite in reševanja, stroške intervencij (izvajanje zaščite in reševanja) lahko delno krije država, obstajajo pa načrti in dogovori o delitvi stroškov.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,00	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,25 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA PANDEMIJO GRIPE	3,35 (3)	

V naslednji preglednici so predstavljene ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe od četrte do prve ravni.

Preglednica 13: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,50			
Drugi deležniki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,33			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za pandemijo gripe		3,70 (4)		
Metodologija	3,33			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (1. raven)
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za pandemijo gripe		3,75 (4)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za pandemijo gripe		3,00		
Zmožnost obvladovanja tveganja pri Oceni tveganja za pandemijo gripe			3,48 (3)	
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,25			
Metodologija	3,00			
Drugi deležniki	3,33			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,30 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
Financiranje	3,66			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,66 (4)		
Zmožnost obvladovanja tveganja za pandemijo gripe pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost			3,32 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,50			
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,60			
Postopki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,43 (3)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe (1. raven)
Oprema in zaloge	4,00			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,33 (3)		
Financiranje izvajanja ukrepov	3,00			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za pandemijo gripe pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,25 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe				3,35 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe				tveganje za nesrečo se obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov nesreče na večini področij

Splošna ugotovitev je, da obstaja velika razlika pri ocenah na posameznih področjih. Večina ocen posameznih področij se uvršča v okvir, ki opredeljuje, da so zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe večinoma razvite na najpomembnejših področjih.

V oceni tveganja za pandemijo gripe so visoko ocenjene upravne in tehnične zmožnosti, nekaj pomanjkljivosti pa je pri finančnih zmožnostih.

Več težav zaznavamo pri načrtovanju, in sicer so ocene nižje tako na upravnem kot tehničnem in finančnem področju. Podobno kot pri oceni tveganja je bolje ocenjeno upravno področje za izvajanje ukrepov in slabše drugi dve področji, in sicer tehnično in finančno.

Končna vrednost pri zmožnostih obvladovanja tveganja za pandemijo gripe je 3,35 (stopnja 3 od mogočih štirih), kar pomeni, da so bile zmožnosti obvladovanja tveganja za pandemijo gripe večinoma razvite na bistvenih področjih, da se tveganje za nesrečo obvladuje, tako pa obstaja

verjetnost zmanjšanja vplivov na večini področij. Iz teh ocen lahko sklepamo o razmeroma dobrem sistemu pri oceni tveganja za pandemijo gripe in odzivanja na tveganje za pandemijo gripe. Kljub temu so še potrebne izboljšave pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost (npr. pri obveščanju in komuniciranju).

2.5 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali je leta 2018 pripravila Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu UVHVVR) MKGP.

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali ima za cilj ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja tveganja za pojav posebno nevarnih bolezni živali predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za posebno nevarne bolezni živali (verzija 2.0, 2016).

V okviru Ocene tveganja za posebno nevarne bolezni živali so bili oblikovani trije scenariji tveganja. Za vse tri velja, da bi povzročili razmeroma majhne (zelo majhne) gospodarske in okoljske vplive ter vplive na kulturno dediščino, zelo majhne vplive na ljudi (le v enem scenariju tveganja, v dveh primerih teh vplivov sploh niso zaznali) ter majhne politične in družbene vplive. Po drugi strani je ocenjena verjetnost za vse tri scenarije tveganja visoka (enkrat ali večkrat na pet do 25 let, kar pomeni 4. stopnjo verjetnosti).

V okviru ocene so bili identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju ter izvajanju mogoče zmanjšati posledice pojava bolezni tako na nekaterih področjih kot splošno. Ukrepe za preventivo in pripravljenost so identificirali na UHVVR ter URSZR za področje sistema VNDN. Pripravljena sta bila dva področna razvida, identificiranih pa deset ukrepov za preventivo in pripravljenost. Pet ukrepov oziroma ukrepe na petih področjih je določila URSZR, preostalih pet pa UVHVVR.

Za obvladovanje tveganja za pojav posebno nevarnih bolezni živali so pomembni predvsem ukrepi, zlasti za preventivo v pristojnosti UVHVVR oziroma MKGP. Skupaj z MKGP sestavlja UVHVVR prvo obrambno črto ter ima največji vpliv pri preprečevanju širjenja bolezni in tako povzročanju dodatne škode. Pojav posebno nevarnih bolezni v državi je nepredvidljiv dogodek, zato je treba spremljati razmere v regiji, za kar ima UVHVVR vzpostavljene načrte monitoringa za nekatere bolezni, kot preventivo pa lahko omenimo še kampanje množičnega cepljenja (dejavnosti množičnega cepljenja) kot zaščito pred morebitnimi inkurzijami bolezni.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče opredeljujejo že Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebuje pa jih tudi 18.c člen Uredbe o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo pomeni še sprejemljive izgube. Zaradi številnih dejavnikov, ki lahko vplivajo na pojav in razvoj posamezne posebno nevarne bolezni živali, tudi takih, na katere ni mogoče vplivati, in zaradi razmeroma majhnih vplivov scenarijev tveganja posebno nevarnih bolezni živali, ugotovljenih v predmetni oceni tveganja, sprejemljivo tveganje za pojav posebno nevarnih bolezni živali ni bilo pripravljeno. To še ne pomeni, da z ukrepi za preventivo in pripravljenost ne moremo obvladovati oziroma zmanjševati tveganja pojava posebno nevarnih bolezni živali. Na večjo ali manjšo verjetnost pojava teh bolezni večinoma ne moremo vplivati.

Tabelarični povzetek, ki je vsebinsko skoraj v celoti prevzet iz smernic Evropske komisije o zmožnosti obvladovanju tveganj za nesreče, je jedro tega poglavja. V preglednici so

predstavljena vsa vprašanja, dodane ocene ravni zanje, opombe (kratki povzetki odgovorov in/ali utemeljitev izbire ravni), poleg tega pa še izračuni zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za pojav posebno nevarnih boleznih živali.

Preglednica 14: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo, odgovorne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	3	Ob upoštevanju okvira so odgovornosti za pripravo ocene tveganja za posamezne nesreče porazdeljene ustrezno.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	Izbruh posebno nevarnih boleznih živali je kompleksna nesreča s širokimi učinki, kar se je upoštevalo tudi pri pripravi scenarijev tveganja in analiz tveganja.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,67	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za	4	Izbruh posebno nevarnih boleznih živali je kompleksna nesreča s

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	posamezno nesrečo redno pregleduje?		širokimi učinki, zato sta bila v pripravo Ocene tveganja za posebno nevarne bolezni živali vključeni tudi MKGP in Nacionalni veterinarski inštitut oziroma Veterinarska fakulteta.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za izbruh posebno nevarnih bolezni živali, so strokovno ustrezni in zadovoljivo obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganj za nesreče v Republiki Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za posebno nevarne bolezni živali niso bili vključeni drugi deležniki.
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Ocena tveganja za posebno nevarne bolezni živali je javna in v celoti javno objavljena.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za posebno nevarne bolezni živali je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno s predmetnimi pogoji (npr. navedba vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za posebno nevarne bolezni živali niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti pojavljanja bolezni je v pristojnosti UVHVVR, ki to tudi na ustaljen način izvaja in distribuira opozorila.

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,73 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	3	V Oceni tveganja za posebno nevarne bolezni živali je vključena tudi ocena razsežnosti in vpliva izbruha bolezni v sosednji državi.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	n. r.	Kritična infrastruktura (na ravni države) v tem primeru ne more biti ovrednotena oziroma ocenjena. Kljub temu je treba poudariti, da obrat za predelavo KOTO, d. o. o. za posebno nevarne bolezni živali predstavlja kritično infrastrukturo. Zmogljivosti glede odstranjevanja kadavrov je zato treba presojeti nekoliko bolj kritično, saj je edina opcija, ki obstaja, obrat za predelavo KOTO, d. o. o. Opcija zakopavanja, kurjenja ali kompostiranja namreč ne obstaja.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,50	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno	3	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so bili zagotovljeni.

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?		
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Konkretnih primerov referenčnih dogodkov pojava bolezni v Sloveniji je malo oziroma skoraj nič, tako da je informacij o vplivu pojava bolezni na delovanje države malo. Podatke o vplivu pojava bolezni živali zato pridobivamo iz primerov referenčnih dogodkov po svetu.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za pripravo Ocene tveganja za posebno nevarne bolezni živali niso bila namenjena niti porabljena kakršnakoli finančna sredstva. Ne glede na to je bila ocena v okviru možnosti pripravljena pravilno in kompleksno. Za prihodnje bi bilo treba za nove izdaje ocene (posodobitve) načrtovati in zagotoviti finančna sredstva.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI	3,41 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	odgovornosti in vloge oziroma naloge?		
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Pravni akti se obdobjno spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Odgovor na to vprašanje je načeloma pozitiven, vendar bi bilo lahko strokovnjakov več.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Strokovna izpopolnjevanja so draga, zato se plačljivih usposabljanj udeležuje manj strokovnjakov, kot bi bilo priporočljivo.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljnih politikah oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Vpleteni so načeloma seznanjeni o splošnih ciljnih in prednostnih nalogah, nekateri pa pri oblikovanju teh ciljev in prednostnih nalog tudi sodelujejo.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Znanje strokovnjakov se lahko pridobi z usposabljanjem, sodelovanjem in izmenjavo dobrih praks. Na predmetnem področju je pomembna tudi strokovna izmenjava informacij med udeleženi med načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče.
52	Ocena ravni 3.2.2	3,00	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	Za pojav posebno nevarnih bolezni živali so pripravljene načrti ukrepov v skladu z evropsko in nacionalno zakonodajo.

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	3	Potrebna infrastruktura za ublažitev tveganja je nujna pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, v načrtih ukrepov pa je opredeljena infrastruktura delovanja.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Relevantni deležniki so večinoma obveščeni in delno tudi vključeni. Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so opredeljeni poti obveščanja in sodelovanje različnih organizacij.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ocena tveganja za pojav posebno nevarnih bolezni je javna in tudi objavljena, vendar ni neposredno usmerjena na javnost in zasebna podjetja.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Meddržavno sodelovanje je vzpostavljeno z vsemi državami v regiji, izmenjava informacij poteka tudi širše v EU in na svetovni ravni (Mednarodna organizacija za zdravje živali). V varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizacije v drugih državah članicah v načrtovanje ukrepov niso vključene.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,00	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja, tudi državljani so o nekaterih vsebinah obveščeni in lahko sodelujejo pri njihovi pripravi, nekateri strateški dokumenti so javni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,20 (3)	

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ustrezna oprema, računalniške aplikacije in informacijski sistemi ter druga orodja so na voljo. Dodatna oprema za pojav bolezni je regijsko in centralno razdeljena.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	4	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezana, finančna sredstva in viri so zagotovljeni iz proračuna Republike Slovenije za nadomestila in odškodnine. Nekaj sredstev je mogoče pridobiti tudi iz EU.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Težko je oceniti delo rejcev in samoiniciativo ob sanaciji pojava bolezni. Pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami se načrtuje vključitev javno-zasebnega partnerstva predvsem pri opazovanju, obveščanju in alarmiranju ter informacijskih in telekomunikacijskih rešitvah in sistemih.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Brez urejenega financiranja ni mogoče ustrezno načrtovati ukrepov, financiranje ukrepov pa je zagotovljeno s proračunom Republike Slovenije.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,33	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,33 (3)	

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,17 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Rezultati predmetne ocene tveganja leta 2016 (verzija 2.0) se uporabljajo za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Kot ukrepe na državni ravni lahko štejemo programe nadzora in vzorčenja ter množičnega cepljenja.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	UVHVVR je skrbnik baz podatkov in spletnih aplikacij, ki omogočajo ocenjevanje škode ter izgub.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	UVHVVR ima vzpostavljene načrte ukrepov za posamezne bolezni, v njih pa so opredeljeni sistemi delovanja. Strukturirani sta poveljevanje in financiranje.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Na UVHVVR se ocenjuje, da je teh sredstev premalo. Ob pojavu bolezni je bistvenega pomena tudi medsebojna pomoč med različnimi službami (gasilci, vojsko, policijo in ministrstvi).

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj. Kljub temu je vedno potreba po dodatnem izobraževanju tako v Sloveniji kot tujini.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj. Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so vključeni strokovnjaki z Nacionalnega veterinarskega inštituta, Veterinarske fakultete, Veterinarske zbornice Slovenije in KGZS.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Vključeni smo v sistem obveščanja EU (PAFF) o boleznih živali za transparentno komunikacijo o pojavih. Pri izbruhu posebno nevarne bolezni živali v sosednji državi se čim prej začnejo izvajati ukrepi za preprečevanje širjenja bolezni na lastno ozemlje.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	4	UVHVVR ima sklenjene koncesijske pogodbe z veterinarskimi organizacijami. Preventiva in pripravljenost v veterini se vzdržujeta s sistematičnim vzorčenjem za odkrivanje pojavov bolezni in s preventivnimi cepljenji.
96	Ocena ravni za 3.3.4	4,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje,	4	Postopki za preventivo in pripravljenost so opredeljeni v načrtih ukrepov. V sistemu VNDN potekajo zgodnje obveščanje, sprejem in obdelava klicev na

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?		enotno evropsko telefonsko število za klic v sili 112 ter aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah.
99	Ocena ravni za 3.3.5	4,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Informacije se izmenjujejo, potekajo med glavnim in območnimi uradi UVHVVR ter tudi med drugimi službami.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Obveščanje javnosti je urejeno z različnimi komunikacijskim pristopi, za kar skrbi Služba za odnose z javnostjo. Uporabljajo se različni načini obveščanja, kot so novinarske konference in objave publikacij.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,58 (4)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Analiziranje stanja relevantne infrastrukture je podlaga za njeno dopolnitev, zamenjavo ali posodobitev in je nujno. Stanje se pregleduje in tudi dopolnjuje.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Na UVHVVR (na glavnem in območnih uradih) je seznam opreme, ki se uporablja ob pojavu bolezni ter je namenjena za preventivo in pripravljenost.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja	3	Na UVHVVR so pripravljene zaloge opreme in materiala, ki sta potrebna za omejitev širjenja bolezni,

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?		vzorčenje in preglede, raziskave ter poznejšo sanacijo škode po izbruhih bolezni. Motnje v dobavi ni, saj sta oprema in material kupljena na zalogo.
112	Ocena ravni za 3.3.8	3,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Sodelujoči pri izvajanju ukrepov imajo strokovno znanje za ustrezno izvajanje ukrepov za pripravljenost, pridobijo pa ga na strokovnih izpopolnjevanjih med študijem in tudi pozneje na izobraževanjih.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Na UVHVVR se vodijo postopki nakupa opreme, potekajo izobraževanja o postopkih javnega naročanja opreme, pomembna je povezava z dobavitelji in logističnimi službami.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3	Vprašanje opominja na to, na kako različna področja lahko vpliva obsežna naravna nesreča in kako pomembni so odprava posledic, sanacija in vnovično pripravlanje na nesrečo. Na vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47 in 48.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje izvajanja ukrepov		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo	3	Financiranje izvajanja ukrepov je večinoma zagotovljeno in načrtovano, predvsem ob večjih nesrečah pa se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev

NESREČA: Posebno nevarne bolezni živali			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?		oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in dejavnosti med večjimi nesrečami in po njih.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	4	Na to vprašanje je odgovorjeno že v prejšnjem odgovoru. Pomembna sta predvsem načrtovanje in rezervacija sredstev za ustrezne ukrepe za preventivo in pripravljenost.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,50	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,50	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,36 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI	3,32 (3)	

Iz preglednice izhaja, da nobenemu odgovoru na vprašanja ni bila dodeljena nižja raven kot 3, kar velja tudi za ocene oziroma vrednosti na drugih ravneh oziroma v vsebinskih sklopih.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 15: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,67			
Strokovno znanje	4,00			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (1. raven)
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za posebno nevarne bolezni živali		3,73 (4)		
Metodologija	3,50			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za posebno nevarne bolezni živali		3,50 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za posebno nevarne bolezni živali		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali pri Oceni tveganja za posebno nevarne bolezni živali</i>			3,41 (3)	
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Metodologija	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,20 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
Financiranje	3,33			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za		3,33 (3)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (1. raven)
preventivo in pripravljenost				
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,17 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	4,00			
Postopki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,58 (4)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	3,00			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
Financiranje	3,50			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,50 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,36 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja				3,32 (3)

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali (1. raven)
za posebno nevarne bolezni živali				
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali				zmožnosti so bile večinoma razvite na najpomembnej ših področjih – tveganje za posebno nevarne bolezni živali se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov pojava bolezni na večini področij

Najbolje so ocenjene upravne zmožnosti za oceno tveganja za pojav posebno nevarnih boleznih živali (vrednost 3,73, najvišja mogoča ocena je 4,00) ter upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednost 3,58). Nekoliko slabše (vrednosti od 3,50 do 3,00) so bila ocenjena druga področja ocenjevanja. Na drugi ravni ocenjevanja je bila najbolje ocenjena Ocena tveganja za pojav posebno nevarnih boleznih živali (vrednost 3,41), preostali dve področji ocenjevanja, in sicer načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, pa sta bili ocenjeni z vrednostjo 3,17 oziroma 3,36. Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za pojav posebno nevarnih boleznih živali je 3,32, kar obenem pomeni, da je za zmožnosti obvladovanja tveganja za pojav posebno nevarnih boleznih živali določena oziroma ugotovljena 3. stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja od štirih mogočih.

Iz dobljenih ocen ravni posameznih odgovorov in na višjih ravneh bi lahko sklepali, da je Republika Slovenija razmeroma dobro pripravljena na intenzivne pojave posebno nevarnih boleznih živali. Zgodovinskih dogodkov in vpliva pojava posebno nevarnih boleznih živali je v Republiki Slovenii malo oziroma je od pojavov minilo že kar nekaj let. UVHVVR za usposabljanje zaposlenih ter drugih sodelujočih ob sanaciji pojava boleznih redno organizira simulacijske vaje za ukrepanje in preventivo ob izbruhu boleznih. Za prepoznavanje vplivov boleznih ni dovolj le redno usposabljanje zaposlenih, temveč tudi aktivno delovanje službe za odkrivanje primerov boleznih, kar je v Republiki Sloveniji urejeno prek koncesijskih organizacij,

ki redno nadzirajo in vzorčijo živali ob sumu pojava posebno nevarnih bolezni živali. Predvideva se, da bi morebitne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali bile obvladljive, toda to je odvisno od letnega časa in bolezni, ki preti.

Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, se lahko išče predvsem v večji številčnosti kadra na vseh področjih, v večji vključitvi in upoštevanju strokovnih in znanstvenih ugotovitev, sodobnejših informacijskih tehnologijah in podatkovnih aplikacijah, ustrezni opremi in infrastrukturi za načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenosti in v še boljši usposobljenosti pristojnih deležnikov, čeprav ocene ravni posameznih odgovorov v tej oceni navedenega ne kažejo vedno. Na nekaterih področjih bi bilo treba razmisliti tudi o večji vključenosti znanstvenih in raziskovalnih organizacij. Nekoliko slabše ocene glede finančne zmožnosti na vseh treh osnovnih ocenjevalnih področjih so verjetno posledica zaostrenih gospodarskih razmer v zadnjih letih, zaradi česar v okviru rednih dejavnosti in njihovega financiranja (mednje spadajo tudi v tej oceni obravnavane vsebine) verjetno niso bila namenjena vsa potrebna finančna sredstva. Glede na to, da so se gospodarske in zlasti finančne okoliščine v državi v zadnjem času izboljšale, bi bilo v prihodnjem obdobju smiselno pričakovati pozitivne spremembe tudi pri financiranju vsebin, ki so predmet te ocene. Ustrezni finančni pogoji so bistveni zlasti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za pojav posebno nevarnih bolezni živali (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost (3,32 od najvišje mogoče vrednosti 4,00) ne glede na nekatere ugotovitve kažeta na razmeroma dobro pripravljenost države na pojav posebno nevarnih bolezni živali ter prav tako tudi na precejšnjo možnost, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice prihodnjih morebitnih pojavov dogodkov na večini področij lahko še zmanjšali, resnične posledice prihodnjih pojavov posebno nevarnih bolezni živali pa hitreje odpravili.

2.6 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče je leta 2018 pripravila Uprava RS za jedrsko varnost (v nadaljnjem besedilu URSJV), organ v sestavi MOP.

Namen priprave Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče je bil ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja in zmanjševanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo ob upoštevanju vplivov in verjetnosti, ki so ugotovljeni v leta 2015 pripravljeni Oceni tveganja za jedrske ali radiološke nesreče.

V Oceni tveganja za jedrske ali radiološke nesreče je bilo obravnavanih deset scenarijev tveganja, največja pozornost pa je bila namenjena dvema scenarijema tveganja. Scenarij tveganja 1 predstavlja nesrečo v Nuklearni elektrarni Krško (v nadaljnjem besedilu NEK, Scenarij tveganja 2 pa nesrečo z radioaktivnimi viri. Ta scenarija sta bila upoštevana tudi pri oblikovanju sprejemljivega tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo.

Prvi scenarij je nesreča v NEK, ki se lahko zgodi z zelo majhno verjetnostjo in ima zelo velike vplive. Scenarij predvideva taljenje sredice in hkratno odpoved zadrževalnega hrama. Pričakovano je malo neposrednih žrtev (do nekaj deset) kot posledica nesreč pri obsežni evakuaciji in med interventnim osebjem. Med posledicami je predvideno kontaminirano območje, ki bi zahtevalo preselitev do nekaj tisoč (lahko tudi deset tisoč) ljudi zunaj tega območja za več let. Poleg preselitve so predvideni tudi omejitve pridelave in uživanja hrane, obsežen radiološki monitoring na prizadetem območju, omejitve prometa ter gibanja in podobno. Ekonomske posledice zaradi izgubljenega zaslužka, zaprtih podjetij in javnih ustanov, škode v kmetijstvu, stroškov evakuacije, trajne preselitve ipd. so bile v Oceni tveganja za jedrske ali radiološke nesreče ocenjene na več kot 2,4 odstotka BDP leta 2014. Natančnejšo dejansko oceno vplivov oziroma posledic ni bilo mogoče podati.

Drugi scenarij tveganja je nesreča z radioaktivnimi viri, ki se lahko zgodi s srednjo verjetnostjo in ima zelo majhne vplive. Predvidena posledica je obsevanje ljudi, pri čemer je presežen prag za akutne učinke. Le malo virov sevanja v Sloveniji (nekaj deset) ima tako radioaktivnost, da bi lahko z njimi povzročili radiološko nesrečo, pri kateri bi bilo zaradi prejetih doz ogroženo življenje več ljudi. Po drugi strani lahko skoraj vsak vir sevanja povzroči kontaminacijo okolja in s tem povezano ekonomsko škodo.

Za pripravo Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče sta URSJV in URSZR pripravila področna razvida, v katerih so predstavljeni ukrepi za preventivo in pripravljenost glede na pristojnosti. Z ukrepi se lahko obvladuje ali zmanjšuje tveganje za jedrske in radiološke nesreče do ravni oziroma vrednosti, ki pomenijo sprejemljivo tveganje za jedrsko in radiološko nesrečo. Skupno je bilo prepoznanih 29 ukrepov za preventivo in pripravljenost. Osem jih je v svojem razvidu predstavila URSZR, preostale pa URSJV. Ukrepi iz pristojnosti URSJV so usmerjeni predvsem v zagotavljanje pripravljenosti URSJV na ukrepanje ob jedrski ali radiološki nesreči, v sodelovanje pri načrtovanju ukrepanja na državni ravni in pri pripravljenosti na izredne dogodke na mednarodni ravni. Z izvajanjem večine ukrepov v sistemu VNDN se lahko izboljša kakovost zaščite in reševanja ob jedrski in radiološki nesreči, vendar ne more bistveno vplivati na obseg posledic ali zmanjševanje vplivov. Tak učinek imata implementacija nacionalnega pofukušimskega akcijskega načrta od leta 2012 in hkratno izvajanje Programa nadgradnje varnosti NEK, ki ga ta izvaja že od leta 2011, in kar je

že upoštevano pri presoji vplivov jedrske nesreče v NEK v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo.

Preglednica 16: Ocenjeno zmanjšanje posledic nesreče za Scenarij tveganja 1 iz Ocene tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo za določitev sprejemljivega tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo

Vplivi tveganja in verjetnost	Scenarij tveganja 1, jedrska nesreča v NEK	Ocenjeno zmanjšanje vplivov glede na izhodiščni scenarij
Število smrtnih žrtev brez zaščitnih ukrepov	0–1000	0–1000
Stopnja vpliva	5	5
Število ranjenih ali bolnih ob zaščitnih ukrepih	0	0
Stopnja vpliva	1	1
brez zaščitnih ukrepov	od nekaj 10 do nekaj 1000	od nekaj 10 do nekaj 1000
Stopnja vpliva	5	5
Število za stalno razseljenih ljudi	40.000–100.000	40.000–100.000
Stopnja vpliva	5	5
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino	več kot 880 milijonov evrov (več kot 2,4 odstotka BDP leta 2014)	več kot 880 milijonov evrov (več kot 2,4 odstotka BDP leta 2014)
Stopnja vpliva	5	5
Politični in družbeni vplivi		
Stopnja vpliva	5	5
Verjetnost	enkrat v 500.000 letih	enkrat v 500.000 letih
Stopnja verjetnosti	1	1

Iz zgornje preglednice je razvidno, da se posledice oziroma vplivi tveganja in verjetnost za jedrsko nesrečo v NEK v letih 2017–2019 niso spremenili. Večina ukrepov, ki so izhajali iz stresnih testov ali neposredno iz pofukušimskih analiz, je bila v letih od 2014 do 2016 že izvedena, upoštevani pa je bil tudi njihov vpliv na potencialno zmanjšanje posledic v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo. Ukrepi, ki bodo lahko dodatno ublažili posledice, bodo izvedeni šele po letu 2019. Sprejemljivo tveganje za jedrsko nesrečo bo zato opredeljeno po letu 2020.

Preglednica 17: Ocenjeno zmanjšanje posledic nesreče za Scenarij tveganja 2 iz Ocene tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo za določitev sprejemljivega tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo

Vplivi tveganja in verjetnost	Scenarij tveganja 2, nesreča z radioaktivnimi viri	Ocenjeno zmanjšanje vplivov glede na izhodiščni scenarij
Število smrtnih žrtev	0–1	0–1*
Stopnja vpliva	1	1
Število ranjenih ali bolnih	0–nekaj	0–1*
Stopnja vpliva	1	1
Število za stalno razseljenih ljudi	0	0
Stopnja vpliva	1	1
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino	manjši od 0,3 odstotka BDP leta 2014	manjši od 0,3 odstotka BDP leta 2014
Stopnja vpliva	1	1
Politični in družbeni vplivi		
Stopnja vpliva	1	1
Verjetnost	enkrat v 60 letih*	enkrat v 60 letih*
(V oceni tveganja iz leta 2015 ocenjena na enkrat v 25 do 100 letih)	enkrat v 30 letih**	enkrat v 40 letih**
	enkrat v 10 letih***	enkrat v 15 letih***
Stopnja verjetnosti	3	3

* nesreča z lokalnimi posledicami z radioaktivno snovjo stopnje 4 po lestvici INES (se še ni zgodila)

** resna nezgoda z radioaktivno snovjo stopnje 3 po lestvici INES (se še ni zgodila)

*** nezgoda z radioaktivno snovjo stopnje 2 po lestvici INES (primer izvajalca industrijske radiografije)

V Scenariju tveganja 2 je bilo glede na izhodiščne vrednosti vplivov in verjetnosti ugotovljeno, da se verjetnost tega tveganja lahko smiselno natančneje določi tudi glede na mogoče posledice nesreče oziroma nezgode z radioaktivno snovjo, ocenjene po lestvici INES od vključno stopnje 2 dalje. Lestvica INES je mednarodna lestvica jedrskih in radioloških dogodkov, uporablja pa se kot orodje za usklajeno obveščanje javnosti o varnostnem pomenu jedrskih in radioloških dogodkov.

Za obdobje 2014–2016 je bila verjetnost nesreče z lokalnimi posledicami z radioaktivno snovjo stopnje 4 po lestvici INES (ki se v Sloveniji še ni zgodila) okvirno ocenjena na enkrat v 60 letih, verjetnost resne nezgode z radioaktivno snovjo stopnje 3 po lestvici INES (ki se v Sloveniji tudi še ni zgodila) enkrat v 30 letih in verjetnost nezgode z radioaktivno snovjo stopnje 2 po lestvici INES (primer izvajalca industrijske radiografije) enkrat v desetih letih. Ob sledenju ciljem preventivnih ukrepov in ukrepov za pripravljenost, predvsem ob uspešnem izvajanju upravnega nadzora, inšpekcij, dviga ozaveščenosti ter strokovnih izobraževanj in usposabljanj oseb, ki ravnajo z viri sevanja, je bilo ugotovljeno, da se vplivi tovrstnih nesreč v obdobju 2017–2020 ne morejo zmanjšati, nekoliko pa se lahko zmanjša verjetnost (na podlagi spremljanja pojavljanja

tovrstnih dogodkov po svetu v zadnjem obdobju) pojavitve obravnavanega scenarija. V Preglednici 17 je tako ta verjetnost za obravnavane stopnje po lestvici INES znižana za resno nezgodo po stopnji 3 in se tako nesrečo pričakuje ne enkrat v 30 letih, temveč enkrat v 40 letih. Zmanjšana je tudi verjetnost za nesrečo stopnje 2 po lestvici INES z enkrat v desetih letih na enkrat v 15 letih. Nesreče drugod po svetu stopnje 4 po lestvici INES so zelo redke, zato teh nesreč v obravnavanem obdobju zmanjšane vpliva ni mogoče pričakovati in je verjetnost postavljena kot okvir za Slovenijo. Na zmanjšanje verjetnosti, gledano absolutno, v obravnavanem obdobju do leta 2020 vpliva izvajanje predvsem dveh ukrepov, in sicer preventivno izvajanje upravnega nadzora, inšpekcij, dviga ozaveščenosti ter ustrezno izvajanje izobraževanj in usposabljanj za osebe, ki ravnaajo z viri. Navedene razlike oziroma zmanjšanje verjetnosti nesreče navadno ne vpliva na stopnje verjetnosti glede na ugotovljeno v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo.

Glede na ugotovljeno je sprejemljivo tveganje za jedrsko in radiološko nesrečo za zdaj približno enako ugotovljenim vplivom in verjetnostim obravnavanih nesreč v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo. Le sprejemljiva verjetnost tveganja za radiološko nesrečo je v absolutnem smislu, kot je že omenjeno, nekoliko manjša, kot je bila ugotovljena v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v Sloveniji.

Sprejemljivo tveganje za jedrske in radiološke nesreče se bo znova ugotavljalo, ko se bodo začeli izvajati ukrepi, ki bi lahko nekoliko zmanjšali vplive, predvsem to velja za jedrsko nesrečo.

Sledi povzetek odgovorov na vprašanja iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

Preglednica 18: Tabelarični povzetek zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA JEDRSKO ALI RADIOLOŠKO NESREČO		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17).
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite jasno in nedvoumno opredeljuje pristojne oziroma imenovane organe za pripravo ocen tveganj za posamezne nesreče in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	4	Na splošno so nosilci za pripravo ocen tveganja za posamezne nesreče glede na pristojnosti izbrani ustrezno.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	Učinki nesreč se prikazujejo v analizah tveganja, ki za posamezne nesreče vključujejo medresorsko razsežnost nesreče.
10	Ocena ravni za 3.1.2	4,00	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	4	Porazdelitev odgovornosti se pregleduje na sestankih MDS in drugod. Ugotovljene pomanjkljivosti se upoštevajo pri pripravi nove ocene tveganja.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Glede vsebine in strokovne usposobljenosti so na URSJV pri pripravi ocene tveganja sodelovali direktor in vodje posameznih organizacijskih enot, ki imajo na posameznih posebnih področjih izkušnje in znanje, ki se pridobivajo na delavnicah, usposabljanjih, konferencah, sestankih v Sloveniji in tujini ter z delom na specializiranem področju.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	4	Delovna skupina za pripravo podlag Ocene tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo je bila sestavljena iz predstavnikov vseh pomembnih organizacij v Sloveniji.
17	Ocena ravni za 3.1.4	4,00	

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Javnost se lahko kadar koli seznanj z vsebino ocene tveganja, saj je javno dostopna na spletnih straneh URSJV in URSZR.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ob sprejemu nove ocene tveganja se o tem obvestijo zaposleni na URSJV. Vsaka nova ocena je posredovana tudi URSZR in obravnavana medresorsko.
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Rezultati ocene tveganja so javnosti dostopni na spletnih straneh URSJV in URSZR.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	4,00 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Pri ocenjevanju tveganja za jedrske ali radiološke nesreče v Sloveniji se poleg konvencionalnih uporablja tudi metodologija verjetnostnih varnostnih analiz. Razvita je na nacionalni ravni, je določena in objavljena. V prvem delu se obdelava zanesljivost posameznih sistemov elektrarne. Drugi del se nanaša na analizo integritete zadrževalnega hrana, v tretjem delu pa se analizirajo posledice nesreče.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	2	Ocena tveganja se nanaša le na Slovenijo in ne na območje zunaj nje, vključuje pa vpliv na Slovenijo, če bi se nesreča zgodila v tujini.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Z vidika posameznega objekta so bili v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo vsaj delno ugotovljeni oziroma upoštevani tudi vplivi nesreč na nekatere pomembne infrastrukturne sisteme. Najizrazitejša tovrstna infrastruktura,

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			obravnavana v oceni tveganja, je NEK.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,00	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	4	Glavni informacijski in komunikacijski pogoji za pripravo Ocene tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v Sloveniji so zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Za pripravo Ocene tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v Sloveniji so na voljo različni, tudi zgodovinski, podatki z državne in mednarodne ravni.
33	Ocena ravni za 3.1.7	4,00	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,55 (4)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Ocena tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v Sloveniji je bila pripravljena brez dodatnih finančnih sredstev.
38	Ocena ravni za 3.1.8	4,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	4,00 (4)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA JEDRSKO IN RADIOLOŠKO NESREČO	3,85 (4)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene	4	Dokument, ki opredeljuje odgovornosti in pristojnosti vseh sodelujočih pri jedrski ali radiološki nesreči, je Načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči. Za

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	odgovornosti in vloge oziroma naloge?		vse sodelujoče so opredeljene naloge načrtovanja, priprave in naloge pri odzivu.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	3	Navadno je jasno, za katere ukrepe je kdo odgovoren pri posamezni nesreči. Pri jedrski ali radiološki nesreči odgovornosti posameznih sodelujočih natančneje določa Načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči.
46	Ocena ravni za 3.2.1	3,50	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Kadrovskih resursov oziroma strokovnjakov je dovolj. V zadnjih letih se ministrstva in druge javne ustanove zaradi varčevanja večinoma niso kadrovske krepili, kar je bilo zaskrbljujoče zaradi vpliva na obseg in kakovost izvajanja pristojnosti. Na ravni lokalnih skupnosti je mogoče, da osebja, ki opravlja upravne in druge naloge v sistemu VNDN, v posameznih lokalnih skupnostih ni dovolj.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Zagotavljanje sposobnosti ukrepanja URSJV poteka z rednim usposabljanjem članov SID, preverjanjem odzivnosti in vajami, rednim preverjanjem delovanja programske in druge opreme, sodelovanjem v mednarodnih dejavnostih ter z rednimi pregledi vseh pripadajočih organizacijskih predpisov in navodil. V sistemu VNDN je najpomembnejše usposabljanje večinoma tisto, ki temelji na lastnih izkušnjah, pridobljenih z delom na svojem delovnem področju.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljnih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Domneva se, da so osebe (praviloma strokovnjaki s področja, za katero so pristojni) oziroma organi, ki sodelujejo pri pripravi ocen tveganj za nesreče, s predpisi in akti oziroma vsaj s svojimi področnimi cilji seznanjeni. Celovite državne

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			strategije na tem področju ni, obstajajo pa sektorske (strategije, nacionalni programi ipd.), ki jih pripravljajo pristojna ministrstva, zlasti MOP.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Zaposleni na URSJV se udeležujejo slovenskih in mednarodnih usposabljanj ter drugih dogodkov. Pomembna je tudi strokovna izmenjava informacij, na primer v okviru delovanja DKO.
52	Ocena ravni 3.2.2	3,00	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	4	Poleg klasičnih metod (npr. metode deskripcije, analize sekundarnih virov itn.) je v Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v Sloveniji uporabljena in opredeljena metodologija verjetnostnih varnostnih analiz (VVA).
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	4	V Državnem načrtu zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči je glede na predvidene zaščitne ukrepe izbrana ustrezna infrastruktura.
56	Ocena ravni za 3.2.3	4,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Od članov Komisije za načrtovanje, usklajevanje, spremljanje in vrednotenje uresničevanja državnega načrta, ki so vključeni v načrtovanje, se pričakuje, da so seznanjeni o postopku načrtovanja. Člani so predstavniki ministrstev (MO – URSZR, MOP – URSJV, MZ – Uprava RS za varstvo pred sevanji, MZ, MNZ, predstavnik Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu SV), predstavnik posavskih občin in predstavnik NEK).
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost	3	Ocene tveganj za nesreče so javne in objavljene.

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?		
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	URSJV ima sklenjene dvostranske sporazume z vsemi sosednjimi državami in redno sodeluje tudi s hrvaškim Državnim zavodom za radiološko in jedrsko varnost. V sistemu VNDN ima URSZR sklenjene številne dvostranske sporazume o sodelovanju.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,00	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljanji, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Enotnega »državnega« informacijskega oziroma komunikacijskega sistema, prek katerega bi se lahko deležniki seznanjali z vsebino dejavnosti, povezanih z načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, za vse deležnike ni. Vsi relevantni deležniki so uporabniki Komunikacijskega sistema med izrednim dogodkom (v nadaljnjem besedilu KID), ki ga upravlja URSJV.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,30 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Na URSJV je za opravljanje nalog ob izrednem dogodku na voljo različna oprema. Sistem VNDN ima dovolj opreme in z njo primerno ravna.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	3	Viri financiranja so redna proračunska sredstva, ki so namenjena posameznim ministrstvom in tudi lokalnim skupnostim. Na lokalni ravni pogosto ne zadoščajo za vse dejavnosti. Pri izvajanju ukrepov, zlasti ob večjih nesrečah, so viri tudi proračunske rezerve.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Načrtovanje ukrepov bi moralo biti tesno povezano s prihodnjimi naložbenimi načrti in NEK za to namenja kar precej sredstev. V sistemu VNDN z vidika načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost vidnejše vloge zasebnega sektorja ni.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Financiranje delovanja sistema VNDN in izvajanja Državnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali ekološki nesreči poteka predvsem prek proračuna RS, na nižjih ravneh pa iz proračunov lokalnih skupnosti, zato se načrtujejo finančna sredstva za načrtovanje in predvsem za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,10 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj	3	Povezava med načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, tudi v sistemu VNDN, je nujna ter zagotovljena.

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?		
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Posebni metod za poročanje o škodi in človeških žrtvah še ni, saj take nesreče še ni bilo. Oceno škode ureja Zakon o odgovornosti za jedrsko škodo. Za poročanje o človeških žrtvah in ranjenih ne glede na nesrečo ni enotnega koncepta, podatki se zbirajo na več mestih. Za zbiranje takih podatkov je pristojno MNZ.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Pristojnosti posameznih ustanov so jasne.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost glede na pristojnosti, ki izhajajo iz pravnih aktov, je najbolj dejaven predvsem MOP. Ukrepe, predvsem za pripravljenost, izvaja tudi sistem VNDN oziroma URSZR. Poročilo misije sEPREV navaja, da je pri pregledu večine organizacij bilo mogoče opaziti pomanjkanje človeških, finančnih in drugih virov.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Poročilo misije sEPREV navaja, da je raven usposobljenosti in obveščenosti med udeleženci različna, in ugotavlja, da mora biti usposabljanje bolj sistematično organizirano.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	3	V izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost v okviru sistema VNDN so lahko vključeni URSZR, sile za zaščito, reševanje in pomoč in enote civilne zaščite ter tudi SV itn. Pri zaščiti in reševanju se pri nekaterih nesrečah lahko vključujejo tudi zasebna podjetja. Pri izvajanju ukrepov z upoštevanjem napotkov za zaklanjanje in evakuacijo sodelujejo tudi državljani.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Republika Slovenija ima sklenjene sporazume z vsemi sosednjimi državami, najtesneje pa sodeluje s Hrvaško. V sistemu VNDN so v praksi utečeni medsebojno sodelovanje, skupni projekti, izvajanje mednarodnih vaj na državni ravni ipd., na primer s Hrvaško, Madžarsko, Avstrijo in Italijo.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	Pri ustanovah, ki izvajajo preventivne ukrepe, URSJV ne opaža, da njihovo delo ne bi bilo kakovostno. Sodelovanje zasebnih deležnikov v sistemu VNDN se šele načrtuje.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,33	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	4	Za jedrsko ali radiološko nesrečo je sistem obveščanja in odzivanja opredeljen v Državnem načrtu zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči. Delo v centrih za obveščanje je urejeno tudi v Pravilniku o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
99	Ocena ravni za 3.3.5	4,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Glavna pot komunikacije je KID, ki povezuje veliko večino organizacij, ki sodelujejo pri odzivu na jedrski ali radiološki izredni dogodek. V sistemu

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			VNDN je primer takega sodelovanja delovanje DKO.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Pri URSJV gre predvsem za enosmerno komunikacijo, konkretnije za obveščanje, ki temelji na sprotnosti, celovitosti in verodostojnosti. URSZR že uporablja nove oblike komuniciranja z javnostjo, kot so Facebook, Twitter in tudi snemanje krajših filmov.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,47 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Odgovor je predstavljen v odgovorih na vprašanji 24 in 29.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Na URSJV se evidenca vodi redno z mesečnimi in letnimi testiranjmi, za katera skrbi Sektor za pripravljenost na izredne dogodke. V sistemu VNDN se potrebe po opremi prepoznajo v okviru analiz državnih vaj zaščite, reševanja in pomoči na temo jedrskih nesreč.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	3	Če na nacionalni ravni ne bi bilo mogoče opraviti vseh pomembnih nalog glede oskrbe, Državni načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči predvideva tudi mednarodno pomoč.
112	Ocena ravni za 3.3.8	3,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost,	3	Zaposleni na URSJV in v drugih organizacijah ter organih, odgovornih za načrtovanje zaščitnih ukrepov ob

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?		jedrski ali radiološki nesreči, se udeležujejo mednarodnih usposabljanj in drugih dogodkov. Na URSJV je vzpostavljen tudi sistem prenosa pridobljenega znanja in izkušenj, ki jih udeleženci pridobijo na usposabljanjih.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Odgovor je delno lahko povezan z odgovori na vprašanja 22, 37 in 47. Na URSZR sta pomembna ustrezna povezava ter sodelovanje med strokovnjaki in službami v okviru ministrstva, ki se ukvarjajo z nabavnimi in logističnimi postopki.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter za povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3	URSJV pri rednih pregledih delovanja opreme in komunikacijskih povezav uporablja natančno določene metodologije, ki so skrbno načrtovane in natančno opredeljene v posameznih notranjih organizacijskih postopkih in navodilih. Načrtovanje in vzdrževanje pripravljenosti v NEK je določeno v internem Programu MD-1 »Notranje usmeritve in cilji – petletni razvojni načrt« in Programu ED-6 »Programa upravljanja nesreč in načrtovanja ukrepov za primer izrednega dogodka«. V sistemu VNDN si prizadevajo za nenehno zagotavljanje in nadomeščanje porabljenih, okvarjenih ali iztrošenih materialnih in drugih sredstev.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje izvajanja ukrepov		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo	3	Državni načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči določa predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta. V državnem načrtu so ob jedrski ali radiološki nesreči

NESREČA: jedrske in radiološke nesreče			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?		določene tudi naloge Ministrstva za finance. Proračunska sredstva na ravni države za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost so zagotovljena iz rednih sredstev in proračunske rezerve.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	3	Na to vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovoru na vprašanje 50 – upoštevana so ustrezna razmerja višine finančnih sredstev v državnem proračunu za proračunske porabnike.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,00	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,16 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA JEDRSKO IN RADIOLOŠKO NESREČO	3,37 (3)	

Splošna ugotovitev je, da so bila vsa vprašanja ocenjena z vsaj oceno ravni 3, kar pomeni, da so zmožnosti na vseh pomembnih področjih že razvite. V Preglednici 19 so predstavljene zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko in radiološko nesrečo po posameznih vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni.

Preglednica 19: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi in ravni	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v RS			
	4. raven	3. raven	2. raven	1. raven
Okvir	4,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za oceno tveganja	4,00 (4)			
Metodologija	3,33			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	4,00			
Tehnične zmožnosti za oceno tveganja	3,55 (4)			
Financiranje	4,00			
Finančne zmožnosti za oceno tveganja	4,00 (4)			
Zmožnost obvladovanja tveganja pri Oceni tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo			3,85 (4)	
Koordinacija	3,50			
Strokovno znanje	3,00			
Metodologija	4,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov	3,30 (3)			
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov	3,00 (3)			
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov	3,00 (3)			
Zmožnost obvladovanja tveganja pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost			3,10 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,33			
Postopki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov	3,47 (3)			
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	3,00			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov	3,00 (3)			
Financiranje izvajanja ukrepov	3,50			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov	3,00 (3)			
Zmožnost obvladovanja tveganja pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost			3,16 (3)	

Vsebinski sklopi in ravni	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo v RS			
	4. raven	3. raven	2. raven	1. raven
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo				3,37 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo	zmožnosti so bile večinoma razvite na najpomembnejših področjih – tveganje za jedrsko ali radiološko nesrečo se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov na večini področij in verjetnost zmanjšanja verjetnosti tveganja			

Iz prejšnje preglednice je razvidno, da sta na 3. ravni najvišje ocenjeni področji upravne in finančne zmožnosti (obe s 4,00) za Oceno tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo, zaradi česar je visoko (najvišje) ocenjena tudi zmožnost obvladovanja tveganja za Oceno tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo (3,85). Zmožnost obvladovanja tveganja pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je ocenjena najnižje (3,10) in le nekoliko bolje so ocenjene zmožnosti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost (3,16), in sicer predvsem zaradi slabših tehničnih zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Ugotovljene so namreč pomanjkljivosti na ravni infrastrukture, vključno z IT, na ravni opreme in zalog ter na ravni strokovno-tehničnega znanja. Tudi oprema in financiranje tako pri načrtovanju kot izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost sta bila ocenjena s 3,00. Naštete ugotovljene ravni pomenijo priložnost za izboljšave.

Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo je 3,37. Ta vrednost kaže razmeroma dobro pripravljenost družbe na jedrske in radiološke nesreče in je med vsemi obravnavanimi nesrečami v Državni oceni zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče tudi najvišja. Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrsko ali radiološko nesrečo je 3,37, kar pomeni, da je zmožnost obvladovanja tveganja na 3. stopnji zmožnosti obvladovanja tveganja od štirih mogočih, da se tveganje za nesrečo večinoma obvladuje in da je verjetnost zmanjšanja vplivov nesreče na večini področij v zadanem obdobju. Za nadaljnje zmanjšanje tveganja za jedrsko in radiološko nesreče sta bistveni dosledno in uspešno izvajanje zastavljenih ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izboljševanje na področjih, na katerih so bile ugotovljene najnižje ocene.

2.7 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo so za potrebe MZL leta 2018 pripravile Slovenske železnice, d. o. o. (v nadaljnjem besedilu SŽ).

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo ima za cilj ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja tveganja za železniško nesrečo predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za železniško nesrečo.

Resna železniška nesreča pomeni katero koli trčenje ali iztiranje vlakov, katerega posledice so smrt ene ali več oseb ali resne poškodbe petih ali več oseb oziroma velika škoda na vozniških sredstvih, infrastrukturi ali v okolju, in vsako drugo podobno nesrečo, ki ima očiten vpliv na ureditev varnosti na železnici ali upravljanje varnosti.

Nesreča pomeni nehoteni ali nenamerni nepričakovani dogodek ali niz takih dogodkov, ki imajo škodljive posledice. Nesreče se razvrščajo v naslednje kategorije: trčenja, iztiranja, nesreče na železniških prehodih, nesreče, ki jih povzročijo tirna vozila med gibanjem in v katerih so udeležene osebe, požari in drugo, zaradi česar nastane vsaj ena od navedenih posledic:

- resna poškodba od ene do štirih oseb,
- materialna škoda od 5000 do 2.000.000 evrov,
- prekinitev železniškega prometa več kot dve uri.

Nesreča je tudi vsak drugi dogodek, ki ima očiten vpliv na zagotovitev varnosti v železniškem prometu ali na upravljanje varnosti (npr. trčenje vlakov, nalet, oplazenje in iztiranje vlaka).

Čeprav je varnost v železniškem prometu velika in se železniške nesreče dogajajo redko, so lahko posledice katastrofalne glede na to, da je v povprečju na vsakem potniškem vlaku 71 potnikov, da tovorni vlak tehta povprečno 907,4 tone in da lahko ob nesreči pri prevozu nevarnih snovi te nenadzorovano uhajajo v okolje.

V Oceni tveganja za železniško nesrečo sta bili obravnavani dve železniški nesreči. Železniška nesreča v Scenariju tveganja 1 se je zgodila leta 2014 na Jesenicah. Smrtnih žrtev ni bilo, je pa bilo 30 potnikov poškodovanih in izračunana škoda 1.577.000 evrov. Verjetnost pojavljanja take nesreče je od 10 do 30 let, kar je velika verjetnost. Drugi scenarij tveganja je predstavljal fiktivno železniško nesrečo – požar vlaka v bohinjskem železniškem predoru. Škoda je bila ocenjena na 1,1 milijona evrov. Po tem scenariju tveganja so umrli trije ljudje, 15 ljudi (potnikov in reševalcev) pa je bilo ranjenih ali zastrupljenih. Verjetnost take nesreče je bila v Oceni tveganja za železniško nesrečo ocenjena na enkrat od 30 do 50 let, kar je srednja verjetnost.

V okviru ocene so bili ugotovljeni ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju mogoče zmanjšati posledice železniških nesreč tako na določenih področjih kot splošno. Ukrepi za preventivo in pripravljenost so bili predlagani na MZL za železniški promet in infrastrukturo ter na URSZR za sistem VNDN. Identificiranih je bilo 13 ukrepov za preventivo in pripravljenost. Sedem ukrepov je identificirala URSZR, preostalih šest pa MZL.

Sprejemljiva tveganja za nesreče opredeljujejo že Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebuje pa jih tudi 18.c člen Uredbe o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo pomeni še sprejemljive izgube. Pri železniških nesrečah smo se odločili, da je prvo ciljno obdobje leto 2026, to je dobro desetletje po zadnji večji železniški nesreči.

Sprejemljivo tveganje za železniško nesrečo temelji na domnevi, da se s sedanjo dinamiko še naprej vloga v varnostne sisteme za vožnjo vlakov (elektronske varnostne naprave za vodenje prometa na postajah in progi, evropski sistem za upravljanje železniškega prometa istem upravljanja voženj vlakov - European Rail Traffic Management System – ERTMS) na železniški infrastrukturi in železniških vozilih, kar pomeni potencialno nekoliko manjšo verjetnost nastanka železniške nesreče in posledično tudi manjšo škodo ter manjše stroške odprave posledic železniških nesreč. Novejše varnostne naprave imajo precej večji koeficient zanesljivosti delovanja kot starejše relejne ali mehanske varnostne naprave. Prav tako izboljšanje pomeni tudi na novo opremljene proge in postaje z varnostnim sistemom. Ocenjeno zmanjšanje vplivov in verjetnosti železniških nesreč, opisanih v obeh scenarijih tveganja v Oceni tveganja za železniško nesrečo, je predstavljeno v spodnji preglednici.

Preglednica 20: Oblikovano sprejemljivo tveganje za železniško nesrečo ob ponovitvi scenarijev tveganja 1 in 2 iz Ocene tveganja za železniško nesrečo do leta 2026

	Oblikovano sprejemljivo tveganje za železniško nesrečo za Scenarij tveganja 1 iz Ocene tveganja za železniško nesrečo do leta 2026	Oblikovano sprejemljivo tveganje za železniško nesrečo za Scenarij tveganja 2 iz Ocene tveganja za železniško nesrečo do leta 2026
	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2
Število mrtvih ljudi	do 5	do 5
Stopnja vpliva	1	1
Število ranjenih ali bolnih ljudi	20	od 10 do 50
Stopnja vpliva	2	2
Število evakuiranih ljudi (trajni ukrep)	0	0
Stopnja vpliva	/	/
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino/odstotki BDP leta 2014	do 0,033 odstotka BDP 1,200,000,00 EUR	do 0,030 odstotka BDP 1,100,000,00 EUR
Stopnja vplivov	1	1

	Oblikovano sprejemljivo tveganje za železniško nesrečo za Scenarij tveganja 1 iz Ocene tveganja za železniško nesrečo do leta 2026	Oblikovano sprejemljivo tveganje za železniško nesrečo za Scenarij tveganja 2 iz Ocene tveganja za železniško nesrečo do leta 2026
	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2
Vrednost oziroma stopnja političnih in družbenih vplivov	1,00/1	1,00/1
Verjetnost oziroma stopnja verjetnosti	enkrat na vsakih 10 do 30 let 4	enkrat na vsakih 30 do 50 let 3

Iz preglednice izhaja, da bi bila škoda ob nesrečah, obravnavanih v obeh scenarijih tveganja v Oceni tveganja za železniško nesrečo, če bi se zgodila leta 2026, ob enem scenariju tveganja nekoliko manjša, kar velja tudi za vplive na ljudi, drugih bistvenih sprememb vplivov in verjetnosti pa ni.

Sledi povzetek odgovorov na vprašanja iz smernic Evropske komisije o ocenjevanju zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

Preglednica 21: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA ŽELEZNIŠKO NESREČO		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo,

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			odgovorne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	3	Odgovornosti za pripravo ocen tveganja za posamezne nesreče so porazdeljene ustrezno, tak primer je Ocena tveganja za železniško nesrečo, ki je bila pripravljena ustrezno in v skladu z zahtevami in smernicami.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	Pri železniški nesreči je zaradi posebnosti železniškega prometa na voljo dovolj natančnih, preverjenih in kakovostnih podatkov za pripravo te ocene.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,67	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	4	Poleg nosilca MzI je kot sodelujoči organ pri pripravi Ocene tveganja za železniško nesrečo sodelovala še URSZR.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, ki sodelujejo pri pripravi Ocene tveganja za železniško nesrečo, so strokovno ustrezni in so bili primerno obveščeni o vseh vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti v Republiki Sloveniji ocene tveganj za nesreče niso pripravljale za konkretno vsebino in način dela, so bile izkušnje pridobljene sproti.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	Pri pripravi Ocene tveganja za železniško nesrečo niso neposredno sodelovale slovenske znanstvene in podobne ustanove, so pa sodelovali ustrezni strokovnjaki in znanstveniki.
17	Ocena ravni za 3.1.4	3	

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Pri pripravi Ocene tveganja za železniško nesrečo javnost ni bila vključena. Ocena tveganja za železniško nesrečo je objavljena na spletni strani MzI in osrednjem spletišču državne uprave.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ugotovitve Ocene tveganja za železniško nesrečo, vključno s scenariji tveganja in analizami tveganja, so javno objavljene, interno in javno dostopne ter se jih lahko uporablja skladno s predmetnimi in splošnimi pogoji (npr. navedba vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Država nima enotne strategije obveščanja o tveganjih, ker so naloge, povezane z ocenjevanjem tveganj za nesreče, porazdeljene na vsa ministrstva in tudi na druge državne organe. Glede neposrednega obveščanja na nevarnost železniške nesreče so naloge na nacionalni ravni v okviru MzI in Slovenskih železnic jasne ter se opravljajo.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,73	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	n. r.	V Oceno tveganja za železniško nesrečo ni bila vključena čezmejna razsežnost nesreče.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Kritična infrastruktura (na ravni države) je bila upoštevana skladno z zmožnostmi za železniški promet.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,50	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	2	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so bili zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Vsi razpoložljivi podatki, ocene, študije, znanstveni in strokovni prispevki na temo železniških nesreč, ki jih je bilo v času priprave ocene mogoče pridobiti, so bili vključeni ali vsaj upoštevani pri pripravi Ocene tveganja za železniško nesrečo. Na podlagi tega ocenjujemo, da Ocena tveganja za železniško nesrečo spada med temeljite ocene tveganja za posamezne nesreče.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,25	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Za Oceno tveganja za železniško nesrečo so bila zagotovljena finančna sredstva. Glede naslednje posodobitve ocene tveganja ocenjujemo, da za posodobitve ne bodo potrebna večja finančna sredstva.
38	Ocena ravni za 3.1.8	4	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	4	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA ŽELEZNIŠKO NESREČO	3,66 (3)	

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Zakon o varnosti v železniškem prometu določa pogoje za zagotovitev varnega in urejenega železniškega prometa, odgovornosti in pristojnosti udeležencev pri zagotavljanju varnosti železniškega prometa, razvoj skupnih varnostnih ciljev in skupnih varnostnih metod, skupna načela pri upravljanju, vodenju in nadzoru varnosti železniškega prometa na progah v Republiki Sloveniji ter pogoje za varen železniški promet na industrijskih tirih in progah drugih železnic.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Predpisi s področja železnic določajo naloge in pristojnosti organov in organizacij (železnice – ministrstva, agencije, upravljavca in prevoznika) ob nesreči. Pravilnik o ravnanju ob resnih nesrečah, nesrečah in incidentih v železniškem prometu določa postopke, ki jih je treba izvesti za odpravo posledic teh nesreč.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Strokovnjakov za opravljanje nalog, ki se nanašajo na ukrepe za preventivo in pripravljenost, je dovolj.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Na področju železnic vsi izvršilni delavci opravljajo izobraževanja in preverjanja znanja skladno s Pravilnikom o strokovni usposobljenosti izvršilnih železniških delavcev in Pravilnikom o ravnanju ob resnih nesrečah,

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			nesrečah in incidentih v železniškem prometu.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Osebe oziroma organi, ki so vključeni v pripravo ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, so s temi akti seznanjeni oziroma vsaj s svojimi področnimi cilji.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Znanje strokovnjakov se lahko pridobi z usposabljanjem, sodelovanjem in izmenjavo dobrih praks. Pomembna je tudi strokovna izmenjava informacij, na primer v okviru delovanja Državnega koordinacijskega organa za ocene tveganj za nesreče in ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče in sodelujočih organov, pa tudi na ravni MDS, ki predstavlja povezavo med strokovnim delom in politiko.
52	Ocena ravni za 3.2.2	3,25	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	n. r.	Metodologija za načrtovanje obvladovanja tveganja za železniško nesrečo za železnice še ni razvita. Resorni predpisi, ki urejajo to področje, vsebujejo ukrepe in pristojnosti za ravnanje ob nesrečah.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	3	Načrtovanja obvladovanja tveganja za železniško nesrečo še ni, toda resorni in interni predpisi, ki urejajo to področje, vsebujejo ukrepe in pristojnosti za ravnanje ob nesrečah.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Za železnice pri načrtovanju in odpravi posledic sodelujejo prevozniki in upravljavec železniške infrastrukture.

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ocene tveganj za nesreče so javne in objavljene, razen Ocene tveganja za terorizem.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Na področju železnic sodelujemo pri organizaciji prometa s sosednjimi državami pri mednarodnih prevozih, kar vključuje tudi delovanje ob naravnih in drugih nesrečah.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,00	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Ocene tveganja za posamezno nesrečo (tudi železniško) so objavljene na spletnih straneh pristojnih ministrstev in URSZR, relevantni deležniki in javnost so tako seznanjeni z njihovo vsebino.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,25	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Za železnice se ukrepi načrtujejo ob vsaki nesreči posebej, upravljavec železniške infrastrukture ima vedno na voljo intervencijsko vozilo – »pomožni vlak« za odpravo posledic vseh vrst nesreč.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov	3	Za železnice se finančna sredstva za delovanje intervencijskega vozila – »pomožnega vlaka« za

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?		odpravo posledic vseh vrst nesreč načrtujejo in zagotavljajo na letni ravni v okviru upravljavca železniške infrastrukture.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Za železnice finančna sredstva zagotavlja upravljavec železniške infrastrukture, posredno pa so to proračunska sredstva MzI.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Za železnice se finančna sredstva vnaprej ne načrtujejo, finančna sredstva za delovanje pa zagotavlja upravljavec železniške infrastrukture skladno z veljavnimi predpisi o organizaciji železnic.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,18	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče niso dolgo znani, zato se verjetno še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Za železnice to nalogo opravlja preiskovalec železniških nesreč, izvaja pa se tudi interna preiskava na SŽ (določeno z Zakonom o varnosti v železniškem prometu). Stroški škode se ocenijo, dokumentirajo in hranijo.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	3	Pristojnosti posameznih subjektov (SŽ, MzI) so določene s predpisi o železnicah.
87	Ocena ravni za 3.3.2	3	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Finančna sredstva za izvajanje se za železnice zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Načrtovanje in preventiva za železnice sta vključena v izobraževalne procese na vseh ravneh.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Za železnice relevantni deležniki načrtujejo izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost in so tako prednostno obveščeni o njihovem izvajanju.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2	Na področju železnic sodelujemo pri organizaciji prometa s sosednjimi državami pri mednarodnih prevozih, kar vključuje tudi delovanje ob naravnih in drugih nesrečah.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	Na področju železnic je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih deležnikov (MzI, Slovenske železnice Infrastruktura) dovolj kakovostno, da se pri blažitvi tveganja za nesrečo dosežejo pričakovani rezultati.

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vsebuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	3	Izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ne vključuje razvoja postopkov za zgodnje opozarjanje, vsebuje pa aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje in spremljanje odprave posledic.
99	Ocena ravni za 3.3.5	3	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Vse informacije se redno izmenjujejo na nacionalni in podnacionalni ravni.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Uporabljajo se vsi sodobni načini komuniciranja, predvsem prek služb za komuniciranje in odnosov z javnostmi.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,08	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Železniška infrastruktura se redno nadzira in preverja, kot je določeno z resornimi predpisi.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne	3	Evidenca o razpoložljivi opremi se vodi, saj je nujna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Na podlagi veljavne evidence se glede na vrsto nesreče opredelijo potrebe po opremi.

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?		
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	2	Hitrejšo nabavo posebnih železniških delov železniške infrastrukture po skrajšanih postopkih bi se lahko doseglo s spremembo zakonodaje o javnem naročanju. Tako bi zmanjšali stroške odprave posledic železniških nesreč.
112	Ocena ravni za 3.3.8	2,50	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Upravljavec in prevoznik imata Službo za upravljanje s tveganji, katere glavna naloga je obvladovanje tveganj na vseh ravneh odločanja in tudi področjih delovanja.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih za opravljanje njihovih nalog in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Znotraj sistema Slovenskih železnic delujejo službe, pristojne za javno naročanje, ki zaposlujejo strokovnjake za nabavo.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3	Strokovnjaki v Slovenskih železnicah so usposobljeni in imajo ustrezne izkušnje, saj to delo opravljajo v okviru svojih rednih delovnih obveznosti, vendar niso pristojni za naloge, ki se nanašajo na to vprašanje.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,83	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje izvajanja ukrepov		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in	3	Ob večjih nesrečah se za nemoteno zagotavljanje odziva prek Vlade RS

NESREČA: železniška nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?		zagotovijo tudi proračunska sredstva iz rezerve.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	3	SŽ v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost nimajo vnaprej pripravljenih sporazumov z deležniki o delitvi stroškov.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,00	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,92	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA ŽELEZNIŠKO NESREČO	3,22	

Le za nekaj vprašanj je bila ocena ravni nižja od vrednosti 3, za druga pa je 3 ali 4.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za železniško nesrečo glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 22: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,67			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za železniško nesrečo		3,73 (4)		
Metodologija	3,50			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,00			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za železniško nesrečo		3,25 (3)		
Financiranje	4,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za železniško nesrečo		4,00 (4)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za železniško nesrečo pri Oceni tveganja za železniško nesrečo</i>			3,66 (4)	
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,25			
Metodologija	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,25 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (1. raven)
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za železniško nesrečo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,08 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Postopki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,08 (3)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	2,50			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov		2,83 (3)		
Financiranje izvajanja ukrepov	3,00			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za železniško nesrečo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			2,92 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo				3,22 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo				tveganje za železniško nesrečo se obvladuje, obstaja verjetnost

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo (1. raven)
				zmanjšanja vplivov na večini področij in/ali verjetnosti nesreče v zadanem obdobju

Splošna ugotovitev je, da posamezna vsebinska področja na 3. ravni niso bila ocenjena z nižjo stopnjo kot 3 oziroma z vrednostjo najmanj 2,83, na dveh področjih pa je bila dosežena vrednost višja od 3,50. Na 2. ravni so bila vsa vsebinska področja ocenjena z vrednostmi v okviru stopnje 3 oziroma eno celo s stopnjo 4.

Pri Oceni tveganja za železniško nesrečo so ocenjene zmožnosti zelo dobre in izračunana vrednost je 3,66. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,73, tehnične z vrednostjo 3,25, finančne zmožnosti pa z najvišjo vrednostjo 4,00.

Pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost so ocenjene zmožnosti izražene z vrednostjo 3,08. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z oceno 3,25, tehnične z oceno 3, finančne zmožnosti pa z oceno 3.

Pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost so ocenjene zmožnosti izražene z vrednostjo 2,92. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z oceno 3,08, tehnične z oceno 2,83, finančne zmožnosti pa z oceno 3.

Glede na zgoraj navedene podatke je končna skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo 3,22 in stopnja 3 (od štirih mogočih), kar je razmeroma dober rezultat.

2.8 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo je leta 2018 pripravila Služba za preiskovanje letalskih, pomorskih in železniških nesreč in incidentov MzI.

Ocena ima za cilj ugotoviti sposobnost pristojnih organov glede obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za letalsko nesrečo.

Letalske nesreče ni mogoče predvideti. Prav tako ni mogoče dati podatkov o natančni verjetnosti oziroma pogostosti njenega pojavljanja, spada pa med nepredvidljive dogodke.

Iz statističnih analiz izhaja, da je večja verjetnost, da se letalska nesreča zgodi v neposredni bližini letališč, na območju zračnih poti in v času povečanega števila letalskih operacij glede na letni čas. Neposredni učinki letalske nesreče so večinoma kratkotrajni (požar, dim, prah, izliv tekočin, razbitine, ruševine ipd.) drugi učinki (npr. psihosocialni) pa se rešujejo v daljšem obdobju.

Letalska nesreča lahko glede na mesto nesreče povzroči uničenje prometne (vpadnice v mestno središče in sosednje ulice) in druge infrastrukture (komunalnih vodov, električne napeljave), objektov na območju nesreče (stanovanjsko-poslovnih objektov) in smrtne žrtve na letalniku ter Zemlji. Kljub letalskim nesrečam so letala glede na število prepeljanih potnikov eden najvarnejših prometnih sistemov.

Število letalskih nesreč je večje na območjih s slabim gospodarskim položajem, kar se kaže v nezadovoljivem zagotavljanju letalske varnosti (slabem nadzoru izpolnjevanja in zagotavljanja letalskih varnostnih standardov ipd.), in zaradi družbenopolitičnih dogajanj v obliki nezakonitih vmešavanj v civilno letalstvo.

Edina velika letalska nesreča v rednem zračnem prometu se je v Republiki Sloveniji pripetila 1. septembra 1966 v neposredni bližini Ljubljane ob strmoglavljenju letala Bristol Britania 102 v gozd med poskusom pristanka na ljubljanskem letališču kot posledica pomanjkljivih letalskih operativnih postopkov posadke. V tej nesreči je umrlo 98 oseb (92 potnikov in šest članov posadke) od 117 oseb (110 potnikov in sedmih članov posadke), ki so bile na letalu. Žrtev na tleh ni bilo.

Na podlagi Scenarija tveganja 1 (letalska nesreča v naselju) izhaja, da bi bilo število žrtev 166, od tega 150 potnikov in članov posadke ter 16 oseb na Zemlji. Skupni strošek letalske nesreče je bil ocenjen na podlagi takrat dostopnih podatkov in vključuje strošek letala, odškodnin in preiskave letalske nesreče v višini 288.926.206,50 evra. Skupni strošek je 0,79 odstotka BDP glede na izhodiščno leto 2014. Poudariti je treba, da je verjetnost, da se taka nesreča zgodi, ocenjena na enkrat na vsakih 25 do 100 let, zato je letna verjetnost letalske nesreče od enega do štirih odstotkov.

V okviru Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo so bili uporabljeni ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju ter izvajanju mogoče zmanjšati posledice letalske nesreče. Ukrepi za preventivo

in pripravljenost za letalsko nesrečo so bili predlagani na MZI in URSZR ter so predstavljeni v razvidih, ki sta v prilogi te ocene.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče opredeljujejo že Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebuje pa jih tudi 18.c člen Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo predstavlja še sprejemljive izgube. Sprejemljiva tveganja za nesreče bi morala predstavljati cilj, do katerega naj bi postopno prišli z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so v pristojnosti vseh ministrstev. To pomeni, da brez opredelitve sprejemljivega tveganja za nesreče ni mogoče vsebinsko in časovno prilagoditi oziroma dolgoročno ustrezno izboljšati načrtovanja ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, da bi te cilje (zmanjšanje vplivov tveganja in/ali verjetnosti nesreče) lahko dosegli.

Pri letalski nesreči je bilo določeno, da je prvo ciljno obdobje leto 2025. Verjetnosti letalske nesreče v Sloveniji ni mogoče zmanjšati, v zelo omejenem obsegu se lahko zmanjšujejo le nekateri vplivi.

Izhodišča za ugotavljanje sprejemljivega tveganja za letalsko nesrečo so predstavljali dogodki, opredeljeni v Scenariju tveganja 1 in Scenariju tveganja 2. Ocene tveganja za letalsko nesrečo iz leta 2015. Oblikovanje sprejemljivega tveganja za letalsko nesrečo je potekalo tako, da se je na nekaterih pomembnih področjih najprej ocenjevalo, za koliko bi bile posledice letalske nesreče manjše, če bi se ob ustreznem načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost letalska nesreča v Republiki Sloveniji ponovila do leta 2025. Na podlagi teh ocen so bile ocenjene preostale bistvene posledice letalske nesreče, ki sestavljajo sprejemljivo tveganje za letalsko nesrečo glede na oba scenarija tveganja iz Ocene tveganja za letalsko nesrečo in so prikazane v spodnji preglednici.

Preglednica 23: Sprejemljivo tveganje za letalsko nesrečo ob ponovitvi scenarijev tveganja iz Ocene tveganja za letalsko nesrečo do leta 2025

	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2
Število mrtvih	166 (150 potnikov in članov posadke ter 16 oseb na tleh)	153 (150 potnikov in članov posadke ter 3 osebe na tleh)
Stopnja vpliva	4	4
Število ranjenih ali bolnih	0	0
Stopnja vpliva	/	/
Število evakuiranih (trajni ukrep)	0	0
Stopnja vpliva	/	/

	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino oziroma odstotek BDP leta 2014	288.926.206,50 EUR (0,79 odstotka BDP)	271.248.826,50 EUR (0,75 odstotka BDP)
Stopnja vplivov	3	3
Vrednost oziroma stopnja političnih in družbenih vplivov	1,9/2	1,25/1
Verjetnost	enkrat na vsakih 25 do 100 let (od 1 do 4 odstotke na leto)	enkrat na vsakih 25 do 100 let (od 1 do 4 odstotke na leto)

Prek vprašanj, prevzetih iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje obvladovanja tveganj za nesreče, so bile v oceni ocenjene zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo na treh področjih, in sicer pri ocenjevanju tveganja za letalsko nesrečo, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, in sicer z upravnega, tehničnega in finančnega vidika. V preglednici so predstavljena vsa vprašanja, dodani pa so ocene ravni zanje, opombe, kratki povzetki odgovorov in/ali utemeljitev izbire ravni, izračuni zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo.

Preglednica 24: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA LETALSKO NESREČO		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?		civilne zaščite določa vrste ocen tveganja za posamezne nesreče, vrste ocen zmožnosti obvladovanja tveganj, pristojne organe in njihove naloge, podlage za pripravo ocen tveganja, pripravo načrta za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo z nalogami in roki, natančnejšo in dodatno vsebino ocen tveganja ipd.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	4	Odgovornosti za pripravo posameznih ocen tveganja za posamezne nesreče so porazdeljene ustrezno. Ocena tveganja za letalsko nesrečo je dodeljena Ministrstvu za infrastrukturo, ki je pristojno za letalstvo.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	3	Letalska nesreča je kompleksna nesreča s širokimi učinki, kar se je upoštevalo tudi pri pripravi scenarijev in analiz tveganja.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,67	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	3	Odgovornosti drugih organov in sodelujočih so bile pri pripravi Ocene tveganja za letalsko nesrečo preverjene in smiselno upoštevane (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, MKGP, Kontrola zračnega prometa Slovenije, JA-RA, VO-KA ipd.)
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	3	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za letalsko nesrečo, imajo dovolj ustreznih izkušenj, so strokovno usposobljeni, bili pa so tudi obveščeni o vseh vidikih in vprašanjih, povezanih z nesrečo. Glede na to, da so se ocene tveganja za posamezne nesreče v Republiki Sloveniji pripravljale prvič, je bila sprotne izmenjava

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			znanja in izkušenj pripravljavcev zelo koristna.
14	Ocena ravni za 3.1.3	3,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za letalsko nesrečo so bili vključeni relevantni deležniki (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, MKGP, Kontrola zračnega prometa Slovenije, JA-RA, VO-KA ipd.)
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantna javnost je imela možnost sodelovati pri pripravi Ocene tveganja za letalsko nesrečo skladno s pravno podlago. Ocena tveganja za letalsko nesrečo je javna in javno objavljena na spletni strani MzI.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za letalsko nesrečo je javna in javno objavljena na spletni strani MzI in osrednjem spletišču državne uprave. Sledljivost navedenih podatkov in ugotovitev je razvidna iz navedbe vira, scenarija tveganja ipd.
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	3	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za letalsko nesrečo niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti pojavljanja letalske nesreče in opozarjanje sta v pristojnosti MzI.
22	Ocena ravni za 3.1.5	3,33	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,40 (3)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je ob upoštevanju predmetnih smernic Evropske komisije predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	n. r.	Scenariji tveganja niso predvidevali in upoštevali morebitnih čezmejnih razsežnosti.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	V Oceno tveganja za letalsko nesrečo je bila vključena infrastruktura državnega pomena. Kritična infrastruktura državnega pomena, ki je definirana kot zmožnosti in storitve, ki so pomembne za državo in bi prekinitev njihovega delovanja ali njihovo uničenje pomembno vplivalo ter imelo resne posledice na nacionalno varnost, gospodarstvo, pomembne družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo, v Oceni tveganja za letalsko nesrečo ni bila vključena.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,50	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Za pripravo ocene tveganja za letalsko nesrečo so bili glavni pogoji pri infrastrukturi IKT zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Najpomembnejše informacije in podatki za pripravo Ocene tveganja za letalsko nesrečo so bili javno objavljeni na posebnih

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			straneh Mednarodne organizacije civilnega letalstva. Zaradi časovne odmaknjenosti so bili slabše dosegljivi le podatki zadnje večje letalske nesreče v Sloveniji leta 1966.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za pripravo Ocene tveganja za letalsko nesrečo niso bila namenjena kakršna koli dodatna finančna sredstva. Ne glede na to je bila ocena pripravljena korektno in kompleksno.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA LETALSKO NESREČO	3,30 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so jasno določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti. Pravne podlage se spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
46	Ocena ravni za 3.2.1	4,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost je na voljo dovolj strokovnjakov, ki se ukvarjajo tudi z drugimi deli in nalogami v okviru svojih delovnih mest.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Strokovnjaki se lahko udeležujejo različnih vrst usposabljanj. Načrt usposabljanj organizacij v okviru pristojnosti MZL se pripravlja konec tekočega leta za prihodnje leto. V izrednih primerih se lahko strokovnjaki na podlagi dodatne obrazložitve udeležijo tudi usposabljanj, ki niso v načrtu.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Vpleteni so seznanjeni o splošnih ciljih in prednostnih nalogah, nekateri pri njihovem oblikovanju tudi sodelujejo.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Znanje strokovnjakov se lahko ohranja z ustreznim usposabljanjem, medsebojnim sodelovanjem in udeležbo na vajah. Pomembna je tudi strokovna izmenjava informacij med udeleženi v postopku načrtovanja in obvladovanja tveganj za nesreče.
52	Ocena ravni za 3.2.2	3,00	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	n. r.	Metodologij za načrtovanje obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo ni.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev	n. r.	Metodologij za načrtovanje obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo ni. Infrastruktura, ki je predmet

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?		tveganja za letalsko nesrečo, je opredeljena le v Oceni tveganja za letalsko nesrečo iz leta 2015.
56	Ocena ravni za 3.2.3	n. r.	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Nekateri javni in zasebni deležniki so vključeni. Njihovo delovanje se nanaša predvsem na iskanje pogrešanega letalnika in odpravo škode.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ocena tveganja za letalsko nesrečo je javna in objavljena na spletnih straneh MZI ter osrednjem spletišču državne uprave. Javnost se v prvi fazi vedno spodbuja k izvajanju osebne in vzajemne zaščite.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Subjekti s področja letalstva so dejavno vključeni v delo mednarodnih in drugih organizacij (npr. ICAO, EUROCONTROL, ECAC, EU). Letalski strokovnjaki po posameznih delovnih področjih med seboj redno sodelujejo v Sloveniji in tujini (npr. na vajah, ki jih pripravljajo pristojni organi drugih držav).
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,00	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja. Tudi državljani so o nekaterih vsebinah redno obveščeni in lahko sodelujejo pri njihovi pripravi. Glavni strateški dokumenti so javni in javno objavljeni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,25 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Zagotovljeni so ustrezna računalniška in druga programska oprema ter orodje za podporo načrtovanja ukrepov, dovolj finančnih sredstev za usposabljanja, vaje ter nabavo osebne in varovalne opreme ter tudi ustrezna službena vozila in pripadajoča oprema za izvedbo nadzorov in odziv ob letalski nesreči.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezani. Za ustrezno opravljanje nalog je treba načrtovati tudi dovolj finančnih sredstev in virov.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Pri letalstvu gre za kombinacijo proračunskih sredstev in sredstev zasebnih subjektov (npr. letalskega prevoznika), ki morajo biti za letalske nesreče ustrezno pripravljeni (npr. zavarovanje za škodo, povzročeno tretji osebi v zraku ali na tleh, zavarovanje potnikov ipd.). MzI zasebnega financiranja načrtovanja ukrepov posebej ne predvideva.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost v letalstvu tako kot za druga področja državne uprave poteka prek proračuna Republike Slovenije in se načrtuje najmanj dve leti vnaprej.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,08 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti povezani na vseh področjih, tudi v letalstvu in sistemu VNDN. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se zaradi nedavne izvedbe še niso začeli množično uporabljati. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Ministrstva imajo razvite metode za ugotavljanje škode za večino nesreč. URSZR mora zbirati podatke za vse naravne in druge nesreče (podatke o posledicah in škodi ter podatke o intervencijah sil za ZRP ob nesrečah). Izkušenj, ki bi pokazale, kako se zbirajo podatki ob letalski nesreči, še nimamo.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?		Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Na to vprašanje je deloma že odgovorjeno v odgovorih na vprašanji 21 in 25. Za letalstvo relevantni deležniki načrtujejo izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost in so prednostno obveščeni o njihovem izvajanju.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Pri letalstvu se Mzi dejavno vključuje v univerzalne in regionalne mednarodne ter druge organizacije, kot je bilo pojasnjeno v odgovoru na vprašanje 27. Enako velja za URSZR.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	Za letalstvo neposredni ukrepi, na podlagi katerih bi se letalske nesreče popolnoma preprečile, niso mogoči. Posredno se lahko vedno vpliva na izvajanje ukrepov za povečevanje letalske varnosti. Na podlagi veljavnih načrtov za izredne razmere in usposabljanj (udeležbe na vajah) ugotavljamo, da so vsi deležniki dobro pripravljeni.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,33	
97	3.3.5 Postopki		

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	3	Postopek alarmiranja je posebej določen za iskanje in reševanje letalnikov (sistem SAR). Postopki za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje so tudi v okviru sistema VNDN. Aktiviranje sil in sredstev ZRP ter dispečerstvo ob nesrečah in delno tudi zgodnje opozarjanje potekajo v centrih za obveščanje.
99	Ocena ravni za 3.3.5	3,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Informacije so na voljo in se redno izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšave.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Uporabljajo se vsi dostopni načini komunikacije (sredstva javnega obveščanja, svetovni splet, televizija, Facebook, Twitter, krajši filmi ipd.).
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,30 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Na področju letalstva se redno načrtuje, vzdržuje, obnavlja in dopolnjuje letališka in druga infrastruktura za nemoten zračni promet. Druge infrastrukture, ki je lahko predmet letalske nesreče zunaj letališč, letalstvo ne načrtuje, jo pa načrtujejo drugi pristojni organi.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Za letalstvo se vodi evidenca o opremi, ki je nujna za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov ter za prekrškovne postopke in preiskovanje letalskih nesreč ter incidentov, ne pa tudi evidenca druge opreme za preventivo in pripravljenost.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	3	Pri nabavi opreme in materiala je treba ravnati skladno s predpisi, ki urejajo javno naročanje, razen ko interventni zakon zahteva drugače. Roki za dobavo materiala oziroma izvedbo dejavnosti so opredeljeni v pogodbah oziroma naročilnicah.
112	Ocena ravni za 3.3.8	3,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Strokovnjaki imajo strokovno znanje, ki ga lahko pridobijo v okviru osnovnih in obnovitvenih usposabljanj ter usposabljanj na delovnem mestu.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Strokovnjaki posebnih področij se povezujejo in sodelujejo tudi z drugimi strokovnjaki in službami v okviru organov ter organizacij, ki se ukvarjajo z nabavnimi, logističnimi in drugimi postopki.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in	3	Na podlagi tega vprašanja se vidi, kako širok je lahko vpliv velike in kompleksne letalske nesreče in da odprava posledic, sanacija in vnovično pripravlanje na nesrečo obsegajo veliko področij. Na vprašanje je delno

NESREČA: letalska nesreča			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?		odgovorjeno že v odgovorih na vprašanji 22 in 37.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	3	Urejeno financiranje je zelo pomembna podlaga za nemoteno izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Odgovor se deloma lahko naveže na vsebino odgovora na vprašanje 32. Proračunska sredstva na ravni države za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost se lahko pridobivajo iz rednih sredstev in proračunske rezerve.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	3	Odgovor na to vprašanje je delno že v odgovoru na vprašanje 50. Gre za ustrezna razmerja višine finančnih sredstev v državnem proračunu za proračunske porabnike. Pri tem sta posebej pomembna načrtovanje in rezervacija sredstev za izvajanje ustreznih ukrepov za preventivo in pripravljenost tudi na nižjih ravneh.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,00	
124	OCENA FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,10 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA LETALSKO NESREČO	3,16 (3)	

Iz preglednice izhaja, da imajo skoraj vsi odgovori na vprašanja dodeljeno raven 3 ali več. Glede načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost je Ministrstvo za infrastrukturo odgovorilo na 33 od skupno 35 vprašanj, njihova povprečna vrednost ocene

zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo je 3,24. Upava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je odgovorila na 32 od skupno 35 vprašanj, povprečna vrednost njihove ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo je 3,19. To velja tudi za ocene oziroma vrednosti na drugih ravneh oziroma v vsebinskih sklopih. Iz navedenega izhaja, da bo treba še naprej izboljševati izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče, ter pripravo strategij ali politik in s tem povezane metodologije.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 25: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (1. raven)
<i>Okvir</i>	4,00			
<i>Koordinacija</i>	3,67			
<i>Strokovno znanje</i>	3,00			
<i>Drugi deležniki</i>	3,00			
<i>Obveščanje in komuniciranje</i>	3,33			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo		3,40 (3)		
<i>Metodologija</i>	3,50			
<i>Informacijska in komunikacijska tehnologija</i>	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo		3,50 (3)		
<i>Financiranje</i>	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo		3,00 (3)		
Zmožnost obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo pri Oceni tveganja za letalsko nesrečo			3,30 (3)	
<i>Koordinacija</i>	4,00			
<i>Strokovno znanje</i>	3,00			
<i>Metodologija</i>	n. r.			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (1. raven)
<i>Drugi deležniki</i>	3,00			
<i>Obveščanje in komuniciranje</i>	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,25 (3)		
<i>Oprema</i>	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
<i>Financiranje</i>	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
Zmožnost obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost			3,08 (3)	
<i>Strategija, politika oziroma metodologija</i>	3,00			
<i>Koordinacija</i>	4,00			
<i>Strokovno znanje</i>	3,00			
<i>Drugi deležniki</i>	3,33			
<i>Postopki</i>	3,00			
<i>Obveščanje in komuniciranje</i>	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,30 (3)		
<i>Infrastruktura, vključno z IT</i>	3,00			
<i>Oprema in zaloge</i>	3,00			
<i>Strokovno-tehnično znanje</i>	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,00 (3)		
<i>Financiranje</i>	3,00			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov		3,00 (3)		
Zmožnost obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo			3,10 (3)	

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (1. raven)
<i>pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>				
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo				3,16 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo				zmožnosti so bile večinoma razvite na pomembnih področjih, tveganje za nesrečo se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov nesreče na nekaterih področjih v zadanem obdobju

Iz Preglednice 25 izhaja, da sta na četrti ravni najbolj ocenjena okvir upravnih zmožnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo (vrednost 4,00) in koordinacija upravnih zmožnosti za načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednosti 4,00). Sledi koordinacija upravnih zmožnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo (vrednost 3,67).

Na tretji ravni so najbolj ocenjene tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo (vrednost 3,50). Sledijo upravne zmožnosti za Oceno tveganja za letalsko nesrečo (vrednost 3,40) in upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednost 3,25), preostala področja pa so bila ocenjena slabše, vendar še vedno dobro.

Na drugi ravni ocenjevanja je bila najbolj ocenjena zmožnost obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo pri oceni tveganja (vrednost 3,30), preostali dve področji ocenjevanja, načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, pa sta dobili približno enaki oceni, in sicer 3,08 oziroma 3,10.

Pri Oceni tveganja za letalsko nesrečo je ocenjena zmožnost dobra, saj je dobljena vrednost 3,30. Tehnične zmožnosti so bile ocenjene najboljše, in sicer z vrednostjo 3,50, upravne z vrednostjo 3,40 in finančne s 3,00.

Pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo dosegla vrednost 3,08. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,25, tehnične in finančne zmožnosti pa z vrednostjo 3,00.

Pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo dosegla vrednost 3,10. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,30, tehnične in finančne zmožnosti pa z vrednostjo 3,00.

Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo (stopnja 3 od največ štirih) in dobljena vrednost (3,16 od največ 4,00) ne glede na nekatere ugotovitve kažeta na razmeroma dobro pripravljenost države na letalsko nesrečo, in sicer glede obvladovanja tveganja zanjo in ob morebitni letalski nesreči. Dobljena vrednost prav tako kaže na to, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice morebitnih prihodnjih velikih letalskih nesreč na nekaterih področjih zmanjšali in hitreje odpravili.

Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, lahko v obdobju do leta 2025 iščemo predvsem v večjem številu kadra na vseh področjih, v večji vključitvi sodobnejših informacijskih tehnologij in podatkovnih aplikacij, ustrezni opremljenosti in infrastrukturi za načrtovanje in izvajanje ukrepov ter v še boljši usposobljenosti deležnikov, čeprav ocene ravni posameznih odgovorov v tej oceni tega ne kažejo vedno izrazito. Treba bi bilo razmisliti tudi o večji vključenosti znanstvenih in raziskovalnih ustanov. Nekoliko slabše ocene o finančnih zmožnostih vseh treh osnovnih ocenjevalnih področij so verjetno posledica zaostrenih gospodarskih razmer v tem desetletju. Glede na to, da so se gospodarske in zlasti finančne okoliščine v državi v zadnjem obdobju izboljšale, bi bilo v prihodnjem obdobju smiselno pričakovati pozitivne spremembe tudi pri financiranju vsebin, ki so predmet te ocene. Ustrezni finančni pogoji so pomembni predvsem pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Kmalu bi bilo treba razmisliti tudi o tako imenovani fiktivni vaji letalske nesreče, ki bi se nanašala le na vidik možnosti zagotavljanja finančnih sredstev.

Ne glede na navedeno je treba še naprej vztrajati pri dobri pripravljenosti vseh deležnikov na morebitno letalsko nesrečo tudi v okviru izvajanja in priprav rednih vaj.

2.9 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju je leta 2018 pripravil takratni Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (danes Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, v nadaljnjem besedilu DGL) pri MKGP.

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju ima za cilj ugotoviti sposobnost države glede obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju predvsem ob upoštevanju vplivov in verjetnosti požarov, ugotovljenih v Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju.

Požari v naravnem okolju so bili že od nekdaj in bodo vedno. Ponekod so del naravnega procesa obnove gozda, naravnega okolja, v naših razmerah pa so motnja, saj povzročajo poškodbe naravnega okolja in pogosto vrnejo naravno okolje v čas pionirskih ekosistemov in rastlinskih združb. Poleg ekoloških poškodb vegetacije in naravnega okolja požari v naravnem okolju povzročajo škodo, in sicer ekonomsko ovrednotene poškodbe. Požari pogosto ogrožajo človeška življenja, življenja domačih in divjih prostoživečih živali, stanovanjske, gospodarske in druge objekte ter infrastrukturne objekte na območju požara. Predvsem pri ogrožanju visokonapetostnih elektrovodov lahko požari v naravi pomenijo tveganje za širšo okolico, tudi čez meje Republike Slovenije. Enako tveganje pomeni ogrožanje črpališč za pitno vodo. Oboje lahko povzroči izpad oskrbe z električno energijo in pitno vodo za nekaj deset tisoč prebivalcev tako v Sloveniji kot sosednjih državah.

O velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju govorimo, ko je takega obsega, da je za njegovo obvladovanje in nadzor treba uporabiti posebne ukrepe, sile ter sredstva. Za obvladovanje velikega požara v naravnem okolju je največkrat potrebna gasilska intervencija, v kateri poleg gasilskih enot in drugih zmogljivosti lokalne skupnosti sodelujejo še gasilske enote sosednjih občin in drugih regij iz vse države. V te akcije se lahko vključuje tudi SV, predvsem s helikopterskimi enotami, ki omogočajo gašenje iz zraka, hkrati pa lahko zagotavljajo še drugo pomoč, ki se nanaša na prevoz s helikopterji.

Na število požarov v naravnem okolju vplivata predvsem vreme in človek s svojo dejavnostjo v naravnem okolju. Dober kazalnik uspešnosti varstva pred požarom v naravnem okolju je povprečna površina požarišča, ki naj bi se z dobro preventivno dejavnostjo, dobro protipožarno infrastrukturo v naravnem okolju, z dobro opremljenimi in izurjenimi silami za ZRP (predvsem gasilcev), ki hitro posredujejo, povprečna površina požarišča na dolgi rok zmanjševala.

V okviru Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju so bili podrobneje pregledani trije scenariji tveganja, ki so temeljili na realnih požarih na Krasu v prejšnjem desetletju. Iz ocene tveganja izhaja, da bi taki požari lahko povzročili določeno število mrtvih in ranjenih, povzročena škoda glede na druge nesreče pa zaradi razmeroma majhnega območja, ki ga prizadenejo tudi največji požari, k sreči ni velika. Kot velika ali celo zelo velika je bila ocenjena verjetnost nastanka takih ali podobnih požarov.

S spreminjanjem podnebja se tveganje za požare v naravnem okolju v Republiki Sloveniji, predvsem Krasa, Koprskega primorja in Goriške, povečuje, zato lahko z veliko verjetnostjo v naslednjih letih pričakujemo več velikih požarov v naravnem okolju in z njimi povezano

ogroženost ljudi, živali in premoženja, na kar opozarja tudi Ocena tveganja za velik požar v naravnem okolju.

Parcialne razvide z ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi lahko dolgoročno zmanjševali ali vsaj obvladovali tveganje za velike požare v naravnem okolju oziroma mogoče tudi zmanjševali verjetnost nastanka takih požarov, sta pripravila URSZR za VNDN in MKGP za gozdove. Identificiranih je bilo 15 ukrepov za preventivo in pripravljenost. Deset ukrepov je identificirala URSZR in pet MKGP.

Glede sistema VNDN gre za ukrepe, s katerimi bi lahko izboljšali delovanje sistema VNDN ob velikem požaru v naravnem okolju. To sta dva preventivna ukrepa, ki sta povezana z ozaveščanjem prebivalcev in ugotavljanjem ter razglašanjem požarne ogroženosti naravnega okolja, preostali pa so ukrepi za izboljšanje pripravljenosti in se nanašajo predvsem na področja, kot so priprava ocen ogroženosti ter načrtov zaščite in reševanja, organiziranja, opremljanja in usposabljanja sil za ZRP ter delovanje centrov za obveščanje in sistemov IKT v sistemu VNDN. Z izpopolnjevanjem ukrepov oziroma delom na področjih lahko še naprej izboljšujemo kakovost zaščite in reševanja ob pojavu velikih požarov v naravnem okolju.

MKGP je identificiralo pet ukrepov, in sicer tri ukrepe za preventivo in dva za pripravljenost. Preventivni ukrepi obsegajo napotke za prebivalce za preprečevanje požarov v obliki zloženek in plakatov, ukrepe glede opazovanja in obveščanja o nevarnostih gozdnih požarov ter ukrepe, priprave in vzdrževanja protipožarne infrastrukture. Ukrepi za pripravljenost obsegajo usposabljanja gozdarskih strokovnjakov iz varstva gozdov pred požari in pripravo načrtov pred požari.

Podlaga za sprejemljivo tveganje za velik požar v naravnem okolju je bil Scenarij tveganja 3, to je požar na območju Šumke in Trstelja leta 2006. Ta požar je uničil 950 hektarov površin, od tega 710 hektarov gozda. Škoda je bila ocenjena na približno 1,1 milijona evrov, podatki, pridobljeni po Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju, pa so skupno škodo in stroške povečali na 3,9 milijona evrov, kar je 0,011 odstotka BDP leta 2006, podobno pa bi veljalo, če bi tako kot pri drugih nesrečah uporabili primerjavo z BDP leta 2014. Mrtvih takrat ni bilo, ranjenih (predvsem gasilcev) pa je bilo približno 20. V scenariju tveganja je bila sicer opredeljena možnost, da bi lahko umrlo do sedem ljudi, ranjenih pa bi jih bilo lahko do 40.

Na podlagi ugotovljenih oziroma opredeljenih ukrepov za preventivo in pripravljenost, s čimer je mogoče zmanjšati vplive (posledice) velikega požara v naravnem okolju, in ob upoštevanju posledic (realnega) Scenarija tveganja 3 v Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju je bilo ocenjeno, za koliko bi bile manjše posledice, če bi se požar, kot je opredeljen v Scenariju tveganja 3, ponovil do leta 2024. V Preglednici 26 so vsebine, pri katerih bi bilo mogoče z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost vplive (posledice) velikega požara v naravnem okolju zmanjšati.

Preglednica 26: Ocenjeno zmanjšanje posledic za velik požar v naravnem okolju za oblikovanje sprejemljivega tveganja za velik požar v naravnem okolju

Sklop	Vplivi	Vplivi iz Scenarija tveganja 3 Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju	Ocenjeno zmanjšanje posledic leta 2024 glede na izhodiščna scenarija tveganja
1	MKGP – gozdarstvo		
	Lesna masa v m ³ , poškodovana zaradi velikega požara v naravnem okolju	130.000	90.000
	Škoda (vključno s stroški sanacije)	1.094.700 €	800.700 €
	Intervencijski stroški MKGP	9700 €	9700 €
	Ocena dodatnega števila mrtvih zaradi delovnih nesreč v gozdu zaradi odstranjevanja posledic požara (2006)	/	/
	Ocena dodatnega števila poškodovanih zaradi delovnih nesreč v gozdu zaradi odstranjevanja posledic požara (2006)	/	/
	Skupaj strošek	1.104.400 €	810.400 €
2	GZS in URSZR – intervencija		
	Ocena dodatnega števila mrtvih zaradi gašenja požara (2006)	/	/
	Ocena dodatnega števila poškodovanih zaradi delovnih nesreč zaradi gašenja požara (2006)	20	15
	Število sodelujočih gasilcev	2900	2000
	Bruto ure sodelujočih gasilcev	43.435	30.000
	Število gasilskih enot	360	300
	Število gasilskih vozil	691	500
	Vrednost ur sodelovanja gasilcev*	863.922 €	596.700 €
	Vrednost sodelovanja gasilskih vozil*	235.686 €	170.540 €
	Vrednost uničene opreme*	60.000 €	50.000 €
	Nadomestila plač in prehrana gasilcev*	133.400 €	92.000 €
Skupaj strošek	1.293.008 €	909.240 €	
3	MO – gašenje iz zraka		
	Število sodelujočih helikopterjev SV		
	Bell 412	6	6
	Cougar	2	2
	Število ur naleta helikopterjev SV		
	Bell 412	413	400
	Cougar	37	40
	Strošek naleta helikopterjev SV		
Bell 412	1.325.317 €	1.283.600 €	
Cougar	178.303 €	192.760 €	
Odvržena količina vode helikopterjev SV v litrih	329.200	350.000	
Strošek na liter odvržene vode	4,57 €	4,22 €	
Skupaj strošek	1.503.620 €	1.476.360 €	
4	Zračna plovila iz Italije – število		
	Letala Canadair	2	2
	Helikopter Sikorsky	1	0
Vsi stroški skupaj		3.901.028 €	3.196.000 €

* – ocena

Pri oblikovanju »posameznih« vrednosti sprejemljivega tveganja za velik požar v naravnem okolju ob upoštevanju Scenarija tveganja 3 je bilo ocenjeno, da bi ob ustreznem uresničevanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter tudi ob siceršnjem razvoju, zlasti pri infrastrukturi protipožarnih objektov v naravnem okolju, do leta 2024 lahko najbolj zmanjšali škodo pri gozdovih in nekoliko manj pri stroških intervencije. Pri gozdovih bi bilo po oceni 27-odstotno znižanje škode. Zmanjšanje škode oziroma stroškov je pri intervenciji ocenjeno na 15 odstotkov. Če delimo intervencijo na stroške operacij na tleh in v zraku, bi na tleh bilo zmanjšanje za 30 odstotkov, v zraku pa za dva odstotka. Skupno povprečje zmanjšanja škode in stroškov je ocenjeno na 18 odstotkov, torej na 82 odstotkov posledic, škode in stroškov, ugotovljenih ob velikem požaru v naravnem okolju na območju Šumke in Trstelja leta 2006. V številkah to pomeni, da bi se skupna škoda in stroški leta 2006 zmanjšali s 3.901.028 evrov na ocenjenih 3.196.000. To pomeni 0,009 odstotka BDP glede na takratne vrednosti škode in stroškov, kar bi lahko pomenilo sprejemljivo škodo oziroma sprejemljive gospodarske in okoljske vplive ter vplive na kulturno dediščino ob velikem požaru v naravnem okolju, kot je opredeljeno s Scenarijem tveganja 3 v Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju do leta 2024.

Na podlagi ocene o zmanjšanju vpliva velikega požara v naravnem okolju na vsebine v prejšnji preglednici so bili ocenjeni tudi drugi parametri, ki sestavljajo sprejemljivo tveganje ob velikem požaru za naravno okolje za vse tri scenarije tveganja iz Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju. Kot izhodišče je bil Scenarij tveganja 3 v Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju.

Glede na ocenjeno manjšo škodo v gozdovih in manj udeležencev intervencij (približno 31 odstotkov) so bile ocenjene tudi morebitne spremembe v številu poškodovanih. Številka je za 25 odstotkov nižja kot ob požaru leta 2006 iz Scenarija tveganja 3, predvsem zaradi boljše infrastrukture protipožarnih objektov v naravnem okolju, kar lahko bistveno olajša dostop intervencijskih sil do požarišča in posledično zmanjša tveganje za nastanek poškodb pri udeležencih intervencij.

Ocenjeno je bilo tudi morebitno zmanjšanje političnih in družbenih vplivov. Ocena je, da ti vplivi ne bi bili bistveno nižji in ostajajo majhni ali zelo majhni. Tudi ocene za preostale vplive ostajajo enaki, saj je ob že tako majhnih tveganjih in deležu BDP za leto 2006 oziroma 2014 kljub zmanjšanju posledic to na ravni Republike Slovenije in glede na BDP zanemarljivo majhno.

Na podlagi vseh razpoložljivih podatkov so bile oblikovane končne vrednosti sprejemljivega tveganja za scenarije tveganja iz Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju.

Preglednica 27: Oblikovano sprejemljivo tveganje za velik požar v naravnem okolju ob ponovitvi scenarijev tveganja iz Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju do leta 2024

Vplivi in verjetnost	Scenarij tveganja 3	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2
Število mrtvih ljudi	do 5	do 5	do 5
Stopnja vpliva	1	1	1
Število ranjenih ali bolnih ljudi	25	20	15
Stopnja vpliva	2	2	2
Število evakuiranih ljudi (trajni ukrep)	0	0	0
Stopnja vpliva	/	/	/
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino oziroma odstotek BDP leta 2006 oziroma 2014	do 0,009 odstotka BDP		
Stopnja vplivov	1	1	1
Vrednost političnih in družbenih vplivov	1,58	1,67	1,22
Stopnja političnih in družbenih vplivov	2	2	2
Verjetnost	enkrat ali večkrat na 5 let	enkrat ali večkrat na 5 let	enkrat ali večkrat na 5 let

Ob upoštevanju verjetnosti obstaja zaradi podnebnih sprememb možnost, da bi bila v prihodnosti pogostost velikih požarov v naravnem okolju v absolutnem smislu večja kot trenutno. Za ostala dva scenarija tveganja je sprejemljiva verjetnost povečana, in sicer z enkrat na 5 do 25 let na enkrat ali večkrat na 5 let. To je celo edini primer, da je sprejemljiva verjetnost pojavljanja nesreče večja, kot je bila ugotovljena verjetnost z ocenami tveganja zanje.

Podobna zmanjšanja nekaterih parametrov, razen verjetnosti, bi lahko veljala tudi za ostala dva scenarija tveganja za velik požar v naravnem okolju.

Če bi se velik požar v naravnem okolju leta 2006 ponovil leta 2024 in bi bili njegovi vplivi višji od oblikovanega sprejemljivega tveganja za velik požar v naravnem okolju iz zgornje preglednice, bi to lahko pomenilo, da identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, ob domnevi enakih oziroma podobnih vremenskih razmer, naravnih značilnosti (pobočje, ravnina) in tipov gozdov (mešanost drevesnih vrst, lesna zaloga, razvojna faza gozda), niso bili ustrezni oziroma da njihovo načrtovanje in izvajanje ni bilo celovito in ustrezno.

Tabelarični povzetek, ki je vsebinsko prevzet iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, prikazuje kratke odgovore na vsa vprašanja, dodani pa so ocene ravni zanje in opombe, kratki povzetki odgovorov in/ali utemeljitev izbire

ravni, izračuni zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju. Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo ne pomeni le prizadevanj za zmanjšanje obsega posledic nesreče, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic nesreče in obnovo.

Preglednica 28: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju

Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	NESREČA: velik požar v naravnem okolju		
1	OCENA TVEGANJA ZA VELIK POŽAR V NARAVNEM OKOLJU		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo, pristojne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	4	Odgovornosti za pripravo ocen tveganj za posamezne nesreče so ustrezno porazdeljene. Pri velikem požaru v naravnem okolju je nosilec ocene MKGP, ki je potrdil, da je pri pripravi ocene pomemben organ URSZR.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	V pripravo ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju sta bila poleg nosilca ocene MKGP vključena še Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZGS) in URSZR.

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
10	Ocena ravni za 3.1.2	4,00	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	4	Poleg MKGP kot nosilca priprave Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju sta pri pripravi te ocene sodelovala še URSZR in ZGS. Nosilec ima vedno možnost, da glede na potrebe ali nove okoliščine razširi nabor sodelujočih organov in drugih sodelujočih, prav tako lahko uporabi še dodatne podatke ter informacije.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju, so strokovno ustrezni in ustrezno obveščeni o vseh vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganja za posamezne nesreče in o načinu dela v Republiki Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju so bili vključeni drugi sodelujoči, ki jih je izbral nosilec ocene (ZGS, URSZR). Znanstvenoraziskovalne ustanove so bile vključene posredno, prek dostopnih publikacij in študij, povezanih s požari, požarno ogroženostjo ipd.
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Javnost je lahko sodelovala pri pripravi ocene skladno s pravno podlago za pripravo ocen tveganj za nesreče. Ocena tveganja za velik požar v naravnem okolju je

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			javna in v celoti javno objavljena na spletnih straneh MKGP in URSZR.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za velik požar v naravnem okolju je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno z ustreznimi pogoji (npr. navedba vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju niso nujno povezani. Ugotavljanje nevarnosti in delno tudi opozarjanje na nevarnost požarov v naravnem okolju sta v pristojnosti ARSO, kar poteka na uveljavljen način. MKGP je prek svojih spletnih strani in prek ZGS vpleteno v izvajanje opozarjanja zaradi ogroženosti naravnega okolja zaradi požarov. Veliko ali zelo veliko požarno ogroženost oziroma spremembo stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja na posameznem območju razglasi URSZR ali lokalna skupnost.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,80 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS. Upoštevane so tudi smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	3	V Oceno tveganja za velik požar v naravnem okolju je bila v enega izmed scenarijev vključena čezmejna razsežnost (požar Sela na Krasu).
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Kritična infrastruktura (na ravni države) je bila upoštevana skladno z zmožnostmi. Pri Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju so bila tveganja za infrastrukturo vključena (ceste, daljnovodi itn.).
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,33	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so bili zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	3	Za pripravo Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju so bili na voljo različne informacije in podatki, tudi zgodovinski.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,00	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,17 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za pripravo Ocene tveganja za velik požar v naravnem okolju niso bila namenjena dodatna finančna sredstva, vendar je bila v okviru možnosti ocena pripravljena korektno in zelo celovito.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA VELIK POŽAR V NARAVNEM OKOLJU	3,32 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Pravni akti se spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Načeloma je odgovor na to vprašanje pozitiven.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Obseg usposabljanj v zadnjih letih je bil zaradi splošne krize nekoliko zmanjšan, predvsem to velja za vsebinsko nenujna plačljiva usposabljanja. Deležniki morajo pred začetkom dela opraviti program usposabljanja, gozdarski strokovnjaki pa imajo izobraževanje vključeno v izobraževalni proces. Praktičnih vaj je na različnih ravneh dovolj.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Sodelujoči morajo biti seznanjeni o splošnih ciljih in prednostnih nalogah, nekateri pri oblikovanju teh ciljev in nalog tudi sodelujejo.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in	3	Znanje strokovnjakov se lahko pridobi z usposabljanjem, sodelovanjem in izmenjavo izkušenj. Pomembna je tudi

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?		strokovna izmenjava informacij med udeleženi pri načrtovanju obvladovanja tveganj za nesreče.
52	Ocena ravni za 3.2.2	3,00	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	ARSO ima razvito metodo za ugotavljanje požarne ogroženosti naravnega okolja, Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju prav tako predpisuje načine in postopke za ugotavljanje in razglasanje požarne ogroženosti naravnega okolja, URSZR ima za opravljanje te naloge aplikacijo (požarna ogroženost naravnega okolja v okviru aplikacije SMOK), ZGS pa v okviru priprave gozdnogospodarskih načrtov opravi razvrstitev gozdov po stopnjah požarne ogroženosti.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	4	Za učinkovito preprečevanje in gašenje požarov se izdeluje in vzdržuje protipožarna infrastruktura (preseki, zidovi, steze itn.). Infrastruktura za ublažitev tveganja je nujna pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, zato morajo izvajalci nalog to upoštevati ter opredeliti, katero nujno infrastrukturo potrebujejo.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,50	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Relevantni deležniki so večinoma obveščeni in delno tudi vključeni.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in	4	Ocena tveganja za velik požar v naravnem okolju je javna in objavljena na spletnih straneh MKGP, URSZR in osrednjega spletišča državne uprave. Javnost se spodbuja k ukrepom za

	NESREČA: velik požar v naravnem okolju		
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?		preventivo in pripravljenost, na voljo je tudi propaganda (plakati, zgibanke ipd.) na temo požarov v naravnem okolju.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Projektna skupina ZGS je v sodelovanju s sodelavci iz Italije zasnovala kartografski prikaz vse protipožarne infrastrukture na Krasu, v Brkinih, Čičariji in Slovenski Istri. V sistemu VNDN organizacije v drugih državah članicah v načrtovanje ukrepov niso vključene, lahko pa sodelujejo pri njihovem izvajanju.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,33	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja. Tudi državljani so o nekaterih vsebinah obveščeni in lahko sodelujejo pri njihovi pripravi. Nekateri strateški dokumenti so javni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,37 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ustrezni oprema in orodja so večinoma na voljo.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezani, za

	NESREČA: velik požar v naravnem okolju		
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?		ustrezno opravljanje nalog je treba načrtovati tudi finančna sredstva in vire. To so proračunska sredstva, ob večjih nesrečah tudi sredstva iz proračunske rezerve.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Naložbeni načrti so upoštevani v načrtu varstva pred požarom. V sistemu VNDN vidnejše vloge zasebnega financiranja trenutno ni.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Brez urejenega financiranja ni mogoče izvajati ustreznega načrtovanja ukrepov, financiranje ukrepov je zagotovljeno s proračunom Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,12 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti neločljivo povezani. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se zaradi nedavne izvedbe verjetno še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Predpisi o gozdovih določajo, da prvo oceno škode, ki jo je povzročil požar, pripravi ZGS. URSZR zbira podatke o gozdnih požarih in intervencijah v aplikaciji o nesrečah in intervencijah SPIN. Za poročanje

Zap. št.	NESREČA: velik požar v naravnem okolju Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			o človeških žrtvah in ranjenih ter podobno ne glede na nesrečo ni enotnega koncepta, podatki se zbirajo na več mestih, zato se včasih tudi podvajajo ali jih ni, čeprav so žrtve bile. Za zbiranje tovrstnih podatkov je pristojen MNZ. Nekateri podatki se sicer lahko pridobijo tudi iz aplikacije URSZR o nesrečah in intervencijah SPIN. Največje težave so s pridobivanjem podatkov o poškodovanih in ljudeh, ki so pozneje umrli, zlasti če zdravljenje traja dlje oziroma če poškodovani umrejo pozneje.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Odgovor je podoben kot na vprašanje 37.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Večje požare v naravnem okolju na obmejnem območju, zlasti to velja za Kras, so v preteklosti že gasili s skupnimi močmi (slovensko-italijanskimi, slovensko-hrvaškimi) na obeh straneh meje. URSZR izvaja tudi skupne meddržavne vaje zaščite in reševanja, projektna skupina ZGS je v sodelovanju s sodelavci iz Italije zasnovala kartografski prikaz vse protipožarne infrastrukture na Krasu, v Brkinih, Čičariji in Slovenski Istri.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	4	Problem se pojavi v sektorjih, v katerih gozdarstvo nima vpliva. Tako npr. veliko gozdnih požarov povzroči železniški promet.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,67	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	3	Za zgodnje obveščanje (in tudi za odločanje o razglasitvi velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja) sta na ARSO in URSZR razviti in uporabljeni med seboj neodvisni računalniški aplikaciji za ugotavljanje požarne ogroženosti naravnega okolja. ZGS v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred požarom v naravnem okolju, ob razglašeni zelo veliki in veliki požarni ogroženosti naravnega okolja sodeluje pri opazovanju in obveščanju o nevarnostih gozdnih požarov. Sistem aktiviranja in obveščanja na regijski in državni ravni vključuje tudi ZGS.

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
99	Ocena ravni za 3.3.5	3,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Informacije so na voljo in se izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšanje.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljanji, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	3	Uporabljajo se vsi dostopni načini komunikacije (sredstva javnega obveščanja, svetovni splet, družbena omrežja) in osebna komunikacija javnega uslužbenca ZGS z lastniki gozdov in izvajalci del v gozdovih.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,00	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,28 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Analiziranje stanja relevantne infrastrukture je podlaga za njeno dopolnitev, zamenjavo ali posodobitev in zato nujna.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Protipožarna infrastruktura je določena z načrti za gospodarjenje z gozdovi. Oprema, ki jo pri protipožarnem varstvu uporablja ZGS, se vodi v evidenci osnovnih sredstev ZGS. Preostala oprema se vodi v okviru evidenc drugih deležnikov in se posoja, kadar je to nujno.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	2	Na sicer nejasno vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47, 48 in 49.

	NESREČA: velik požar v naravnem okolju		
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
112	Ocena ravni za 3.3.8	2,50	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Ustrezno tehnično znanje je zagotovljeno, vendar so za ustrezno izvajanje ukrepov nujni še drugi pogoji (dovolj kadra, zagotovitev finančnih sredstev za izvajanje ukrepov itn.).
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Logistične naloge in postopke lahko izvajajo tudi druge službe v okviru služb nekega organa. Pomembnejša je ustrezna povezava med strokovnjaki in službami, pristojnimi za logistične postopke v okviru strokovnega organa.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv, in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3	Vprašanje opominja na to, na kako različna področja lahko vpliva velika in kompleksna naravna nesreča in kako pomembni so odprava posledic, sanacija in vnovično pripravljane na nesrečo. Na vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47 in 48.
117	Ocena ravni 3.3.9	3	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,83 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje	3	Financiranje izvajanja ukrepov je zagotovljeno in načrtovano, predvsem ob večjih nesrečah pa se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in aktivnosti med nesrečami in po njih.

NESREČA: velik požar v naravnem okolju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?		
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	4	Na to vprašanje je odgovorjeno že v prejšnjem odgovoru.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,50	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,20 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA VELIK POŽAR V NARAVNEM OKOLJU	3,21 (3)	

Glede načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost je URSZR za sistem VNDN odgovorila na 33 vprašanj od skupno 35, povprečna vrednost vseh odgovorov je 3,30. MKGP je odgovorilo na vseh 35 vprašanj, povprečna vrednost odgovorov pa je 3,43.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 29: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (1. raven)
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za velik požar v naravnem okolju		3,80 (4)		
Metodologija	3,33			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,00			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za velik požar v naravnem okolju		3,17 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za velik požar v naravnem okolju		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju pri Oceni tveganja za velik požar v naravnem okolju</i>			3,32 (3)	
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Metodologija	3,50			
Drugi deležniki	3,33			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,37 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,12 (3)	

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (1. raven)
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,67			
Postopki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,28 (3)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	2,50			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,83 (3)		
Financiranje	3,50			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,50 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,20 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju				3,21 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju				zmožnosti so bile večinoma razvite na pomembnih področjih – tveganje za velik požar v

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju (1. raven)
				naravnem okolju se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov velikega požara v naravnem okolju na večini področij

Iz Preglednice 29 izhaja, da so najboljše ocenjene upravne zmožnosti za Oceno tveganja za velik požar v naravnem okolju (vrednost 3,80, najvišja mogoča ocena je 4,00) in finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednost 3,50). Slabše (manj kot 3,50) so bila ocenjena preostala področja ocenjevanja. Na drugi ravni ocenjevanja je bila najboljše ocenjena Ocena tveganja za velik požar v naravnem okolju (vrednost 3,32), preostali dve področji ocenjevanja (načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) pa sta bili ocenjeni z vrednostjo 3,12 oziroma 3,20. Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju je 3,21, kar pomeni, da je za zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju ugotovljena 3. stopnja zmožnosti tveganja od štirih mogočih.

Iz teh ocen lahko sklepamo o razmeroma dobri pripravljenosti družbe na velik požar v naravnem okolju.

2.10 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem

Nosilec priprave ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem je Sektor za varnostno načrtovanje Direktorata za policijo in druge varnostne naloge MNZ, ki je oceno pripravil leta 2018.

Ocena zmožnosti obvladovanja za terorizem ima za cilj ugotoviti, koliko država obvladuje tveganje za terorizem predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni tveganja za terorizem. Na verjetnost pojava terorizma se delno lahko vpliva, kljub temu pa gre za nesrečo, ki se kljub številnim predvidenim ukrepom še vedno lahko pojavi nepričakovano v različnih oblikah in z različnimi vplivi na ljudi, gospodarstvo, okolje, kulturno dediščino in družbenopolitično področje.

MNZ je Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem, podobno kot to velja za Oceno tveganja za terorizem, označilo s stopnjo tajnosti interno, zato v tem povzetku izsledki in ugotovitve iz ocene niso natančno predstavljeni. Ocena je na vpogled na voljo na MNZ.

Pojav terorizma je zelo poseben, saj se kaže na zelo različne načine. Nacionalni dokumenti terorizem opredeljujejo kot enega izmed virov ogrožanja in tveganj nacionalne varnosti Republike Slovenije. Terorizem se povezuje z drugimi varnostnimi grožnjami, predvsem z organiziranim kriminalom, nedovoljenimi dejavnostmi, povezanimi z orožjem za množično uničevanje in jedrskimi tehnologijami, nezakonitimi migracijami ter trgovino z ljudmi, orožjem in prepovedanimi mamili. Značilnosti terorističnih dejanj so, da gre za namerna dejanja. Cilj je ustrahovanje širše skupnosti oziroma izzivanje vlade ali mednarodne organizacije za destabiliziranje temeljne politične, ustavne, ekonomske ali socialne strukture. Tarče terorističnih groženj in napadov so kritična infrastruktura, civilno prebivalstvo, državni predstavniki in ustanove, diplomatsko-konzularna predstavništva ter pripadniki mednarodnih sil v mednarodnih operacijah in na misijah. V zadnjem času je vse več napadov, pri katerih je največ žrtev med civilnim prebivalstvom. Za doseg ciljev se uporabljajo različna sredstva (npr. ugrabitve, jemanje talcev, zasegi letal, ladij ali drugih oblik transporta, izdelava, posest, transport, nabava orožja, eksploziva ali biološkega, kemičnega in jedrskega orožja, onemogočanje ali ogrožanje virov pitne vode itn.).

Poznamo več vrst terorizma, in sicer državni, verski, mednarodni, nacionalistični, desničarsko-levičarski, informacijski ali kibernetiski terorizem itn.

V RS se teroristični napad k sreči še ni zgodil in zato ocena tveganja ne temelji na konkretnih podatkih, kljub temu pa lahko za analizo in ocenjevanje uporabimo izkušnje iz tujine, kjer so države že doživele napade. Nekatere skupne značilnosti teh napadov, ki jih lahko izpostavimo iz bolj odmevnih napadov in bi jih lahko s precej veliko verjetnostjo predvidevali tudi za prihodnje teroristične napade, so:

- povzročitev veliko žrtev (smrtnih žrtev in poškodovanih),
- velika materialna škoda,
- uporaba sredstev za množično uničevanje,
- izbrane tarče (državne ustanove, politični predstavniki, turistične destinacije ali urbana središča).

V okviru Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem so bili upoštevani ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju mogoče preprečiti ali vsaj zmanjšati predvidene posledice morebitnega terorističnega napada. Ukrepi za preventivo so bili identificirani na MNZ, ukrepi za pripravljenost pa na MNZ in URSZR in so predstavljeni v dveh razvidih. Predstaviti bi bilo mogoče še več ukrepov, ki se nanašajo predvsem na posamezne oblike terorističnih napadov (npr. v letalskem, železniškem ali pomorskem prometu, na področju nevarnih snovi, uporabe radioloških, kemičnih in bioloških sredstev) in številnih drugih, vendar ta ocena ni bila namenjena posamičnemu ocenjevanju, temveč splošni oceni zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem. Ob tem je treba poudariti, da so nekateri sektorji bolj odporni in bolje pripravljeni na morebitne teroristične napade, še vedno pa obstaja razmeroma velika ranljivost tako imenovanih mehkih tarč. Za obvladovanje tveganja za terorizem so pomembni preventivni ukrepi in ukrepi za pripravljenost vseh deležnikov v nacionalnovarnostnem sistemu Republike Slovenije.

Pri oblikovanju sprejemljivega tveganja za terorizem je treba poudariti, da se sprejemljivo tveganje za terorizem iz objektivnih razlogov in številnih dejavnikov ni oblikovalo.

Na podlagi odgovorov na vprašanja iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče so bile največje zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem ugotovljene pri ocenjevanju tveganja, nekoliko slabše, toda še vedno primerljivo dobro z drugimi obravnavanimi nesrečami, pa zmožnosti pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter zmožnosti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Skupna zmožnost obvladovanja tveganja za terorizem je dosegla vrednost 3,14 oziroma 3. stopnjo zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem.

Iz dobljenih ocen ravni na ravni posameznih odgovorov in ocen na višjih ravneh bi lahko sklepali, da je Republika Slovenija razmeroma dobro pripravljena na morebitno teroristično dejanje. Kljub temu pa obstaja zadržek iz dveh razlogov. Ocena namreč temelji na scenarijih tveganja iz Ocene tveganja za terorizem, ki se niso zgodili in predstavljajo teoretično domnevo z realno podlago. Po drugi strani to pripisujemo subjektivni oceni iz odgovorov na vprašalnik. Ne glede na navedeno lahko razmeroma dobro oceno utemeljimo prek spremljanja analiz odziva služb ob večjih naravnih in drugih nesrečah v Republiki Sloveniji, ki imajo elemente, ki bi se lahko pojavili tudi ob terorističnem napadu. Odziv na morebitni teroristični napad bo namreč v marsičem podoben kot odziv na katero izmed drugih nesreč.

Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, pričakujemo ob uveljavitvi pomembnih področnih strateških dokumentov, ki omogočajo sistemsko urejanje boja proti terorizmu, kot je Strategija boja proti terorizmu z akcijskim načrtom, in ob dopolnjevanju sistema kriznega upravljanja in vodenja v Republiki Sloveniji. Treba bo okrepiti kader v vseh strukturah, povečati finančna sredstva in poskrbeti za ustrezno in učinkovito materialno-tehnično opremljenost, usposabljanje tako na upravni kot izvedbeni ravni ter izobraževanje. Potrebna bosta večja vključitev in upoštevanje strokovnih in znanstvenih izsledkov, sodobnejših informacijskih tehnologij in podatkovnih aplikacij, ustrezne opreme in infrastrukture za načrtovanje ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, doseči pa bo treba še višjo raven usposobljenosti pristojnih deležnikov. Ob tem je treba učinkovito usklajevati vse službe.

2.11 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za žled

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za žled je v sodelovanju z MzI in MKGP leta 2017 pripravila Uprava RS za zaščito in reševanje MO.

Žled je led, ki se nabere na delih rastlin ali predmetih, zgradbah in tleh. Nastane pozimi, ko pri tleh dežuje ali rosi pri temperaturah pod lediščem oziroma ko padavine v tekoči obliki padajo na podhlajeno podlago. Značilno za nastanek žleda je, da je ob padavinah temperatura prizemne plasti zraka pod lediščem, nad njo pa je plast toplega zraka s pozitivnimi temperaturami. Žled spada med naravne nesreče, katerih posledice so lahko različne, obsežne in zelo neprijetne. Največ škode povzroči s preobtežitvijo v gozdovih, pogosto pa tudi na elektroenergetski infrastrukturi. Poleg tega negativno vpliva na prometne tokove, ki so lahko precej upočasnjeni, ovirani in tudi prekinjeni. Dolgotrajnejše in obsežnejše pomanjkanje električne energije ter zmanjšana prevoznost prometnih infrastrukturnih sistemov precej vplivata na vsakodnevno življenje in aktivnosti ljudi, gospodarstva ter družbe kot celote.

V Republiki Sloveniji se žled najpogosteje pojavlja v tako imenovanih žlednih pokrajinah. Gre za pas od severozahodnega do južnega dela države, ki obsega območja predalpskega Idrijskega hribovja čez Visoki Krasi (Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Javornike, Snežnik) in njegovo obrobje ter sosedstvo (Cerkljansko hribovje, Banjšice, Pivko, Senožeška brda, Brkine) do hrvaške meje (Slavnika, Čičarije). Območje najdebelejšega žleda navadno obsega predele med 600 in 900 metri nadmorske višine.

Ob upoštevanju zgodovinskih in novejših podatkov so bile največje žledne ujme v današnji Republiki Sloveniji v zadnjem desetletju 19. stoletja, leta 1933, 1952, 1975, 1980, 1985, 1996, 1997 in 2014. Najhujše posledice v zadnjih več kot stotih letih je povzročila zadnja velika žledna ujma leta 2014, ko so bile posledice za približno desetkrat hujše kot ob razmeroma intenzivnih žlednih dogodkih v zimah 1995/1996 in 1996/1997. V žledni ujmi leta 2014 je umrlo 16 ljudi, poškodovanih pa jih je bilo po oceni vsaj 190. Škode je bilo za skoraj 476 milijonov evrov, kar je predstavljalo 1,31 odstotka BDP Republiki Sloveniji v letu nesreče. Povratna doba takega žlednega dogodka je ocenjena na več kot 100 let. Verjetnost manj intenzivnega pojavljanja žleda je velika, vendar taki dogodki povzročajo škodo, nižjo od 100 milijonov evrov (kar predstavlja do 0,28 odstotka BDP leta 2014) ali celo nižjo (manj kot 50 milijonov evrov oziroma do 0,14 odstotka BDP leta 2014).

Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za žled je imela za cilj ugotoviti sposobnost države za obvladovanje tveganja za žled predvsem glede na vplive, ugotovljene v Oceni tveganja za žled. Na verjetnost oziroma pogostost pojavljanja žleda namreč ni mogoče vplivati.

V okviru ocene so bili identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju kmalu mogoče zmanjšati posledice žleda tako na določenih področjih kot splošno. Ukrepi za preventivo in pripravljenost so bili identificirani na MzI za elektroenergetsko infrastrukturo, železniški promet in infrastrukturo, na MKGP za gozdove in na URSZR za področje sistema VNDN. Ti ukrepi so predstavljeni v razvidih. Pripravljeni so bili štirje področni razvidi, identificiranih pa skupaj 26 ukrepov za preventivo in pripravljenost. Sedem ukrepov oziroma ukrepe na sedmih področjih je določila URSZR, šest jih je določilo MKGP, preostalih 12 pa MzI, ločeno po šest za elektroenergetsko infrastrukturo in železniški promet oziroma infrastrukturo.

Za oblikovanje sprejemljivega tveganja za žled so pomembni predvsem ukrepi, zlasti za preventivo, ki so v pristojnosti MKGP in MzI. Na področjih, ki so v pristojnostih teh dveh ministrstev, je bila namreč v preteklih žlednih dogodkih, zlasti pa leta 2014, povzročena največja škoda (škoda v gozdovih, na elektroenergetskih sistemih, v železniškem prometu). Predvsem na področjih v pristojnosti MzI je določene vplive žleda mogoče tudi zmanjšati.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče opredeljujejo že Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebuje pa jih tudi 18.c člen Uredbe o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo predstavlja še sprejemljive izgube. Sprejemljiva tveganja za nesreče bi v bistvu morala predstavljati cilj, do katerega naj bi postopno prišli z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so v pristojnosti vseh ministrstev. Izhodišča za ugotavljanje sprejemljivega tveganja za žled so predstavljali žledni in z žledom povezani dogodki, opredeljeni v Scenariju tveganja 3 in Scenariju tveganja 4 Ocene tveganja za žled. Oblikovanje sprejemljivega tveganja za žled je potekalo tako, da se je na nekaterih pomembnih področjih najprej ocenjevalo, za koliko bi bile posledice žleda manjše, če bi se leta 2024 ponovil žledni dogodek iz leta 2014, ob ustreznem načrtovanju in izvajanju identificiranih ukrepov za preventivo in pripravljenost v tem obdobju. Na podlagi teh ocen so bile ocenjene še preostale bistvene posledice žleda, ki sestavljajo sprejemljivo tveganje za žled glede na vse štiri scenarije tveganja iz Ocene tveganja za žled. Prikazane so v naslednji preglednici.

Preglednica 30: Sprejemljivo tveganje za žled ob ponovitvi scenarijev tveganja iz Ocene tveganja za žled do leta 2024

	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2	Scenarij tveganja 3	Scenarij tveganja 4
Število mrtvih ljudi	do 5	do 5	13	29–31
Stopnja vpliva	1	1	3	3
Število ranjenih ali bolnih ljudi	do 15	do 10	160	225–270
Stopnja vpliva	2	1	3	3
Število evakuiranih ljudi (trajni ukrep)	0	0	0	0
Stopnja vpliva	/	/	/	/
Gospodarski in okoljski vplivi ter vplivi na kulturno dediščino/odstotki BDP leta 2014	od 50 do 70 milijonov evrov (od 0,14 do 0,19 odstotka BDP)	od 35 do 55 milijonov evrov (od 0,10 do 0,15 odstotka BDP)	403.000.000 evrov (1,11 odstotka BDP)	693.000.000 evrov (1,91 odstotka BDP)
Stopnja vplivov	1	1	3	4

	Scenarij tveganja 1	Scenarij tveganja 2	Scenarij tveganja 3	Scenarij tveganja 4
Vrednost/stopnja političnih in družbenih vplivov	1,06/1	1,06/1	2,39/2	2,61/3
Verjetnost	enkrat na vsakih 30 do 50 let	enkrat na vsakih 10 do 30 let	enkrat na več kot 100 let	enkrat na več kot 100 let

Prek vprašanj, prevzetih iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje obvladovanja tveganj za nesreče, so bile v oceni ocenjene zmožnosti obvladovanja tveganja za žled na treh področjih, in sicer pri ocenjevanju tveganja za žled, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, z upravnega, tehničnega in finančnega vidika. Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo ne pomeni le prizadevanj za zmanjševanje obsega posledic nesreče, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic nesreče in tudi sanacije.

V tabelaričnem povzetku, ki je zasnovno skoraj v celoti prevzet iz smernic Evropske komisije o zmožnosti obvladovanju tveganj za nesreče, so predstavljeni vprašanja in odgovori, dodane ocene ravni zanje in opombe (kratki povzetki odgovorov in/ali utemeljitev izbire ravni), poleg tega pa še izračuni zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za žled.

Preglednica 31: Povzetek ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za žled

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA ŽLED		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo,

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			odgovorne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	3	Ob upoštevanju okvira so odgovornosti za pripravo posameznih ocen tveganja za posamezne nesreče porazdeljene ustrezno, pri Oceni tveganja za žled pa nosilec ni bil izbran na podlagi ugotavljanja pristojnosti organa.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	4	Žled je kompleksna nesreča z veliko različnimi učinki, kar se je upoštevalo tudi pri pripravi scenarijev tveganja in analiz tveganja.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,67	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	4	Žled je kompleksna nesreča z veliko različnimi učinki, zato je bila v pripravo Ocene tveganja za žled vključena večina ministrstev in tudi drugih služb (ZGS ipd.).
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za žled, so strokovno ustrezni in zadovoljivo obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganj za nesreče v konkretni vsebini, načinu dela ipd. v Republiki Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za žled so bili vključeni tudi drugi sodelujoči (npr. ZGS), znanstvenoraziskovalne ustanove so bile vključene posredno, prek dostopnih publikacij in študij, povezanih z žledom ipd.

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Javnost je lahko sodelovala pri pripravljajanju ocene skladno s pravno podlago za pripravo ocen tveganj za nesreče. Ocena tveganja za žled je javna in v celoti javno objavljena.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za žled je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno s predmetnimi pogoji (npr. navedbo vira ipd.).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za žled niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti pojavljanja žleda je v pristojnosti MOP, ki to tudi na ustaljen način izvaja in distribuira opozorila.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,73 (3)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	n. r.	Scenariji tveganja niso predvidevali in upoštevali morebitnih čezmejnih razsežnosti.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	Kritična infrastruktura (na ravni države) je bila upoštevana skladno z zmožnostmi, predvsem elektroenergetika in železniški promet.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,50	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so bili zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Zaradi nedavnega katastrofalnega žleda leta 2014 so bili na voljo raznovrstni in ustrezni podatki, ki jih je bilo mogoče uporabiti pri pripravi Ocene tveganja za žled.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za pripravo Ocene tveganja za žled niso bila namenjena kakršnakoli dodatna finančna sredstva. Ne glede na to je bila v okviru možnosti ocena pripravljena korektno in kompleksno.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA ŽLED	3,41 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi. Pravni akti se obdobjno spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	4,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	4	Odgovor na to vprašanje je navadno pozitiven.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Obseg usposabljanj v zadnjih letih je bil zaradi splošne krize nekoliko zmanjšan, zlasti to velja za vsebinsko nenujna in plačljiva usposabljanja, navedeno še najmanj velja za službe v elektroenergetiki.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljnih politikah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Vpleteni so navadno seznanjeni s splošnimi cilji in prednostnimi nalogami, nekateri pri njihovem oblikovanju tudi sodelujejo.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Znanje strokovnjakov se lahko pridobi z usposabljanjem, sodelovanjem in izmenjavo dobrih praks. Na predmetnem področju je pomembna tudi strokovna izmenjava informacij med udeleženi v postopku načrtovanja obvladovanja tveganj za nesreče.
52	Ocena ravni za 3.2.2	3,25	
53	3.2.3 Metodologija		

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	Metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganja le za žled ne obstajajo. Do neke mere podobne posledice kot pri žledu nastajajo tudi pri snegolomu, močnem vetru in neurjih.
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	3	Potrebna infrastruktura za ublažitev tveganja je nujna pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, zato morajo izvajalci nalog to vsebino upoštevati in opredeliti nujno infrastrukturo.
56	Ocena ravni za 3.2.3	3,00	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	4	Relevantni deležniki so večinoma obveščeni in delno tudi vključeni.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ocena tveganja za žled je javna, javnost k izvajanju osebne in vzajemne zaščite spodbujajo tako URSZR kot tudi SODO in distribucijska podjetja.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	V čezmejno načrtovanje ukrepov sistem VNDN na področju žleda ni vključen, prav tako ne gozdarstvo, železnice in elektroenergetska infrastruktura pa sta mednarodno vključena sistema.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,33	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja, tudi državljani so o nekaterih vsebinah obveščeni, lahko sodelujejo pri njihovi pripravi, nekateri strateški dokumenti so javni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,32 (3)	

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ustrezna oprema in orodja so večinoma na voljo.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	4	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezani, za ustrezno opravljanje nalog je treba načrtovati tudi finančna sredstva in vire.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	3	Vloga zasebnega financiranja ni velika, zlasti ne pri elektroenergetski infrastrukturi, v sistemu VNDN se načrtuje vključitev javno-zasebnega partnerstva predvsem pri opazovanju, obveščanju in alarmiranju ter informacijskih in telekomunikacijskih rešitvah in sistemih.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Brez urejenega financiranja ni mogoče izvajati ustreznega načrtovanja ukrepov, financiranje ukrepov je zagotovljeno s proračunom Republike Slovenije, omrežnino ipd.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,33	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,33 (3)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,22 (3)	

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti neločljivo povezani. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	4	Ministrstva imajo razvite metode za ugotavljanje škode glede žleda, zanj velja tudi Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč. Podatki o škodi in posledicah se prek komisij za ocenjevanje škode in podatkov ministrstev zbirajo v aplikaciji AJDA, ki jo upravlja URSZR. Končni podatki o škodi so uradni in jih sprejme Vlada RS.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,50	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi.

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	4	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj.
91	Ocena ravni za 3.3.3	4,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4	Odgovor je podoben kot na vprašanje 37.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Železniški promet in prenos električne energije sta stalno in neposredno vključena v mednarodni prostor, v izvajanju ukrepov pri žledu pa gozdarstvo in sistem VPDN nista mednarodno vključena. Ne glede na to je bila ob žledu leta 2014 izvedena mednarodna pomoč držav predvsem EU in Jugovzhodne Evrope na obeh področjih.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	4	Na elektroenergetskem področju in področju železnic zasebni deležniki praktično niso udeleženi. V izvajanje ukrepov v gozdarstvu so vključeni tudi lastniki gozdov.
96	Ocena ravni za 3.3.4	4,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	3	Na vseh obravnavanih področjih ti postopki obstajajo. Najpomembnejše je zgodnje obveščanje o nevarnosti žleda, ki ga izvaja ARSO, tako sistema VNDN kot pristojnih organov in služb v okviru MzI. Dispečerstvo, aktiviranje in spremljanje so ob nesreči zlasti pomembna v sistemu VNDN, pri električni energiji ter železnicah.
99	Ocena ravni za 3.3.5	3,00	

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3	Informacije so na voljo in se navadno izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšanje.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljanji, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Zlasti pristojna ministrstva in organi, kot so SODO in distributerji, uporabljajo različne komunikacijske pristope pri obveščanju in ozaveščanju javnosti, uporabljajo pa se že tudi sodobna družbena omrežja.
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,67 (4)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Analiziranje stanja relevantne infrastrukture je podlaga za njeno dopolnitev, zamenjavo ali posodobitev in je nujno.
108	Ocena ravni za 3.3.7	4,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	Vprašanje je vsebinsko delno povezano s prejšnjim vprašanjem.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	3	Na sicer nejasno vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47, 48 in 49.
112	Ocena ravni za 3.3.8	3,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Ustrezno tehnično znanje ni vprašljivo, vendar so za ustrezno izvajanje ukrepov potrebni še drugi pogoji (dovolj kadra, finančno pokritje izvajanja ukrepov itn.).
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Logistične naloge in postopke lahko izvajajo tudi druge službe v okviru služb nekega organa. Pomembnejša je ustrezna povezava med strokovnjaki in službami, pristojnimi za logistične postopke v okviru strokovnega organa.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3	Vprašanje opominja na to, na kako različna področja lahko vpliva obsežna naravna nesreča in kako pomembni so odprava posledic, sanacija in vnovično pripravlanje na nesrečo. Na vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanja 22, 37, 47 in 48.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,33 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	3	Financiranje izvajanja ukrepov je večinoma zagotovljeno in načrtovano, predvsem ob večjih nesrečah pa se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in aktivnosti med večjimi nesrečami in po njih.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	3	Na to vprašanje je odgovorjeno že v prejšnjem odgovoru.

NESREČA: žled			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,00	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,33 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA ŽLED	3,32 (3)	

Splošna ugotovitev je, da nobeno posamezno vprašanje in tudi posamezna vsebinska področja na višjih ravneh niso bila ocenjena z oceno, nižjo od 3.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za žled glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 32: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za žled po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,67			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za žled		3,73 (4)		
Metodologija	3,50			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za žled		3,50 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za žled		3,00 (3)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (1. raven)
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za žled pri Oceni tveganja za žled</i>			3,41 (3)	
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,25			
Metodologija	3,00			
Drugi deležniki	3,33			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,32 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
Financiranje	3,33			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,33 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za žled pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,22 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,50			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	4,00			
Postopki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,67 (4)		
Infrastruktura, vključno z IT	4,00			
Oprema in zaloge	3,00			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za		3,33 (3)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (1. raven)
preventivo in pripravljenost				
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za žled pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			3,33 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za žled				3,32 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za žled				zmožnosti so bile večinoma razvite na pomembnih področjih – tveganje za žled se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov žleda na večini področij v zadanem obdobju

Pri oceni tveganja za žled so ocenjene zmožnosti dobre in številčno oziroma vrednostno znašajo 3,41. Upravne zmožnosti so bile ocenjene najboljše, z oceno oziroma vrednostjo 3,72, tehnične pa z vrednostjo 3,50. Skupna ocena bi bila še višja, če ne bi bile finančne zmožnosti ocenjene nižje z vrednostjo 3,00. Za Oceno tveganja za žled namreč ni bilo načrtovanih nobenih namenskih finančnih sredstev. Omenjeno dejstvo sicer ni vplivalo na kakovost priprave ocene.

Pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za žled dosegla vrednost 3,22. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 3,32, tehnične s 3,00 in finančne zmožnosti z vrednostjo 3,33. Pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je bila vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za žled 3,33. Mogoče je nekoliko višja ocena kot pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost posledica večjega sodelovanja, zlasti v nujnih primerih, ko se zgodijo večje nesreče in je potrebno najboljše mogoče ukrepanje na vseh področjih. Najboljša ocena na tem področju je dosegla vrednost 3,67, gre pa za upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Glede načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost je URSZR za sistem VNDN odgovorila na 31 vprašanj od skupno 35, povprečna vrednost teh odgovorov je bila 3,19. MKGP je odgovorilo na 33 vprašanj, povprečna vrednost njegovih odgovorov je 3,67, Ministrstvo za infrastrukturo pa na vseh 35 vprašanj, povprečna vrednost njegovih odgovorov je 3,46.

Iz dobljenih ocen ravni ter ocen na višjih ravneh bi lahko sklepali, da je Republika Slovenija razmeroma dobro pripravljena na intenzivne žledne dogodke. To dokazuje razmeroma hitra odprava najbolj bistvenih posledic zadnjega velikega žlednega dogodka leta 2014. Ta dogodek z vidika obsega in škode namreč ni bil običajen, temveč precej izjemen dogodek z ocenjeno povratno dobo več kot 100 let. Na tako obsežne posledice, zlasti na elektroenergetskem področju, država verjetno ni bila povsem ustrezno pripravljena, toda tako hudega žlednega dogodka do takrat še ni bilo. Intervencije zaščite, reševanja in pomoči v okviru VNDN ter aktivnosti organov in služb, zlasti pristojnih za gozdarstvo, promet in elektroenergetsko infrastrukturo, da bi razmere čim hitreje lahko nadzorovali oziroma obvladovali, so bile izvedene v najboljše mogočem obsegu in z največjimi napori. Najhujše posledice žleda so bile odpravljene v dobrem tednu dni, večina posledic na elektroenergetski infrastrukturi pa do mere, ko prebivalci in družba večinoma niso več čutili posledic žleda, v nekaj tednih in mesecih po dogodku. Železniška infrastruktura se je obnavljala več kot poldrugo leto, v glavnem gre za železniško progo med Ljubljano in Koprom. Tako elektroenergetski sistem kot železniška infrastruktura naj bi bila po odpravi posledic in sanaciji zdaj nekoliko odpornejša na žled kot pred letom 2014. Posledice žleda v gozdovih so bile, kolikor je bilo mogoče, odpravljene dobro leto po nesreči.

Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, lahko do leta 2024 iščemo predvsem v večji številčnosti kadra na vseh področjih, v večji vključitvi in upoštevanju strokovnih in znanstvenih izsledkov, sodobnejših informacijskih tehnologijah in podatkovnih aplikacijah, ustrezni opremi in infrastrukturi za načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenosti ter v še višji ravni usposobljenosti pristojnih deležnikov, čeprav ocene ravni posameznih odgovorov v tej oceni navedenega vedno izrazito ne kažejo. Na nekaterih področjih bi lahko razmislili tudi o večji vključenosti znanstvenih in raziskovalnih ustanov. Nekoliko slabše ocene glede finančne zmožnosti na vseh treh osnovnih ocenjevalnih področjih so verjetno posledica zaostrenih gospodarskih razmer v zadnjih letih, zaradi katerih v okviru rednih dejavnosti in njihovega financiranja, mednje pa spadajo tudi v tej oceni obravnavane vsebine, verjetno niso bila namenjena vsa potrebna finančna sredstva. Glede na to, da so se gospodarske in zlasti finančne razmere v državi v zadnjem času izboljšale, bi bilo v prihodnosti smiselno pričakovati pozitivne spremembe tudi pri financiranju

vsebin, ki so predmet te ocene. Ustrezni finančni pogoji so pomembni zlasti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Pri ocenjevanju je treba omeniti tudi ustrezen časovni razmik med zadnjo veliko žledno ujmo leta 2014 in potekom ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja za žled. Ta je bil po mnenju pripravljavcev ocene ustrezen. Če bi ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganja za žled potekalo takoj po žledni ujmi, bi obstajala precejšnja možnost, da bi bila pod vtisom posledic dogodka zmožnost obvladovanja tveganja za žled ocenjena slabše oziroma nerealno.

Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za žled (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost 3,32 od najvišje mogoče vrednosti 4,00 ne glede na določene ugotovitve, in kot je že omenjeno, kažeta na razmeroma dobro pripravljenost države na žled in prav tako tudi na precejšnjo možnost, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice velikih žlednih dogodkov na večini področij lahko še zmanjšali, posledice žlednih dogodkov pa hitreje odpravili.

2.12 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi je leta 2018 pripravil Direktorat za okolje pri MOP.

Namen ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za nevarne snovi je, da se z njo ocenijo ustreznost in zadostnost ukrepov za obvladovanje tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi ter ustreznost njihovega izvajanja ter da se uporabi za razmislek pristojnih organov glede potrebe po povečanju zmožnosti obvladovanja tveganja z izboljšanim izvajanjem sedanjih ukrepov ali uvedbo dodatnih ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Ocena tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi obravnava morebitne nesreče v tistih industrijskih obratih v Republiki Sloveniji, v katerih ravnaajo z večjimi količinami nevarnih snovi in ki skladno z Uredbo o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 71/08, 105/10 in 36/14) izpolnjujejo merila za razvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje. Ocena obravnava izredne dogodke, za katere so značilni nenadzorovani izpusti večjih količin nevarnih snovi, ki so mu izpostavljeni ljudje, zgradbe, infrastruktura in okolje v Sloveniji.

Zgodovina obratovanja takih obratov, v katerih ravnaajo z nevarnimi snovmi v Republiki Sloveniji in drugih državah, kaže, da so večje nesreče z nevarnimi snovmi redke. Če se take nesreče zgodijo, imajo lahko izjemno hude posledice za ljudi in okolje, o čemer pričajo tudi primeri takih nesreč v Evropi v zadnjih nekaj desetletjih.

Analize večjih nesreč z nevarnimi snovmi, ki so zgodile v preteklosti, kažejo tudi na podobne vzroke teh nesreč, saj gre za človeške, tehnične in organizacijske napake, navadno pa je za nesrečo odločilna kombinacija človeških napak (napačno delovanje ali nedelovanje zaposlenih) z odpovedjo pravilnega delovanja procesne ali varnostne opreme. Večje nesreče z nevarnimi snovmi so lahko posledica tudi naravnih pojavov, kot je potres, poplava ali udar strele, lahko pa so tudi posledica namernega človeškega dejanja.

Ocena tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi je bila pripravljena z uporabo podatkov, ki jih je Ministrstvo za okolje in prostor pridobilo pri izvajanju predpisov pri varstvu pred večjimi nesrečami z nevarnimi snovmi, predvsem v postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za območja skladiščnih in proizvodnih dejavnosti, ki se razvrščajo med obrate večjega tveganja za okolje ali obrate manjšega tveganja za okolje. Pripravljeni so bili trije scenariji tveganja.

V skupini obratov, v katerih ravnaajo s tekočimi naftnimi derivati, so bile za Scenarij tveganja 1 upoštevane značilnosti skladišča naftnih derivatov, v katerem skladiščijo največjo količino pogonskega motornega bencina v Sloveniji, in zmožnosti posameznih skladiščnih rezervoarjev presegajo 50.000 m³. Za ta scenarij tveganja je bilo ocenjeno, da bi lahko povzročil veliko gospodarsko ali okoljsko škodo. Scenarij tveganja predvideva večji požar v skladišču naftnih derivatov oziroma gorenje 95-oktanskega neosvinčenega motornega bencina v večjem rezervoarju ter prenos in razširitev požara na sosednji rezervoar podobne zmogljivosti, v katerem se skladišči enak naftni derivat.

V skupini obratov, v kateri ravnaajo z utekočinjenim naftnim plinom (v nadaljnjem besedilu UNP), so bile za Scenarij tveganja 2 upoštevane značilnosti skladišča UNP, v katerem

skladiščijo največjo količino UNP v Sloveniji, in ki ima zaradi bližine prometne infrastrukture, industrijskih obratov in stanovanjskih naselij potencial za veliko zdravstveno in gospodarsko škodo. Scenarij tveganja 2 predpostavlja nastanek eksplozije UNP, poškodbe na plašču rezervoarja večje zmogljivosti in izpust UNP.

V skupini drugih obratov je bil v Scenariju tveganja 3 upoštevan izpust zelo strupenega plina s potencialom za škodljive zdravstvene posledice za ljudi, ki delajo v obratu ali so v njegovi okolici. Scenarij tveganja 3 predpostavlja izpust zelo strupenega plina (klora) iz tlačnega rezervoarja, v katerem je ta plin skladiščen v tekočem stanju. Do tega je prišlo zaradi poškodbe rezervoarja, zaposlenim pa naj ne bi uspelo preprečiti širjenja v okolico obrata, kar pripelje do povečane koncentracije zelo strupene snovi v okolici obrata.

Z upoštevanjem števila večjih nesreč v evropski bazi MARS v zadnjih 30 letih na 5000 obratov večjega tveganja za okolje v EU in 32 takih obratov v Sloveniji leta 2018 bi lahko s podobnim sklepanjem ocenili, da se večja nesreča zgodi v enem izmed obratov večjega tveganja za okolje v Sloveniji s pogostostjo $4,3 \times 10^{-4}$ na leto oziroma približno enkrat na 2300 let. Na podlagi prikaza statističnih podatkov o nesrečah je ocenjeno, da se v Republiki Sloveniji tak scenarij lahko pričakuje enkrat na 250 let ali manj, zato se verjetnost glede na merila tveganja za nesrečo uvrsti v stopnjo 1 (zelo majhna verjetnost).

Vplivi nesreč iz teh scenarijev tveganja so bili ocenjeni z upoštevanjem značilnosti učinkov izpustov nevarnih snovi in njihovega širjenja na prostem ter nato kategorizirani na podlagi meril za ovrednotenje vplivov tveganja za nesrečo. Strnjeno so stopnje vplivov in verjetnosti ter podatek o zanesljivosti analiz tveganja prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 33: Prikaz posameznih in izračun povprečnih vplivov tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi z razdruženim in združenim prikazom vplivov tveganja iz Ocene tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi

Scenariji	Stopnja vplivov na ljudi	Stopnja gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov na kulturno dediščino	Stopnja političnih in družbenih vplivov	Povprečna stopnja vpliva	Stopnja verjetnosti	Zanesljivost analize tveganja
Scenarij tveganja 1	2	1	2	2	1	Razmeroma zanesljiva
Scenarij tveganja 2	3	3	3	3	1	Razmeroma zanesljiva
Scenarij tveganja 3	5	Np	3	4	1	Razmeroma nezanesljiva

Ukrepe za preventivo in pripravljenost, s katerimi je mogoče zmanjšati vplive in verjetnost nesreč z nevarnimi snovmi, sta identificirala MOP in URSZR. Skupno je bilo do identificiranih 14 ukrepov, od tega se jih devet nanaša na pripravljenost in so v domeni sistema VNDN, preostali pa so ukrepi v preventivi in so bili identificirani na MOP.

Z upoštevanjem značilnosti prej opisanih mogočih nesreč z nevarnimi snovmi in vzpostavljenega sistema ukrepov za preventivo in pripravljenost je za Republiko Slovenijo

sprejemljivo, da z ukrepi pri preventivi in pripravljenosti preprečimo škodljive posledice za ljudi in okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi. K obvladovanju tveganja za večje nesreče z nevarnimi snovmi na tej ravni morajo z odgovornim ravnanjem prispevati vsi deležniki na sistemski in operativni ravni. Na sistemski ravni je treba zagotoviti nenehno spremljanje učinkovitosti ukrepov pri preventivi in pripravljenosti, slediti napredku stroke in znanosti ter upoštevati spoznanja iz analiz vzrokov za nesreče v Sloveniji ali tujini in ustreznosti odzivov nanje. V Sloveniji sta za to odgovorni MOP in MO.

Na operativni ravni je največja odgovornost na upravljavcih virov tveganja, njihovi ozaveščenosti glede mogočih večjih nesreč, ki bi se lahko zgodile pri njihovem obratovanju, in na zagotavljanju varnega obratovanja z izvajanjem vseh ukrepov, ki so potrebni za preprečitev nenadzorovanih izpustov nevarnih snovi in večje nesreče ter zmanjšanje njihovih posledic.

Na operativni ravni so za obvladovanje tveganja odgovorni tudi upravni organi (MOP-ARSO), ki na podlagi prikazanega obvladovanja nevarnosti večjih nesreč z nevarnimi snovmi v obratih večjega in manjšega tveganja za okolje izdajo okoljevarstveno dovoljenje, inšpekcijske službe (Inšpektorat RS za okolje in prostor in Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami), ki izvajajo inšpekcijski nadzor na kraju obratovanja, in lokalne skupnosti zaradi zagotavljanja pripravljenosti na ukrepanje ob nenadzorovanih izpustih in večjih nesrečah v obratih.

Sledi pregled ocene ravni odgovorov na vprašanja iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče.

Preglednica 34: Povzetek odgovorov po vprašanjih in vsebinskih sklopih ter ocen upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi

Poglavje	NESREČA: nesreče z nevarnimi snovmi	Ocena ravni
3.1	OCENA TVEGANJA ZA NESREČE Z NEVARNIMI SNOVMI	
	UPRAVNE ZMOŽNOSTI	
3.1.1	Okvir	
	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4
	Ocena ravni za 3.1.1	4,00
3.1.2	Koordinacija	
	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4
	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	2
	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	3
	Ocena ravni za 3.1.2	3,00
3.1.3	Strokovno znanje	
	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	3
	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	2

Poglavje	NESREČA: nesreče z nevarnimi snovmi	Ocena ravni
	Ocena ravni za 3.1.3	2,50
3.1.4	Drugi deležniki	
	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	2
	Ocena ravni za 3.1.4	2,00
3.1.5	Obveščanje in komuniciranje	
	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3
	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	3
	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	n. r.
	Ocena ravni za 3.1.5	3,00
	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	2,90
	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI	
3.1.6	Metodologija	
	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	3
	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	1
	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	n. r.
	Ocena ravni za 3.1.6	2,00
3.1.7	Informacijska in komunikacijska tehnologija	
	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	2
	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	3
	Ocena ravni za 3.1.7	2,50
	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,25
	FINANČNE ZMOŽNOSTI	
3.1.8	Financiranje	
	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	2
	Ocena ravni za 3.1.8	2
	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	2,00
	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA NESREČE Z NEVARNIMI SNOVMI	2,38
	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	
	UPRAVNE ZMOŽNOSTI	
3.2.1	Koordinacija	
	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4

Poglavje	NESREČA: nesreče z nevarnimi snovmi	Ocena ravni
	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	3
	Ocena ravni za 3.2.1	3,50
3.2.2	Strokovno znanje	
	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	2,5
	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2,5
	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3
	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	2,5
	Ocena ravni za 3.2.2	2,63
3.2.3	Metodologija	
	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3
	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	3,5
	Ocena ravni za 3.2.3	3,25
3.2.4	Drugi deležniki	
	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	4
	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3
	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2
	Ocena ravni za 3.2.4	3,00
3.2.5	Obveščanje in komuniciranje	
	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljanji, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3
	Ocena ravni za 3.2.5	3,00
	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,24
	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI	
3.2.6	Oprema	
	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3
	Ocena ravni za 3.2.6	3,00
	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00

Poglavje	NESREČA: nesreče z nevarnimi snovmi	Ocena ravni
	FINANČNE ZMOŽNOSTI	
3.2.7	Financiranje	
	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	3,5
	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	n. r.
	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3,5
	Ocena ravni za 3.2.7	3,50
	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,50
	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,25 (3)
	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	
	UPRAVNE ZMOŽNOSTI	
3.3.1	Strategija, politika oziroma metodologija	
	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	4
	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3
	Ocena ravni za 3.3.1	3,50
3.3.2	Koordinacija	
	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4
	Ocena ravni za 3.3.2	4,00
3.3.3	Strokovno znanje	
	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	2,5
	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	2,5
	Ocena ravni za 3.3.3	2,50
3.3.4	Drugi deležniki	
	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	4
	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3
	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3
	Ocena ravni za 3.3.4	3,33
3.3.5	Postopki	

Poglavje	NESREČA: nesreče z nevarnimi snovmi	Ocena ravni
	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	4
	Ocena ravni za 3.3.5	4,00
3.3.6	Obveščanje in komuniciranje	
	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	3
	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljanji, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	3
	Ocena ravni za 3.3.6	3,00
	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,43
	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI	
3.3.7	Infrastruktura, vključno z IT	
	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3
	Ocena ravni za 3.3.7	3,00
3.3.8	Oprema in zaloge	
	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3
	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	1
	Ocena ravni za 3.3.8	2,00
3.3.9	Strokovno-tehnično znanje	
	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3
	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	n. r.
	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmožnosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmožnosti v nujnih primerih?	3
	Ocena ravni za 3.3.9	3,00
	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,67
	FINANČNE ZMOŽNOSTI	
3.3.10	Financiranje izvajanja ukrepov	
	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	4
	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	4

Poglavje	NESREČA: nesreče z nevarnimi snovmi	Ocena ravni
	Ocena ravni za 3.3.10	4,00
	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	4,00
	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,37
	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA NESREČO Z NEVARNIMI SNOVMI	3,00

V Preglednici 35 so prikazane stopnje zmožnosti obvladovanja treh elementov tveganja in tudi skupna stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi.

Preglednica 35: Stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja na podlagi ocen zmožnosti

	Ocena zmožnosti/stopnja zmožnosti
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi	2,90/3
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi	2,25/2
Finančne zmožnosti za Oceno tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi	2,00/2
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi pri Oceni tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi</i>	<i>2,38/2</i>
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost	3,24/3
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost	3,00/3
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost	3,50/3
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>	<i>3,25/3</i>
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost	3,43/3
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost	2,67/3
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost	4,00/4
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>	<i>3,37/3</i>
<i>Skupna vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi</i>	<i>3,00/3</i>

Iz ocenjenih zmožnosti obvladovanja tveganja za večje nesreče z nevarnimi snovmi izhaja, da v Republiki Sloveniji ta tveganja večinoma obvladujemo. Pri tem je pomembno upoštevati način, na katerega je stopnja določena, in sicer, da je določena na podlagi ocen pristojnih državnih organov z uporabo kategorij ocen iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Ocene pristojnih organov temeljijo na poznavanju zasnove in delovanja sistema varstva pred večjimi nesrečami z nevarnimi snovmi, predvsem ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki sta jih določila MOP in URSZR. Pri ocenah so bila upoštevana tudi spoznanja iz analize nedavnega požara v skladišču nevarnih odpadkov na Vrhniki, čeprav to skladišče ni bilo zavezanec za SEVESO.

Zmožnosti glede načrtovanja in izvajanja ukrepov v pripravljenosti so večinoma boljše ocenjene od zmožnosti za načrtovanje in izvajanje ukrepov v preventivi.

Glede vsebinskih sklopov so najslabše ocenjene zmožnosti glede človeških virov upravnih organov za pripravo ocene tveganja ter načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Vzroka sta številčna nezadostnost in prepoznane potrebe po boljši strokovni usposobljenosti.

Med upravnimi, tehničnimi in finančnimi zmožnostmi so najboljše ocenjene upravne in finančne zmožnosti, pri katerih ocene kažejo na obvladovanje teh vsebin.

Upravne zmožnosti za pripravo ocene tveganja ter načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost so podobne.

Pri tehničnih zmožnostih so najslabše ocenjene zmožnosti za pripravo ocene tveganja, najboljše pa so ocenjene tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Pri finančnih zmožnostih so ponovno najslabše ocenjene zmožnosti za pripravo ocene tveganja, najboljše pa so ocenjene finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Od treh elementov obvladovanja tveganja, in sicer priprava ocene tveganja, načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost:

- so najnižje ocenjene zmožnosti za pripravo ocene tveganja, ki kaže stanje le »delnega obvladovanja« (vrednost 2,38 od 4,00);
- ocena zmožnosti glede načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost kaže stanje »večinoma obvladovanje« (vrednost 3,24 od 4,00);
- so najboljše ocenjene zmožnosti izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se približa stanju »celotnega obvladovanja tveganja« (vrednost 3,37 od 4,00).

Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi je 3,00, kar predstavlja 3. stopnjo od štirih mogočih. MOP je za izračun vrednosti na prvi in drugi ocenjevalni ravni uporabilo nekoliko drugačen način kot drugi nosilci. Če bi ugotavljali vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo z nevarnimi snovmi na enak način, bi bila dobljena ocena predvsem zaradi nekoliko nižjih vrednosti pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost še za nekaj stotink nižja, kot je bila ugotovljena (2,89 namesto 3,00).

Za vzdrževanje trenutne zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi bo treba zagotavljati izvajanje vseh identificiranih ukrepov za preventivo in pripravljenost. Za dolgoročno zagotavljanje ravni sprejemljivega tveganja, to je stanja brez škodljivih posledic za ljudi in okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi, bo treba v prihodnje izboljšati:

- a) načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo predvsem z dodatnimi človeškimi viri za izvajanje upravnih postopkov izdaje okoljevarstvenih dovoljenj in inšpekcijskega nadzora;
- b) načrtovanje in izvajanje ukrepov za pripravljenost, predvsem glede:
 - usposobljenosti in opremljenosti relevantnih enot zaščite, reševanja in pomoči, ki so določene za ukrepanje ob izpustih nevarnih snovi;
 - komuniciranja z javnostjo ob nesreči z nevarnimi snovmi.

Zagotoviti bo treba stalno, sistematično in vsebinsko usmerjeno izobraževanje oziroma usposabljanje upravnih organov in obratov, obsegalo pa naj bi predvsem:

- a) najboljše tehnike za preprečevanje nesreč in zmanjševanje njihovih posledic,
- b) načrtovanje pripravljenosti na nesreče, predvsem z vidika preprečevanja okoljske škode.

2.13 Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju, verzijo 1.0, je leta 2020 pripravila Uprava RS za pomorstvo (v nadaljnjem besedilu URSP) MzI.

Z Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju naj bi ugotovili sposobnost pristojnih organov za obvladovanje tveganja za nesrečo na morju, ugotovljenega v Oceni tveganja za nesrečo na morju, verzija 1.0, iz leta 2018. To oceno je za MzI in URSP pripravila Fakulteta za pomorstvo in promet (v nadaljnjem besedilu FPP).

V Oceni tveganja za nesrečo na morju so raziskovali navigacijska tveganja in tveganja za nesreče na morju v slovenskem morju s poudarkom na nesrečah, ki nastajajo pri upravljanju ladij v koprskem pristanišču oziroma Luki Koper in na plovnih poteh. Izpostavljena je bila tudi problematika upravljanja in tveganj s plovili za šport ter razvedrilo, pri čemer so vsako leto številne nesreče, nekatere tudi s telesnimi poškodbami in gmotno škodo. Pripravljenih je bilo deset scenarijev tveganja, z njihovimi analizami pa predvideno tveganje za nesrečo (posledice, verjetnost).

Ladijski promet v Tržaškem zalivu, del katerega je tudi slovensko morje, je sicer zmeren, vendar se povečuje. V Luki Koper je pretovor leta 2016 dosegel več kot 22 milijonov ton, kar je za 23 odstotkov več kot leta 2012. Glede na trend povečevanja prometa v Luki Koper in tudi dejstvo, da se bo Luka Koper še naprej precej povečevala s priveznimi, skladiščnimi in pretvornimi sredstvi oziroma zmogljivostmi, se ocenjuje, da se bo promet povečeval tudi v naslednjih letih. Tako se za daljno prihodnost ocenjuje do 100-odstotno povečanje prometa. Promet se bo povečeval tudi v sosednjih pristaniščih v Trstu in Tržiču (Monfalcone).

Dodatna težava Severnega Jadrana je, da gre za majhno območje, na katerem vplivi nesreč, na primer onesnaženje z ladij (ladijsko gorivo, naftni derivati kot tovor), lahko hitro dosežejo obalne predele in tam povzročijo velike posledice tudi v drugih panogah, na primer v turizmu. Pomembne so še včasih slabe vremenske razmere, kot so megla, burja in neurja, zaradi katerih je večja možnost, da se zgodijo pomorske nesreče.

Pomorske nesreče ni mogoče predvideti, prav tako tudi ne natančne verjetnosti oziroma pogostosti njenega pojavljanja, zato spada med nepredvidljive dogodke.

V slovenskem morju do zdaj na srečo ni bilo večjih pomorskih nesreč. Najbolj znani sta nesreča ladje v izolski ladjedelnici leta 1983, ko je ladja Ledenica treščila ob obalo in je v morje izteklo 90.000 litrov mazuta, in požar ladje Atlantic Star pred Izolo leta 2001.

V okviru ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju so bili identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju kmalu mogoče zmanjšati posledice nesreče na morju. Ukrepi za preventivo in pripravljenost za nesrečo na morju so bili identificirani na MzI in URSZR in so predstavljeni v razvidih, ki so priloga Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju. Pri tem je bilo v pomorskem prometu oziroma z vidika pristojnosti MzI identificiranih pet ukrepov, od tega dva za pripravljenost in trije za preventivo. V okviru sistema VNDN je bilo identificiranih sedem ukrepov za pripravljenost, tako splošnih kot prilagojenih nesreči na morju.

Sprejemljiva tveganja za posamezne nesreče opredeljujejo že Sklep o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite in smernice Evropske komisije za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, vsebuje pa jih tudi 18.c člen Uredbe o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo predstavlja še sprejemljive izgube. Sprejemljiva tveganja za nesreče bi v bistvu morala predstavljati cilj, do katerega naj bi postopno prišli z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so v pristojnosti posameznih ministrstev. To pomeni, da brez opredelitve sprejemljivega tveganja za nesreče navadno ni mogoče v celoti vsebinsko in časovno prilagoditi oziroma dolgoročno ustrezno izpopolniti ali izboljšati načrtovanja in izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, da bi te cilje (zmanjšanje vplivov tveganja in/ali verjetnosti nesreče) lahko dosegli. Prvo ciljno obdobje sprejemljivega tveganja za nesrečo na morju je sicer oddobje do leta 2028.

Tveganje je bilo ocenjevano tudi prek modela Port And Waterway Safety Assessment (v nadaljnem besedilu PAWSA), ki ga je zasnovala amariška obalna straža (United States Coast Guard). Model deluje z izpolnjevanjem petih logičnih segmentov, tako imenovanih knjig. Med delavnico udeleženci prek PAWSA obravnavajo vprašanja, povezana z varnostjo na plovni poteh in v pristaniščih, nato pa zagotovijo numerične vložke za kvantifikacijo teh razprav. Sodeluje okoli 70 strokovnjakov z različnih področij pomorstva. Skupina anketirancev ob koncu delavnice še grafično locira območja nastanka nesreč glede na dejavnike tveganja v pomorstvu, ob tem pa so dejavniki kratkoročnih in dolgoročnih posledic združeni. Dejavniki tveganja se približno enakomerno porazdeljujejo po pristaniških bazenih in plovni poteh, nekoliko odstopa promet, ki je izrazitejši v prvem pristaniškem bazenu ter sidrišču.

Primerjalna ocena med takima delavnicama v letih 2010 in 2017 kaže na to, da se raven tveganja pričakovano zvišuje, saj se močno povečujeta pretovor in prisotnost velikih ladij v »utesnjenih« pristaniških bazenih. Kakovost ladij se izboljšuje, obenem pa se je precej znižala prisotnost ladij s črne liste Paris MoU.

Na podlagi rezultatov iz opravljenih analiz tveganja je bilo ocenjeno, da je tveganje za nesrečo, ki ga predstavljajo dogodki, opredeljeni v Scenariju tveganja 1, Scenariju tveganja 2 in Scenariju tveganja 10 v Oceni tveganja za nesrečo na morju iz leta 2018, nesprejemljivo.

Zato je treba uveljaviti in še naprej razvijati ukrepe, s katerimi bi lahko to tveganje zmanjšali. Pravila in postopki lahko na primer znižajo tveganje dejavnika prometa z manjšimi ladjami za približno 30 odstotkov. Najpomembnejši ukrepi, s katerimi se lahko pripomore k manjšemu tveganju, so v okviru področij koordinacija, načrtovanje in usposabljanje. Začeti je treba urejati dokumentacijo, spremljati in nadzirati promet, natančno obravnavati ravnanje z nevarnimi snovmi, urejati privezna mesta ter navigacijske pripomočke, več bo treba vlagati v izobraževanje kadrov in organizirati vaje ter podobne delavnice.

Glede na rast pomorskega prometa in pretovora v severnojadranskih pristaniščih verjetnosti tveganja za nesrečo ni mogoče zmanjšati, v omejenem obsegu se lahko le nadzorujejo nekateri vplivi. Z uresničitvijo navedenih dejavnosti je mogoče pričakovati, da bi bili vplivi ob morebitnih nesrečah iz scenarijev tveganja 1, 2 in 10 ter posledično vplivi večine preostalih scenarijev tveganja nekoliko nižji od vplivov, ki so bili ugotovljeni v teh scenarijih tveganja.

Prek 51 vprašanj, prevzetih iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje obvladovanja tveganj za nesreče, so bile v oceni ocenjene zmožnosti za obvladovanje tveganja za nesrečo na morju na treh področjih, in sicer pri ocenjevanju tveganja za nesrečo na morju, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, z upravnega, tehničnega in finančnega vidika. Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo sicer ne pomeni le prizadevanj za zmanjševanje obsega posledic in verjetnosti nesreče, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic nesreče in sanacije.

V okviru posameznega področja in vidika so vprašanja razvrščena v več podpoglavij, ki vsako zase sestavlja zaokroženo celoto. Ocenjene ravni pri posameznih odgovorih so lahko tudi delno subjektivne narave, saj Evropska komisija ni pripravila posebnih navodil oziroma metodološkega pristopa in natančnejših meril za ocenjevanje ocene ravni. Zaradi narave vprašanj, ki niso nujno najustreznejša, in vključevanja načeloma vseh identificiranih ukrepov za preventivo in pripravljenost v vsak odgovor so ti po svoji vsebini splošne narave.

Tabelarični povzetek, ki je vsebinsko skoraj v celoti prevzet iz smernic Evropske komisije o zmožnosti obvladovanju tveganj za nesreče, povzema strnjene odgovore na že omenjenih 51 vprašanj. V preglednici so predstavljena vsa vprašanja, dodane ocene ravni zanje in opombe (kratki povzetki odgovorov in/ali utemeljitev izbire ravni), poleg tega pa so še izračuni zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo na višjih ravneh do končne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju.

Preglednica 36: Povzetek ocene zmožnosti za obvladovanje tveganja za nesrečo na morju

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA NESREČO NA MORJU		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00 (4)	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa vrste ocen tveganja za posamezne nesreče, vrste ocen zmožnosti obvladovanja tveganj, pristojne organe in njihove naloge, podlage za pripravo ocen tveganja, pripravo načrta za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo z nalogami in

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			roki za pripravo, podrobnejšo in dodatno vsebino ocen tveganja ipd.
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	4	Ob upoštevanju okvira so odgovornosti za pripravo posameznih ocen tveganja za posamezne nesreče porazdeljene ustrezno. Ocena tveganja za nesrečo na morju je dodeljena MzI, ki pomorstvo tudi pokriva.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	3	Nesreča na morju je kompleksna nesreča z veliko različnimi učinki, kar se je upoštevalo tudi pri pripravi scenarijev in analiz tveganja.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,67 (4)	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	3	Odgovornosti drugih organov in sodelujočih so bile pri pripravi Ocene tveganja za nesrečo na morju preverjene in smiselno upoštevane (URSP, FPP, Koordinacija skupnih služb na morju ipd.).
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so pristojni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	3	Strokovnjaki oziroma posamezniki, vključeni v pripravo Ocene tveganja za nesrečo na morju, imajo dovolj ustreznih izkušenj, so strokovno usposobljeni, bili pa so tudi dovolj obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanih glede tega. Glede na to, da so se ocene tveganja za posamezne nesreče v Republiki Sloveniji pripravljale prvič, je bila sprotna izmenjava znanja in izkušenj pripravljavcev izredno koristna.
14	Ocena ravni za 3.1.3	3,00 (3)	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	4	V pripravo Ocene tveganja za nesrečo na morju so bili vključeni relevantni deležniki (URSP, FPP, Luka Koper, ladjarji, pomorski piloti ipd.).
17	Ocena ravni za 3.1.4	4,00 (4)	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Ocena tveganja za nesrečo na morju je javna in javno objavljena na spletni strani MzI in osrednjem spletišču državne uprave.

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za nesrečo na morju je javna in javno objavljena na spletni strani MzI in osrednjem spletišču državne uprave. Sledljivost navedenih podatkov in ugotovitev je razvidna iz navedbe vira, scenarija tveganja ipd.
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	3	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za nesrečo na morju niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti pojavljanja nesreče na morju in opozarjanje sta v pristojnosti MzI.
22	Ocena ravni za 3.1.5	3,33 (3)	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,60 (3)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je ob upoštevanju predmetne smernice Evropske komisije predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS. Metode in tehnike za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec. Ocene se pregledujejo in dopolnjujejo skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu unije na področju civilne zaščite.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	n. r.	Scenariji tveganja niso predvidevali in upoštevali morebitnih čezmejnih razsežnosti.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	3	V oceno tveganja je bila vključena določena infrastruktura državnega pomena. Kritična infrastruktura državnega pomena, definirana kot zmogljivosti in storitve, ki so nujne za državo in bi prekinitve njihovega delovanja ali njihovo uničenje pomembno vplivalo ter imelo resne posledice na nacionalno varnost, gospodarstvo, najpomembnejše družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo, je

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			vključena v Oceni tveganja za nesrečo na morju.
29	Ocena ravni za 3.1.6	3,50 (3)	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	3	Za pripravo ocene tveganja za nesrečo na morju so bili glavni pogoji pri infrastrukturi IKT zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	4	Najpomembnejše informacije in podatki za pripravo Ocene tveganja za nesrečo na morju so bili javno dosegljivi oziroma dosegljivi na posebnih straneh Mednarodne pomorske organizacije. Zaradi časovne odmaknjenosti so bili slabše dosegljivi podatki zadnje večje nesreče na morju v Sloveniji leta 1983.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50 (3)	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za pripravo Ocene tveganja za nesrečo na morju so bila namenjena finančna sredstva URSP. Ne glede na to je bila v okviru možnosti ocena pripravljena korektno in kompleksno.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00 (3)	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA NESREČO NA MORJU	3,37 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene	4	Naloge in pristojnosti subjektov so jasno določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti.

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	odgovornosti in vloge oziroma naloge?		
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti. Pravne podlage se spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	3,50 (3)	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	2	Za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost je na voljo omejeno število strokovnjakov. Ti strokovnjaki se ukvarjajo tudi z drugimi deli in nalogami v okviru svojih delovnih mest.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Strokovnjaki se lahko udeležujejo različnih vrst usposabljanj. V izrednih primerih se lahko na podlagi dodatnega pojasnila udeležijo tudi usposabljanj, ki niso v načrtu.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljih politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Vpleteni so navadno seznanjeni s splošnimi cilji in prednostnimi nalogami, nekateri pri njihovem oblikovanju tudi sodelujejo.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	2	Znanje strokovnjakov se lahko ohranja z ustreznim usposabljanjem, medsebojnim sodelovanjem in udeležbo na vajah. Na predmetnem področju je pomembna tudi strokovna izmenjava informacij med udeleženi v postopku načrtovanja in obvladovanja tveganj za nesreče.
52	Ocena ravni za 3.2.2	2,50 (2)	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	n. r.	Metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganja za nesrečo na morju ne obstajajo.

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	n. r.	Metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganja za nesrečo na morju ne obstajajo. Infrastruktura, ki je predmet tveganja za nesrečo na morju, je opredeljena v Oceni tveganja za nesrečo na morju iz leta 2018.
56	Ocena ravni za 3.2.3	n. r.	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	4	Nekateri javni in zasebni deležniki so vključeni. Njihovo sodelovanje je povezano predvsem z iskanjem pogrešanega plovila in odpravo škode.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	n. r.	Ocena tveganja za nesrečo na morju je javna in objavljena na spletnih straneh MzI ter osrednjem spletišču državne uprave. Javnost se v prvi fazi vedno spodbuja k izvajanju osebne in vzajemne zaščite.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2	Subjekti iz pomorstva so dejavno vključeni v delo mednarodnih in drugih organizacij (npr. EMSA, REMPEC, EU). Pomorski strokovnjaki po posameznih delovnih področjih med seboj redno sodelujejo tako v Sloveniji kot tujini (npr. na vajah, ki jih pripravljajo pristojni organi drugih držav).
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,00 (3)	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljani, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	2	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja. Tudi državljani so o nekaterih vsebinah redno obveščeni in lahko sodelujejo pri njihovem nastajanju. Glavni strateški dokumenti so javni in javno objavljeni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	2,00 (2)	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	2,75 (3)	
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	V pomorstvu so zagotovljeni ustrezna računalniška in druga programska oprema ter orodja za podporo procesa načrtovanja ukrepov, zadostna finančna sredstva za usposabljanja, vaje ter nakup osebne in varovalne opreme kakor tudi ustrezna službena vozila ter pripadajoča oprema za izvedbo ukrepov in odziv ob nesreči na morju.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00 (3)	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	2	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezani. Za ustrezno opravljanje nalog je treba načrtovati tudi finančna sredstva in vire.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	2	V pomorstvu gre za kombinacijo proračunskih sredstev MZI in sredstev zasebnih subjektov (npr. ladjarjev), ki morajo biti za nesreče na morju ustrezno pripravljene (npr. zavarovanje za škodo, povzročeno tretji osebi na morju, zavarovanje potnikov ipd.). MZI zasebnega financiranja načrtovanja ukrepov posebej ne predvideva.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost v pomorstvu se tako kot za druga področja državne uprave izvaja prek proračuna Republike Slovenije in načrtuje najmanj dve leti vnaprej.
76	Ocena ravni za 3.2.7	2,33 (2)	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	2,33 (2)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,69 (3)	

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov morata biti povezani na vseh področjih, tudi v pomorstvu in sistemu VNDN. Rezultati ocen tveganja za posamezne nesreče se v splošnem zaradi nedavnosti njihove priprave verjetno še niso začeli množično uporabljati pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Enako velja tudi v nasprotni smeri.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	2	Ministrstva imajo razvite metode za ugotavljanje škode za večino nesreč. URSZR mora zbirati podatke za vse naravne in druge nesreče (podatke o posledicah in škodi ter podatke o intervencijah sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah). Prakse, ki bi pokazala, kako zbirati podatke ob pomorski nesreči, še nimamo.
84	Ocena ravni za 3.3.1	2,50 (2)	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti.
87	Ocena ravni za 3.3.2	4,00 (4)	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene s Zakonom o Vladi Republike Slovenije in z resornimi predpisi ter drugimi akti.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušeni?		pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušeni.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00 (3)	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	3	Odgovor na to vprašanje je deloma že v odgovorih na vprašanji 21 in 25. V pomorstvu relevantni deležniki načrtujejo izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost in so tako prednostno obveščeni o njihovem izvajanju.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	V pomorstvu se MZI dejavno vključuje v univerzalne in regionalne mednarodne in druge organizacije tako, kot je bilo pojasnjeno v odgovoru na vprašanje 27. Enako velja za URSZR.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	V pomorstvu neposredni ukrepi, na podlagi katerih bi se popolnoma preprečila nesreča na morju, niso mogoči. Posredno se vedno lahko vpliva na izvajanje ukrepov za povečevanje varnosti plovbe. Na podlagi trenutnih načrtov za izredne razmere in usposabljanj (udeležbe na vajah) se ugotavlja, da so vsi deležniki dobro pripravljeni.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,00 (3)	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	4	Postopek alarmiranja je posebej določen pri iskanju in reševanju na morju (sistem SAR). Postopki za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje so vključeni tudi v okviru sistema VNDN. Aktiviranje sil in sredstev ZRP ter izvajanje dispečerstva ob nesrečah in delno tudi izvajanje zgodnjega opozarjanja poteka v ReCO Koper in CORS.
99	Ocena ravni za 3.3.5	4,00 (4)	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšave.	3	Informacije so na voljo in se redno izmenjujejo, so pa še možnosti za izboljšave.

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?		
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za učinkovito izmenjavo informacij z državljani, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?	4	Uporabljajo se vsi dostopni načini komunikacije (sredstva javnega obveščanja, svetovni splet, televizija, Facebook, Twitter ipd.).
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50 (3)	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,33 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	V pomorstvu se redno načrtuje, vzdržuje, obnavlja in dopolnjuje pristaniška in druga infrastruktura za nemoteno izvajanje pomorskega prometa. Preostale infrastrukture, ki je lahko predmet nesreče na morju zunaj pristanišč, pomorstvo ne načrtuje, jo pa načrtujejo drugi pristojni organi.
108	Ocena ravni za 3.3.7	3,00 (3)	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	3	V pomorstvu se vodi evidenca razpoložljive opreme za odločanje v upravnih zadevah, za stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem morskih predpisov ter za prekrškovne postopke in preiskovanje nesreč na morju in incidentov. Evidenca druge razpoložljive opreme za preventivo in pripravljenost se vodi v organih v sestavi, ki neposredno opravljajo operativne naloge.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	3	Pri nakupu opreme in materiala je treba ravnati skladno s predpisi, ki urejajo javno naročanje, razen v primerih, ko interventni zakon določi drugače. Roki za dobavo materiala oziroma izvedbo dejavnosti so specificirani v pogodbah oziroma naročilnicah.
112	Ocena ravni za 3.3.8	3,00 (3)	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Strokovnjaki imajo strokovno znanje, ki ga lahko pridobijo v okviru osnovnih usposabljanj, obnovitvenih usposabljanj in usposabljanj na delovnem mestu.
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	3	Strokovnjaki specifičnih področij se povezujejo in sodelujejo tudi z drugimi strokovnjaki ter službami v okviru organov in organizacij, ki se ukvarjajo z nabavnimi, logističnimi in drugimi postopki.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmogljivosti za takojšen odziv ter ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmogljivosti v nujnih primerih?	3	Na podlagi tega vprašanja je razvidno, kako širok je lahko vpliv nesreče na morju, in da odprava posledic in sanacija vključujeta različna področja. Na vprašanje je delno odgovorjeno že v odgovorih na vprašanji 22 in 37.
117	Ocena ravni za 3.3.9	3,00 (3)	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	3	Urejeno financiranje je zelo pomembna podlaga za nemoteno izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Odgovor se deloma lahko naveže na vsebino odgovora na vprašanje 32. Proračunska sredstva na ravni države za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost so iz rednih sredstev in proračunske rezerve.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	4	Odgovor na to vprašanje je delno že v odgovoru na vprašanje 50. Gre za ustrezna razmerja višine finančnih sredstev v državnem proračunu za proračunske porabnike. Pri tem sta posebno pomembna načrtovanje in rezervacija sredstev za izvajanje

NESREČA: nesreča na morju			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			ustreznih ukrepov za preventivo in pripravljenost tudi na nižjih ravneh.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,50 (3)	
124	OCENA FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,50 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	3,28 (4)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA NESREČO NA MORJU	3,11 (3)	

Iz preglednice izhaja, da je večini odgovorov na vprašanja dodeljena raven 3 ali 4, je pa nekaj vprašanj in tudi vsebinskih sklopov, pri katerih so bile te ocene nižje, predvsem to velja za vsebine iz načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost. Iz navedenega izhaja, da bo treba še naprej delati na izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj za nesreče, kakor tudi na pripravi strategij ali politik in s tem povezanih metodologij.

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo na morju glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 37: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,67			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,33			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za nesrečo na morju		3,60 (4)		
Metodologija	3,50			

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (1. raven)
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za nesrečo na morju		3,50 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za nesrečo na morju		3,00 (3)		
Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo na morju pri oceni tveganja			3,37 (3)	
Koordinacija	3,50			
Strokovno znanje	2,50			
Metodologija	n. r.			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	2,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,75 (3)		
Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov		3,00 (3)		
Financiranje	2,33			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,33 (2)		

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (1. raven)
Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo na morju pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost			2,69 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	2,50			
Koordinacija	4,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Postopki	4,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,33 (3)		
Infrastruktura, vključno z IT	3,00			
Oprema in zaloge	3,00			
Strokovno-tehnično znanje	3,00			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
Financiranje	3,50			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,50 (3)		
Zmožnost obvladovanja			3,28 (3)	

Vsebinski sklopi	Vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (4. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (3. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (2. raven)	Vrednost in stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (1. raven)
tveganja za nesrečo na morju pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost				
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju				3,11 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju				zmožnosti so bile večinoma razvite na najpomembnejših področjih – tveganje za nesrečo se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost določenega zmanjšanja vplivov nesreče na morju v zadanem obdobju

Iz Preglednice 37 izhaja, da sta na četrti ravni najbolje ocenjen okvir upravnih zmožnosti za Oceno tveganja za nesrečo na morju (vrednost 4,00) in koordinacija upravnih zmožnosti za načrtovanje in izvajanje ukrepov (vrednost 4,00). Sledi koordinacija upravnih zmožnosti za oceno tveganja za nesrečo na morju (vrednost 3,67).

Na tretji ravni so najbolje ocenjene tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za nesrečo na morju (vrednost 3,50). Sledijo upravne zmožnosti za Oceno tveganja za nesrečo na morju (vrednost 3,40) ter upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednost 3,25), preostala področja pa so bila ocenjena slabše, vendar še vedno na zadovoljivi ravni.

Na drugi ravni ocenjevanja je bila najboljše ocenjena zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo na morju za ocenjevanje tveganja (3,37), le malo slabše je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (vrednost 3,28), slabše pa je bilo ocenjeno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost (2,69).

Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju na prvi ravni je 3,11, kar pomeni, da je za zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju določena oziroma ugotovljena 3. stopnja zmožnosti obvladovanja tveganja od štirih mogočih. Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju (stopnja 3 od največ 4) in dobljena vrednost (3,11 od največ 4,00) ne glede na določene ugotovitve, in kot že omenjeno, kljub vsemu kažeta na razmeroma dobro pripravljenost države na nesrečo na morju. Dobljena vrednost prav tako kaže na to, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice morebitnih velikih nesreč na morju na nekaterih področjih zmanjšali in hitreje odpravili. To sklepamo tudi iz razmeroma dobre pripravljenosti sil za zaščito, reševanje in pomoč ter drugih organov in organizacij, ki so redno vključeni še v izvedbo vaj iz reševanja na morju. Pri tem velja vztrajati tudi v prihodnje.

Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, se lahko v obdobju do leta 2028 išče predvsem v večji številčnosti kadra na vseh področjih, v večji vključitvi sodobnejših informacijskih tehnologij in podatkovnih aplikacij, ustrezni opremi ter infrastrukturi za načrtovanje in izvajanje ukrepov ter v še višji ravni usposobljenosti pristojnih deležnikov. Veljalo bi razmisliti tudi o večji vključenosti znanstvenih in raziskovalnih ustanov. Nekoliko slabše ocene glede finančne zmožnosti vseh treh osnovnih ocenjevalnih področij na tretji ravni so verjetno posledica zaostrenih gospodarskih razmer v večini tega desetletja. Ustrezni finančni pogoji so pomembni zlasti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Kmalu bi veljalo razmisliti tudi o tako imenovanih fiktivnih vajah nesreč na morju, ki bi se nanašale le na vidik možnosti zagotavljanja finančnih sredstev.

2.14 Ocena zmožnosti obvladovanja kibernetских tveganj

Oceno zmožnosti obvladovanja kibernetских tveganj je leta 2020 pripravil Sektor za strateško načrtovanje in krizno odzivanje Uprave RS za informacijsko varnost MJU. Ocena je označena s stopnjo tajnosti interno, kar pomeni, da je v Državni oceni zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče glede njene vsebine objavljen le najbolj strnjen povzetek. Fizični vpogled v oceno je omogočen na sedežu pristojnega ministrstva.

Z Oceno zmožnosti obvladovanja kibernetских tveganj naj bi ugotovili sposobnost države glede obvladovanja kibernetских tveganj predvsem ob upoštevanju vplivov, ugotovljenih v Oceni kibernetских tveganj, verzija 1.0. Na verjetnost oziroma pogostost pojavljanja kibernetских tveganj namreč ni mogoče vplivati.

Strategija kibernetiske varnosti opredeljuje kibernetisko varnost kot:

- skupino dejavnosti in drugih tehničnih in netehničnih ukrepov, katerih namen je zaščititi računalnike, računalniška omrežja, strojno in programsko opremo ter informacije, ki jih ta vsebuje in obravnava, kar vključuje programsko opremo in podatke kot tudi druge elemente kibernetiskega prostora, pred vsemi grožnjami, vključno z grožnjami nacionalni varnosti;
- stopnjo zaščite, ki jo dejavnosti in ukrepi lahko zagotovijo;
- združena področja profesionalnih prizadevanj, vključno z raziskavami in razvojem v implementiranju in izboljševanju ukrepov ter dvigovanju njihove kakovosti.

V sodobni družbi so tako rekoč vsa področja delovanja družbe odvisna od informacijsko-komunikacijskih sistemov, nadaljnji razvoj pa bo to odvisnost le še povečeval. Medsebojna povezanost sistemov pomeni, da ima ranljivost enega lahko posledice na delovanje preostalih. Zagotavljanje popolne varnosti pred kibernetскими napadi, zlorabami, goljufijami, napakami človeške in tehnološke narave ter drugimi vplivi je nemogoče, zato je pri določanju prednosti posamezne grožnje treba uporabiti pristop, ki temelji na oceni tveganja. V zadnjih letih so zaznani rast števila varnostnih incidentov, naprednejši ciljani napadi, izpostavljenost informacijsko-komunikacijske infrastrukture in njena zloraba za izvedbo porazdeljenih ohromitev storitve. Posamezniki so izpostavljeni spletnim goljufijam, poskusom zlorab elektronskih bančnih storitev in škodljivim programski kodi.

V okviru ocene so bili pri informacijski oziroma kibernetiski varnosti identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, z njimi pa bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju kmalu mogoče zmanjšati posledice kibernetских tveganj tako na določenih področjih kot splošno. Ukrepi, ki so jih identificirali na MJU, so predstavljeni v razvidu, ki je priloga ocene. Skupno je bilo identificiranih devet takih ukrepov, od tega pet preventivnih in štiri ukrepi za pripravljenost.

Za obvladovanje kibernetских tveganj so pomembni predvsem ukrepi, zlasti za preventivo, v pristojnosti MJU, Uprave RS za informacijsko varnost, SI-CERT in SIGOV-CERT, MO, Policije, SOVE ter Agencije za komunikacijska omrežja in storitve. Na področjih, ki so v pristojnostih teh organov, je bila namreč v preteklih kibernetских dogodkih povzročena največja škoda.

V okviru ocene je bilo oblikovana tudi raven sprejemljivega kibernetnega tveganja, in to za vse tri scenarije tveganja iz Ocene kibernetnih tveganj. Gre za »velikost« posameznega tveganja za nesrečo, ki prek vplivov tveganja in verjetnosti za nesrečo za državo predstavlja še sprejemljive izgube. Sprejemljiva tveganja za nesreče bi v bistvu morala predstavljati cilj, do katerega naj bi v določenem obdobju postopno prišli z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so v pristojnosti vseh ministrstev. Pri kibernetnih tveganjih je bilo določeno, da je prvo ciljno obdobje leto 2027, torej desetletje po zadnjem večjem kibernetnem incidentu v Republiki Sloveniji.

Prek vprašanj, prevzetih iz predmetnih smernic Evropske komisije za ocenjevanje obvladovanja tveganj za nesreče, so bile v oceni ocenjene zmožnosti za obvladovanje kibernetnega tveganja na treh področjih, in sicer ocenjevanja kibernetnih tveganj, načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, z upravnega, tehničnega in finančnega vidika. Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo ne pomeni le prizadevanj za zmanjševanje obsega posledic nesreče, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic nesreče in tudi sanacije.

Splošna ugotovitev je, da razen enega odgovora in enega vsebinskega področja nobeno posamezno vprašanje in tudi posamezno vsebinsko področje na višjih ravneh ni bilo ocenjeno z oceno, nižjo od 3.

Najboljše zmožnosti so bile ugotovljene za ocenjevanje kibernetnega tveganja, sledi pa izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Verjetno so razlogi za nekoliko višjo oceno kot pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost v že vzpostavljenih postopkih in dejavnostih za dvig odpornosti. Slabše so bile ocenjene zlasti tehnične zmožnosti obvladovanja kibernetnega tveganja.

Ne glede na to skupna ocena zmožnosti obvladovanja kibernetnih tveganj (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost (3,25 od najvišje mogoče vrednosti 4,00) kažeta na razmeroma dobro pripravljenost države na kibernetna tveganja in tudi na precejšnjo možnost, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice velikih dogodkov na večini področij lahko še zmanjšali, dejanske posledice dogodkov pa hitreje odpravili. To dokazuje razmeroma hitra odprava posledic kibernetnih dogodkov iz let 2012 in 2017. Nadaljnji napredek, zlasti pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, lahko v obdobju do leta 2027 iščemo predvsem v večji številčnosti kadra na vseh področjih, v večji vključitvi in upoštevanju strokovnih in znanstvenih izsledkov, sodobnejših informacijskih tehnologijah in podatkovnih aplikacijah, ustrezni opremi in infrastrukturi za načrtovanje in izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenosti ter v še višji ravni usposobljenosti pristojnih deležnikov, čeprav ocene ravni posameznih odgovorov v tej oceni navedenega vedno izrazito ne kažejo. Na nekaterih področjih bi veljalo razmisliti tudi o večji vključenosti znanstvenih in raziskovalnih ustanov. Nekoliko slabše ocene glede finančne zmožnosti na vseh treh osnovnih ocenjevalnih področjih so verjetno posledica zaostrenih gospodarskih razmer v zadnjih letih, zaradi katerih v okviru rednih dejavnosti in njihovega financiranja, mednje pa spadajo tudi v tej oceni obravnavane vsebine, verjetno niso bila namenjena vsa potrebna finančna sredstva. Glede na to, da so se gospodarske in zlasti finančne razmere v državi v zadnjem obdobju zaradi razmer, povezanih s trenutno pandemijo oziroma epidemijo covid-19, poslabšale, v prihodnosti ni smiselno pričakovati pozitivne

spremembe v financiranju vsebin, ki so predmet te ocene. Ustrezni finančni pogoji so pomembni zlasti pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.

2.15 Ocena zmožnosti obvladovanja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja

Oceno zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja, verzijo 1,0, je leta 2020 za MKGP pripravil Gozdarski inštitut Slovenije (v nadaljnjem besedilu GOZDIS) ob sodelovanju DGL in UVHVVR.

Podlaga za pripravo te ocene je Ocena tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja, ki jo je MKGP pripravilo leta 2018. Ocena tveganja je bila pripravljena zaradi mogočega pojava bolezni in škodljivcev gozdnega drevja, ki v Sloveniji sicer še niso prisotni oziroma so prisotni v omejenem obsegu in katerih pojav bi lahko povzročil nesprejemljive gospodarske, okoljske ali družbene učinke. Take bolezni in škodljivce opredeljujemo kot tujerodne invazivne škodljive organizme oziroma karantenske škodljive organizme za gozd.

Bolezni in škodljivci gozdnega drevja so bili od nekdanj prisotni v gozdu, vendar so zaradi globalizacije trgovine z lesom in rastlinami ter zaradi podnebnih sprememb vse resnejša grožnja gozdovom in gozdnemu drevju. V slovenskih podnebnih razmerah je vnos tujerodnih bolezni in škodljivcev gozdnega drevja lahko zelo škodljiv za posamezno drevesno vrsto, skupino drevesnih vrst ali gozdni ekosistem. Bolezni in škodljivci gozdnega drevja pomembno vplivajo na rastline, živali, glive in procese v tleh. Posledice so biološke, fizikalne in kemične spremembe. Bolezni in škodljivci pomembno vplivajo tudi na kakovost gozdno-lesnih sortimentov, sposobnost obnove gozda, trajnost vseh funkcij gozda itn.

Pri boleznih in škodljivcih gozdnega drevja ne smemo prezreti škode, ki jo povzročajo na lesni masi, prav tako tudi ne visokih stroškov zatiralnih del ter sanacije in obnove gozdov. Strošek obnove gozda lahko presega 10.000 evrov na hektar. Bolezni in škodljivci gozdnega drevja lahko povzročijo verižne nesreče, in sicer ogolelost velikih površin, kar sproži erozijo, možnost zemeljskih plazov, zdrsov in usadov, možnosti za snežne plazove, povečano izpostavljenost vetrovom, možnost poplavljanja nizvodno, povečano izpostavljenost suši, povečano nevarnost za požar v naravnem okolju, ogrožanje infrastrukturnih objektov (daljnovodov, cest, železnic), ogrožanje kulturne dediščine ter območij kulturne dediščine, prometne nesreče (zaradi padajočega drevja, izvajanja zatiralnih in sanacijskih del itn.) ter nevarnost za zdravje ljudi in domačih živali.

V Sloveniji smo bili že priče vnosom tujerodnih bolezni in škodljivcev drevesnih vrst, ki so bili uspešno zatrti, kot tudi takim, ki so ušli izpod nadzora in se razširili po državi, na primer kostanjev rak (*Cryphonectria parasitica*), holandska brestova bolezen (*Ophiostoma ulmi* & *O. novo-ulmi*), hrušev ožig ali ognjevka (*Erwinia amylovora*), kostanjeva šiškarica (*Dryocosmus kuriphilus*), jesenov ožig (*Hymenoscyphus fraxineus*), jelševa sušica (*Phytophthora multiformis*), rjavenje borovih iglic (*Lecanosticta acicola*) in javorov rak (*Eutypella parasitica*). Avtohtone bolezni in škodljivci gozdnega drevja, tako imenovani gospodarski škodljivci, ne povzročajo večjih težav, izjema so prenamnožitve podlubnikov, na primer osmerozobi smrekov lubadar *Ips typographus*. Ekonomske izgube na lesni masi pri dosedanem vnosu bolezni in škodljivcev gozdnega drevja so bile zelo različne, torej od zelo velikih izgub (npr. kostanjev rak, holandska brestova bolezen, jesenov ožig) do manjših izgub (npr. hrušev ožig, kostanjeva šiškarica).

V Oceni tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja sta bila oblikovana dva scenarija tveganja, ki sta bila pripravljena na realnih pričakovanjih. Scenarij tveganja 1 temelji na že

obstojećem vnosu bolezni, Scenarij tveganja 2 pa na morebitnem vnosu in izkušnjah škodljivca gozdnega drevja v tujini (na Portugalskem).

Prvi scenarij tveganja predstavlja tveganje za širjenje bolezni rjavenje borovih iglic (*Lecanosticta acicola*, sin. *Mycosphaerella dearnessii*, *Scirrhia acicola*). Gre za bolezen borov, ki jo povzroča gliva *L. acicola*. Najbolj prizadeto je rušje (*Pinus mugo*), manj rdeči (*P. sylvestris*) in alepski bor (*P. halepensis*), redkeje pa, vsaj globalno, črni bor (*P. nigra*). Gliva se je do 14. decembra 2019 uvrščala med karantenske škodljive organizme v priložo IIAI Direktive Sveta 2000/29/ES, kar je pomenilo, da morajo vse države članice EU izvajati ustrezne fitosanitarne ukrepe za preprečevanje širjenja te glive. Z novo zakonodajo EU iz zdravstvenega varstva rastlin je gliva *L. acicola* uvrščena na sezname nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov, kar pomeni, da je pod uradnim nadzorom le pri pridelavi razmnoževalnega materiala in sadik (Uredba (EU) 2016/2031; Izvedbena uredba (EU) 2019/2072). Bolezen prihaja najverjetneje iz Severne in Srednje Amerike, pri nas pa so jo prvič opazili leta 2008. Širi se spontano in se prenaša predvsem z dejavnostjo človeka. Do leta 2014 je bila bolezen sporadično zaznana v različnih krajih po Sloveniji in na vseh najdiščih so bili izvedeni fitosanitarni ukrepi za preprečevanje širjenja bolezni oziroma izkoreninjenje bolezni. Po letu 2014 je bila bolezen odkrita tudi na širšem območju doline reke Soče z močno poškodovanostjo črnih borov. Najnovejši znanstveni izsledki nakazujejo, da je v dolini reke Soče prisotna populacija glive, ki je izredno patogena za črni bor in je še vedno omejena le na Soško dolino. Za preprečevanje širjenja rjavenja borovih iglic v dolini reke Soče so bili sprejeti ukrepi, ki so jih pripravili UVHVVR, ZGS in GOZDIS.

Drugi scenarij tveganja predstavlja tveganje za pojav borove uvelosti zaradi borove ogorčice (*Bursaphelenchus xylophilus*), ki se je do 14. decembra 2019 uvrščala med karantenske škodljive organizme v priložo IAI Direktive Sveta 2000/29/ES, kar je pomenilo, da morajo vse države članice EU izvajati ustrezne fitosanitarne ukrepe za preprečevanje vnosa in širjenja. Z novo zakonodajo EU v zdravstvenem varstvu rastlin je borova ogorčica uvrščena v priložo II.B Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 (Uredba (EU) 2016/2031) in je z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/1702 uvrščena na seznam prednostnih škodljivih organizmov. Ukrepi za preprečevanje širjenja borove ogorčice v EU so predpisani z Izvedbenim sklepom Komisije 2012/535/EU o nujnih ukrepih za preprečevanje širjenja v Uniji borove ogorčice *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (UL L 266, 2. oktober 2012) s spremembami. Navedeni predpis EU določa posebne pogoje za premeščanje znotraj EU za določene vrste rastlin, lesa in lesnih proizvodov (čebelji panji in hišice za ptičja gnezda), lubja in lesenega pakirnega materiala z razmejenih območij za borovo ogorčico (napadeno območje in varovalni pas) na druga, nenapadena območja v EU. Predpisano je tudi obvezno izvajanje ukrepov izkoreninjenja ob izbruhu in ukrepov zadrževanja v primeru, ko borove ogorčice ni več mogoče izkoreniniti. Vse države članice morajo na svojem ozemlju obvezno izvajati program preiskav (monitoring) za ugotavljanje morebitne navzočnosti borove ogorčice. Borova ogorčica v Sloveniji še ni ugotovljena, v okviru programov preiskav pa se spremlja od leta 2003. V Sloveniji so razmere za ustalitev in nemoteno širjenje borove ogorčice ugodne (razširjenost gostiteljskih rastlin, navzočnost vektorjev iz rodu žagovinarjev (*Monochamus*), podnebne razmere, povečan pojav ekstremnih vremenskih dogodkov, ki vplivajo na poškodovanost gostiteljskih rastlin itn.). Leta 1999 je bila vrsta *B. xylophilus* ugotovljena na Portugalskem na vrsti *Pinus pinaster*. Od takrat so na Portugalskem poskušali škodljivca izkoreniniti, vendar so bili do zdaj vsi poskusi neuspešni. Tako je zdaj razširjena v celinskem delu Portugalske in na otoku Madeira ter treh območjih v Španiji.

Kar se tiče vplivov scenarijev tveganja 1 in 2 na ljudi, je v oceni tveganja ocenjeno, da ni opredeljenih večjih posledic na ljudeh, tako na prebivalstvu kot posredovalcih. Pri Scenariju tveganja 1 bi lahko umrlo do pet ljudi, poškodovanih bi bilo do 50 ljudi, trajno preseljenih ljudi ni pričakovati, reprezentativen podatek za Scenarij tveganja 1 pa je število ranjenih. Pri Scenariju tveganja 2 je bilo ocenjeno, da bi lahko bilo do sedem mrtvih ljudi, ranjenih do 40, trajno preseljenih ljudi pa ni pričakovati. Reprezentativen podatek za Scenarij tveganja 2 za vpliv tveganja na ljudi sta število mrtvih in število ranjenih oseb. Vrednosti meril za ovrednotenje vplivov tveganja na ljudi uvrščajo Scenarij tveganja 2 v drugo stopnjo vplivov tveganja na ljudi. Glede gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov tveganja na kulturno dediščino je iz analiz razpoložljivih podatkov scenarijev tveganja razvidno, da škoda pri Scenariju tveganja 2 najverjetneje ne bi presegla 520 milijonov evrov (1,2 odstotka BDP za leto 2017), kar ta scenarij tveganja oziroma analizo tveganja uvršča v 3. stopnjo gospodarskih in okoljskih vplivov in vplivov tveganja na kulturno dediščino. Politični in družbeni vplivi tveganja lahko v odvisnosti od tveganja vsebujejo kategorije, kot so vpliv tveganja na delovanje državnih organov, vpliv nedelovanja pomembnih infrastrukturnih sistemov na vsakodnevno življenje, psihosocialni vplivi, notranjepolitična stabilnost države in vpliv na javni red in mir, finančna stabilnost države in zunanjepolitična oziroma mednarodna stabilnost države. Pri obeh scenarijih tveganja ti vplivi niso bili izraziti.

Scenarij tveganja 2 je bil prepoznan kot najhujši mogoči scenarij vnosa tujerodnega škodljivega organizma v slovenske gozdove in obenem kot reprezentativni scenarij tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja.

V okviru Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja so bili identificirani ukrepi za preventivo in pripravljenost, s katerimi bi bilo v prihodnosti ob njihovem ustreznem načrtovanju in izvajanju kmalu mogoče zmanjšati posledice pojava boleznin in škodljivcev tako na nekaterih območjih kot splošno. Parcialne razvide boleznin in škodljivcev gozdnega drevja je pripravil GOZDIS v sodelovanju z MKGP (DGL in UVHVVR). Pripravljen je bil en področni razvid, identificirano pa skupno osem ukrepov, od tega pet ukrepov za preventivo in trije ukrepi za pripravljenost. Preventivni ukrepi vključujejo monitoring (vnaprej načrtovane programe preiskav, ki vključujejo vizualne preglede, spremljanje s pastmi, vzorčenje in analize) za določene boleznin in škodljivce gozdnega drevja, ozaveščanje prebivalstva o boleznin in škodljivcih gozdnega drevja, usposabljanje prostovoljcev in strokovnjakov za hitrejše zaznavanje boleznin in škodljivcev, pripravo ocen tveganja ter vzdrževanje diagnostične infrastrukture, ki zagotavlja zanesljivost analiz pri detekciji boleznin in škodljivcev gozdnega drevja. Ukrepi za pripravljenost vključujejo pripravo napovedi o zdravju gozdov, pripravo načrtov ukrepov za posamezno bolezen ali škodljivca gozdnega drevja in njihovo testiranje v simulacijskih vajah.

Za obvladovanje tveganja za pojav posebno nevarnih boleznin živali so pomembni predvsem ukrepi, zlasti za preventivo, v pristojnosti UVHVVR oziroma MKGP. Pojav boleznin in škodljivcev gozdnega drevja je razmeroma nepredvidljiv dogodek, zato so vzpostavljeni mehanizmi spremljanja stanja v državi s programi preiskav za posamezne še posebno nevarne boleznin in škodljivce rastlin, ki obsegajo tako vizualne preglede, vzorčenja, spremljanje s pastmi in diagnostiko. Pomembno je tudi ozaveščanje strokovne in splošne javnosti ter njeno vključevanje v spremljanje stanja v državi prek dejavnosti, ki se razvijajo v okviru projektnih in

drugih nalog. Kot preventivni ukrep je poudarjena še diagnostična infrastruktura, ki omogoča večjo zanesljivost in kontinuiteto analiz pri detekciji karantenskih škodljivih organizmov rastlin.

Zaradi številnih dejavnikov, ki lahko vplivajo na pojav in razvoj posameznih bolezni ali škodljivcev gozdnega drevja, tudi takih, na katere ni mogoče vplivati, in zaradi razmeroma majhnih vplivov scenarijev tveganja, ugotovljenih v predmetni oceni tveganja, sprejemljivo tveganje za pojav bolezni in škodljivcev gozdnega drevja ni bilo oblikovano. Z ustreznimi ukrepi za preventivo in pripravljenost lahko tveganja za pojav bolezni in škodljivcev gozdnega drevja kljub temu nekoliko obvladujemo ali celo zmanjšamo.

Prek vprašanj, prevzetih iz smernic Evropske komisije za ocenjevanje obvladovanja tveganj za nesreče, so bile v oceni ocenjene zmožnosti za obvladovanje tveganja za pojav bolezni in škodljivcev gozdnega drevja na treh področjih, in sicer ocenjevanja tveganja za pojav bolezni in škodljivcev gozdnega drevja, načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost, z upravnega, tehničnega in finančnega vidika. Zmožnost obvladovanja tveganja za nesrečo ne pomeni le prizadevanj za zmanjševanje obsega posledic nesreče, temveč tudi zmožnost hitrejšega odpravljanja posledic nesreče.

Preglednica 38: Povzetek ocene zmožnosti za obvladovanje tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja

NESREČA: bolezni in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
1	OCENA TVEGANJA ZA BOLEZNI IN ŠKODLJIVCE GOZNEGA DREVJA		
2	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
3	3.1.1 Okvir		
4	Vprašanje 1: Ali je ocena tveganja za posamezno nesrečo umeščena v splošni okvir?	4	Okvir je določen in uveljavljen z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.
5	Ocena ravni za 3.1.1	4,00	
6	3.1.2 Koordinacija		
7	Vprašanje 2: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri pripravi ocene tveganja za posamezno nesrečo, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	4	Uredba o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa, katere ocene tveganja za posamezne nesreče se pripravljajo, roke za pripravo, odgovorne organe (nosilce, sodelujoče organe, druge sodelujoče, DKO, MDS) in njihove naloge.

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
8	Vprašanje 3: Ali so odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo dodeljene subjektom, ki so za to najbolj pristojni?	3	Ob upoštevanju okvira so odgovornosti za pripravo posameznih ocen tveganj za posamezne nesreče porazdeljene ustrezno. Pri boleznih in škodljivcih gozdnega drevja je nosilec priprave ocene MKGP.
9	Vprašanje 4: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena medsektorska razsežnost tveganja?	3	Priprava ocene tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je bila usklajena z ZGS, GOZDIS, omogočeno je bilo sodelovanje javnosti. Pri pripravi ocene tveganja ni sodeloval UVHVVR.
10	Ocena ravni za 3.1.2	3,33	
11	3.1.3 Strokovno znanje		
12	Vprašanje 5: Ali se porazdelitev odgovornosti za oceno tveganja za posamezno nesrečo redno pregleduje?	4	Nosilec priprave ocene tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je MKGP, pri pripravi ocene so bili vključeni ZGS in GOZDIS ter javnost. Nosilec ima možnost, da poveča število sodelujočih organov.
13	Vprašanje 6: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za oceno tveganja za posamezno nesrečo, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo ustrezne izkušnje pri pripravi ocen tveganj za nesreče?	4	Strokovnjaki oziroma posamezniki, ki sodelujejo pri pripravi Ocene tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja, so strokovno ustrezni, bili pa so tudi dovolj obveščeni o vseh potrebnih vidikih in vprašanjih. Glede na to, da se v preteklosti ocene tveganj za nesreče v konkretni vsebini, načinu dela ipd., v Sloveniji niso pripravljale, so bile potrebne izkušnje pridobljene sproti in z izmenjavo z drugimi državami.
14	Ocena ravni za 3.1.3	4,00	
15	3.1.4 Drugi deležniki		
16	Vprašanje 7: Ali so v postopek ocenjevanja tveganja za posamezno nesrečo vključeni ustrezni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči)?	3	V pripravo Ocene tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja niso bili vključeni drugi deležniki, je pa bila ocena usklajena z ZGS in GOZDIS.
17	Ocena ravni za 3.1.4	3,00	
18	3.1.5 Obveščanje in komuniciranje		

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
19	Vprašanje 8: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za obveščanje javnosti o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo?	4	Ocena tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je javna in v celoti javno objavljena.
20	Vprašanje 9: Ali so na voljo potrebne upravne zmožnosti za interno obveščanje o rezultatih ocene tveganja za posamezno nesrečo, vključno s scenariji tveganja, pridobljenimi spoznanji ipd.?	4	Ocena tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je javna in v celoti javno objavljena. Podatke in ugotovitve je mogoče uporabljati skladno s predmetnimi pogoji (npr. navedbo vira).
21	Vprašanje 10: Ali so rezultati ocen tveganja za posamezno nesrečo vključeni v strategijo obveščanja o tveganjih?	4	Strategija obveščanja in rezultati Ocene tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja niso nujno povezani. Neposredno ugotavljanje nevarnosti pojavljanja boleznin in škodljivcev je v pristojnosti UVHVVR, kar na ustaljen način tudi izvaja.
22	Ocena ravni za 3.1.5	4,00	
23	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,67 (4)	
24	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
25	3.1.6 Metodologija		
26	Vprašanje 11: Ali je metodologijo za ocene tveganja za posamezne nesreče razvil subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni? Ali je ta metodologija določena ali objavljena? Kateri so njeni najpomembnejši elementi?	4	Vsebina ocen tveganja za posamezne nesreče je predpisana z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, ki jo je sprejela Vlada RS, upoštevane pa so tudi predmetne smernice Evropske komisije. Metode in tehnike za pripravo konkretne ocene tveganja za posamezno nesrečo izbere nosilec.
27	Vprašanje 12: Ali je bila v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena čezmejna razsežnost?	4	Ocena tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja se osredotoča na posledice v Sloveniji, ob izbruhu oziroma pojavu karantenskih škodljivih organizmov in potrebi po meddržavnem sodelovanju so postopki obveščanja in ukrepanja predvideni na ravni uredb (EU) št. 652/2014 in 2016/2031.
28	Vprašanje 13: Ali je v oceno tveganja za posamezno nesrečo vključena (kritična) infrastruktura?	n. r.	Kritična infrastruktura (na ravni države) v tem primeru ne more

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			biti ovrednotena oziroma ocenjena.
29	Ocena ravni za 3.1.6	4,00	
30	3.1.7 Informacijska in komunikacijska tehnologija		
31	Vprašanje 14: Ali je za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezna infrastruktura IKT?	4	Glavni pogoji pri infrastrukturi IKT so zagotovljeni.
32	Vprašanje 15: Ali so za pripravo ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo ustrezne informacije in podatki (tudi zgodovinski podatki)?	3	Konkretnih primerov dogodkov pojava boleznin ali škodljivcev gozdnega drevja v RS je malo oziroma skoraj nič, tako da je malo informacij o vplivu na delovanje države. Podatke pridobivamo iz primerov po svetu.
33	Ocena ravni za 3.1.7	3,50	
34	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,75 (4)	
35	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
36	3.1.8 Financiranje		
37	Vprašanje 16: Ali so na voljo ustrezne finančne zmožnosti za dejavnosti, povezane s pripravo in posodobitvami ocene tveganja za posamezno nesrečo?	3	Za pripravo Ocene tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja niso bila namenjena nikakršna dodatna finančna sredstva. Ne glede na to je bila v okviru možnosti ocena pripravljena korektno in kompleksno.
38	Ocena ravni za 3.1.8	3,00	
39	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
40	OCENA ZMOŽNOSTI ZA OCENO TVEGANJA ZA BOLEZNI IN ŠKODLJIVCE GOZDNEGA DREVJA	3,47 (3)	
41	NAČRTOVANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
42	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
43	3.2.1 Koordinacija		
44	Vprašanje 17: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije ter z resornimi predpisi.

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	odgovornosti in vloge oziroma naloge?		
45	Vprašanje 18: Ali so odgovornosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki se nanašajo na posamezno tveganje za nesrečo, jasno dodeljene in ali se redno preverjajo?	3	Naloge in pristojnosti subjektov so določene z Zakonom o Vladi Republike Slovenije ter z resornimi predpisi. Pravni akti se obdobjno spreminjajo glede na nove okoliščine in potrebe.
46	Ocena ravni za 3.2.1	3,00	
47	3.2.2 Strokovno znanje		
48	Vprašanje 19: Ali je za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezno nesrečo na voljo dovolj strokovnjakov?	3	Odgovor je načeloma pozitiven, vendar bi lahko bilo strokovnjakov več.
49	Vprašanje 20: Ali je na voljo učinkovito usposabljanje na različnih ravneh za strokovnjake, ki so odgovorni za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Izobraževanje s tega področja ima manjši poudarek v izobraževalnem procesu (gozdarstvo), strokovnjaki se izobražujejo v okviru izobraževanj, projektnih delavnic in podobnega. Simulacijske vaje so predvidene, do zdaj še ni bila izpeljana nobena simulacijska vaja s tega področja.
50	Vprašanje 21: Ali so strokovnjaki, ki sodelujejo pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, obveščeni o splošnih ciljeh politike oziroma prednostnih nalogah, povezanih z obvladovanjem tveganj za nesreče?	3	Vpleteni so navadno seznanjeni s splošnimi cilji in prednostnimi nalogami, nekateri pri njihovem oblikovanju tudi sodelujejo.
51	Vprašanje 22: Ali je vzpostavljen postopek za zagotovitev, da se bo znanje strokovnjakov, pristojnih za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ohranilo in še naprej razvijalo?	3	Znanje strokovnjakov se lahko pridobi z usposabljanjem, sodelovanjem in izmenjavo dobrih praks. Načrtnega usposabljanja na nacionalni ravni ni.
52	Ocena ravni 3.2.2	3,00	
53	3.2.3 Metodologija		
54	Vprašanje 23: Ali so različni pristojni subjekti razvili metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče? Kateri so najpomembnejši elementi teh metodologij?	3	Za pojav boleznin in škodljivcev gozdnega drevja se pripravljajo načrti ukrepov v skladu z evropsko in nacionalno zakonodajo.

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
55	Vprašanje 24: Ali metodologije za načrtovanje obvladovanja tveganj za nesreče vključujejo opredelitev infrastrukture, ki je pomembna za ublažitev opredeljenih tveganj?	2	Infrastruktura za ublažitev tveganja je nujna pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, v načrtih ukrepov je predvidena opredelitev infrastrukture, zmožnosti so torej ugotovljene in se razvijajo.
56	Ocena ravni za 3.2.3	2,50	
57	3.2.4 Drugi deležniki		
58	Vprašanje 25: Ali so relevantni javni in zasebni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o postopku načrtovanja in vključeni vanj?	3	Relevantni deležniki so večinoma obveščeni in deloma tudi vključeni.
59	Vprašanje 26: Ali se o ugotovitvah tveganja v oceni tveganja za posamezno nesrečo obvesti javnost ali zasebna podjetja, in če da, kako je zagotovljeno spodbujanje javnosti in teh podjetij k načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost?	4	Ocena tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je objavljena na spletnih straneh MKGP ter URSZR in je javna. Javnost se spodbuja k ukrepom za preventivo in pripravljenost, izvajajo se dejavnosti za ozaveščanje in vključevanje javnosti.
60	Vprašanje 27: Ali so subjekti na nacionalni ali podnacionalni ravni vključeni v čezmejno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Meddržavno sodelovanje je vzpostavljeno z vsemi državami v regiji, izmenjava informacij poteka tudi širše v EU (npr. EPPO, Stalni odbor za rastline, živali, hrano in krmo pri Evropski komisiji itn.). Sodelovanje med državami je vzpostavljeno tudi v okviru strokovnih raziskovalnih sodelovanj in mednarodnih dogovorov.
61	Ocena ravni za 3.2.4	3,33	
62	3.2.5 Obveščanje in komuniciranje		
63	Vprašanje 28: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči), vključno z državljanji, obveščeni o pomembnih elementih načrtovanja obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo?	3	Relevantni deležniki so večinoma ustrezno obveščeni o najpomembnejših elementih načrtovanja, tudi državljanji so o nekaterih vsebinah obveščeni, lahko sodelujejo pri njihovem nastajanju, določeni strateški dokumenti so javni.
64	Ocena ravni za 3.2.5	3,00	
65	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	2,97 (3)	

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
66	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
67	3.2.6 Oprema		
68	Vprašanje 29: Ali so na voljo oprema in orodja, ki so potrebni za podporo in/ali izvedbo načrtovanja ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Ustrezna oprema, računalniške aplikacije, informacijski sistemi in druga orodja so na voljo.
69	Ocena ravni za 3.2.6	3,00	
70	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
71	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
72	3.2.7 Financiranje		
73	Vprašanje 30: Ali se v okviru postopka načrtovanja ocenijo finančne potrebe za izvedbo ukrepov za preventivo in pripravljenost ter opredelijo mogoči viri financiranja?	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezani, finančna sredstva in viri so zagotovljeni iz proračuna Republike Slovenije tako za nadomestila in odškodnine. Določena sredstva je mogoče pridobiti tudi iz EU.
74	Vprašanje 31: Ali se v okviru postopka načrtovanja upoštevajo prihodnji naložbeni načrti in morebitna vloga zasebnega financiranja?	n. r.	Ob pojavu karantenskih boleznin in škodljivcev gozdnega drevja ni mogoče vnaprej ovrednotiti dela lastnikov.
75	Vprašanje 32: Ali se v okviru postopka načrtovanja vnaprej opredelijo oziroma sprejmejo postopki ali načrti, s katerimi se zagotovi financiranje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebnih za ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo?	3	Brez urejenega financiranja ni mogoče izvajati ustreznega načrtovanja ukrepov, financiranje ukrepov je zagotovljeno s proračunom Republike Slovenije.
76	Ocena ravni za 3.2.7	3,00	
77	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
78	OCENA ZMOŽNOSTI NAČRTOVANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,99 (3)	
79	IZVAJANJE UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST		
80	UPRAVNE ZMOŽNOSTI		
81	3.3.1 Strategija, politika oziroma metodologija		
82	Vprašanje 33: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost povezano z načrtovanjem obvladovanja tveganj	3	Načrtovanje in izvajanje ukrepov sta med seboj povezani. Med ukrepe za preventivo lahko

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	za nesreče? Ali je del strategije ali politike in ali je bila opredeljena metodologija?		štejemo tudi programe preiskav in spremljanje stanja gozdov.
83	Vprašanje 34: Ali so razvite metode za poročanje o škodi in človeških žrtvah ter ali se stroški škode ocenijo, dokumentirajo in hranijo?	3	Obstajajo baze podatkov in spletne aplikacije (na ZGS, GOZDIS, UVHVVR), ki so pomembne pri izračunavanju in spremljanju škode. Spremljanje poškodb in smrtnih žrtev poteka v različnih sistemih.
84	Ocena ravni za 3.3.1	3,00	
85	3.3.2 Koordinacija		
86	Vprašanje 35: Ali so subjektom, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, dodeljene jasno opredeljene odgovornosti in vloge oziroma naloge?	3	Pristojnosti in odgovornosti so določene s predpisi o gozdovih ter s predpisi zdravstvenega varstva rastlin. Pripravljajo se načrti ukrepov.
87	Ocena ravni za 3.3.2	3,00	
88	3.3.3 Strokovno znanje		
89	Vprašanje 36: Ali porazdelitev odgovornosti med strokovnjaki, ki sodelujejo pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustreza najnovejšim razmeram in ali je na voljo dovolj sredstev za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost na podlagi postopka načrtovanja?	3	Pristojnosti in odgovornosti so določene s predpisi o gozdovih ter s predpisi zdravstvenega varstva rastlin.
90	Vprašanje 37: Ali so strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj?	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj, kljub temu je vedno potreba po dodatnem izobraževanju v Sloveniji in tujini.
91	Ocena ravni za 3.3.3	3,00	
92	3.3.4 Drugi deležniki		
93	Vprašanje 38: Ali so relevantni deležniki (sodelujoči organi, drugi sodelujoči) obveščeni o izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter ali pri tem sodelujejo?	3	Strokovnjaki, ki so odgovorni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, so večinoma ustrezno obveščeni in usposobljeni ter imajo dovolj izkušenj. Splošna javnost se vključuje v ukrepe pripravljenosti in ukrepanja prek splošnega

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
			informiranja in ozaveščanja ter javljanja sumljivih znakov bolezni in škodljivcev v gozdu.
94	Vprašanje 39: Ali je subjekt na nacionalni ali podnacionalni ravni vključen v izvajanje čezmejnih ukrepov za preventivo in pripravljenost?	3	Meddržavno sodelovanje je vzpostavljeno z vsemi državami v regiji, izmenjava informacij poteka tudi širše na ravni EU (npr. EPPO, Stalni odbor za rastline, živali, hrano in krmo pri Evropski komisiji). O informacijah o pojavu novih ali karantenskih bolezni in škodljivcev rastlin se poroča v sistem EUROPHYT.
95	Vprašanje 40: Ali je izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost javnih in zasebnih deležnikov dovolj kakovostno, da se dosežejo pričakovani rezultati v smislu blažitve tveganja za nesrečo?	3	UVHVVR ima sklenjene pogodbe s pooblaščenimi ustanovami, ki jih pooblašča za opravljanje strokovnih nalog zdravstvenega varstva rastlin (preglede, diagnostiko, strokovno pomoč). Preventiva in pripravljenost pri boleznih in škodljivcih gozdnega drevja se vzdržujeta s sistematičnim spremljanjem stanja (programi preiskav) ter vzorčenjem za odkrivanje pojavov bolezni in škodljivcev rastlin.
96	Ocena ravni za 3.3.4	3,00	
97	3.3.5 Postopki		
98	Vprašanje 41: Ali izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost vključuje razvoj postopkov za zgodnje opozarjanje, aktiviranje, dispečerstvo, deaktiviranje ali spremljanje?	3	Postopki za preventivo in pripravljenost bodo opredeljeni predvidoma v načrtih ukrepov. Zakonsko so urejeni v slovenski in evropski zakonodaji s področja zdravstvenega varstva rastlin.
99	Ocena ravni za 3.3.5	3,00	
100	3.3.6 Obveščanje in komuniciranje		
101	Vprašanje 42: Ali so potrebne informacije na voljo in se redno izmenjujejo znotraj subjekta na nacionalni ali podnacionalni ravni?	4	Informacije se izmenjujejo, predpisani so načini o obveščanju.
102	Vprašanje 43: Ali se izvajajo komunikacijske strategije in ali se uporabljajo različna medijska orodja (vključno z družbenimi mediji) za	3	Uporabljajo se vsi načini komunikacij, so pa še možnosti za izboljšave.

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
	učinkovito izmenjavo informacij z državljanin, za ozaveščanje in krepitev zaupanja?		
103	Ocena ravni za 3.3.6	3,50	
104	OCENA RAVNI UPRAVNIH ZMOŽNOSTI	3,08 (3)	
105	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI		
106	3.3.7 Infrastruktura, vključno z IT		
107	Vprašanje 44: Ali se analizira stanje infrastrukture, ki je relevantna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost?	2	Analiziranje stanja relevantne infrastrukture je podlaga za njeno dopolnitev, zamenjavo ali posodobitev in nujno. Kritična infrastruktura, razen IT, v primeru boleznin in škodljivcev gozdnega drevja ni popisana in se ne spremlja (npr. obrati sežigalnic, izvajalci itn.).
108	Ocena ravni za 3.3.7	2,00	
109	3.3.8 Oprema in zaloge		
110	Vprašanje 45: Ali se vodi evidenca razpoložljive opreme, ki je potrebna za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost? Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost opredelijo morebitne potrebe po opremi na podlagi veljavne evidence?	2	Seznam opreme je predviden v načrtih ukrepov, ki pa še niso pripravljeni. Evidenca se trenutno ne vodi.
111	Vprašanje 46: Ali se med izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ugotovijo tveganja dobavne verige in ali se sprejmejo ukrepi za zmanjšanje tveganja za motnje v oskrbi?	n. r.	Pripravljenih zalog materiala in opreme ni, na vprašanje ne moremo odgovoriti.
112	Ocena ravni za 3.3.8	2,00	
113	3.3.9 Strokovno-tehnično znanje		
114	Vprašanje 47: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, potrebno strokovno-tehnično znanje, da lahko zagotovijo ustrezno izvajanje ukrepov, ter ali je poskrbljeno za ohranjanje in nadaljnji razvoj tega znanja?	3	Sodelujoči pri izvajanju ukrepov pridobivajo potrebno strokovno znanje za ustrezno izvajanje ukrepov za pripravljenost v obliki strokovnih izpopolnjevanj.

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
115	Vprašanje 48: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje o nabavnih in logističnih postopkih, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog, in ali jim je bilo zagotovljeno ustrezno usposabljanje za uporabo teh postopkov?	2	Glede na odgovor na vprašanje 46 je odgovor na to vprašanje težko dati, se pa strokovnjaki ravnajo po veljavni zakonodaji o postopkih naročanja, na posameznih ustanovah so zaposlene osebe, ki imajo znanje s tega področja.
116	Vprašanje 49: Ali imajo strokovnjaki, ki so pristojni za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, ustrezno znanje za načrtovanje življenjskega cikla in zmogljivosti za takojšen odziv in ali se te metodologije uporabijo za pregled delovanja opreme in sistemov ter povečanje zmogljivosti v nujnih primerih?	n. r.	Metodologije še niso razvite in na vprašanje ne moremo odgovoriti.
117	Ocena ravni za 3.3.9	2,50	
118	OCENA RAVNI TEHNIČNIH ZMOŽNOSTI	2,17 (2)	
119	FINANČNE ZMOŽNOSTI		
120	3.3.10 Financiranje		
121	Vprašanje 50: Ali so pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost, ki so potrebni za zmanjšanje ali ublažitev ugotovljenega tveganja za nesrečo oziroma prilagoditev nanje, opredeljeni oziroma določeni proračun, pravna podlaga in postopki, da se omogoči vnaprejšnje načrtovanje za prožno dodeljevanje sredstev?	3	Financiranje izvajanja ukrepov je navadno zagotovljeno in načrtovano, predvsem ob večjih nesrečah pa se lahko s prerazporeditvijo finančnih sredstev oziroma rebalansom proračuna predvsem na državni ravni omogoča prožnejše dodeljevanje finančnih sredstev glede na potrebe in aktivnosti med večjimi nesrečami in po njih.
122	Vprašanje 51: Ali se v okviru izvajanja ukrepov za preventivo in pripravljenost pripravijo sporazumi z deležniki o delitvi stroškov?	n. r.	Na to vprašanje je odgovorjeno pri prejšnjem vprašanju.
123	Ocena ravni za 3.3.10	3,00	
124	OCENA RAVNI FINANČNIH ZMOŽNOSTI	3,00 (3)	
125	OCENA ZMOŽNOSTI IZVAJANJA UKREPOV ZA PREVENTIVO IN PRIPRAVLJENOST	2,75 (3)	
126	SKUPNA OCENA ZMOŽNOSTI OBVLADOVANJA TVEGANJA ZA	3,07 (3)	

NESREČA: boleznin in škodljivci gozdnega drevja			
Zap. št.	Vprašanja in področja	Ocena ravni (n. r., 1, 2, 3, 4)	Opombe (dodatna utemeljitev za izbiro ravni)
BOLEZNI IN ŠKODLJIVCE GOZDNEGA DREVJA			

Naslednja preglednica predstavlja zmožnost obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja glede na posamezne vsebinske sklope od četrte do prve ravni.

Preglednica 39: Ugotovljene vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja po vsebinskih sklopih od četrte do prve ravni

Vsebinski sklopi	Vrednost in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja			
	(4. raven)	(3. raven)	(2. raven)	(1. raven)
Okvir	4,00			
Koordinacija	3,33			
Strokovno znanje	4,00			
Drugi deležniki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	4,00			
Upravne zmožnosti za Oceno tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja		3,67 (4)		
Metodologija	4,00			
Informacijska in komunikacijska tehnologija	3,50			
Tehnične zmožnosti za Oceno tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja		3,75 (4)		
Financiranje	3,00			
Finančne možnosti za Oceno tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja pri Oceni tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja</i>			3,47 (3)	
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	3,00			
Metodologija	2,50			
Drugi deležniki	3,33			
Obveščanje in komuniciranje	3,00			
Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,97 (3)		

Oprema	3,00			
Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			2,99 (3)	
Strategija, politika oziroma metodologija	3,00			
Koordinacija	3,00			
Strokovno znanje	3,00			
Drugi deležniki	3,00			
Postopki	3,00			
Obveščanje in komuniciranje	3,50			
Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,08 (3)		
Infrastruktura, vključno z IT	2			
Oprema in zaloge	2			
Strokovno-tehnično znanje	2,50			
Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		2,17 (2)		
Financiranje	3,00			
Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost		3,00 (3)		
<i>Zmožnost obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost</i>			2,75 (3)	
Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja				3,07 (3)
Razlaga vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja				zmožnosti so bile večinoma razvite na najpomembnejših področjih – tveganje za bolezni in škodljivce gozdnega

				drevja se večinoma obvladuje, obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov boleznin in škodljivcev na večini področij
--	--	--	--	--

Iz Preglednice 39 izhaja, da sta najboljše ocenjeni področji upravne zmožnosti za oceno tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja (vrednost 3,67; najvišja mogoča ocena je 4,00) ter tehnične zmožnosti za oceno tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja (vrednost 3,75). Preostala področja ocenjevanja so bila ocenjena slabše (manj kot 3,50). Na drugi ravni ocenjevanja je bila najboljše ocenjena Ocena tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja (vrednost 3,47), preostali dve področji ocenjevanja (načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost) pa sta dobili oceno oziroma vrednost 2,99 in 2,75. Skupna vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je 3,07. Dobljeni rezultat je razmeroma dober in nakazuje sorazmerno dobro pripravljenost države na pojav boleznin in škodljivcev gozdnega drevja ter prav tako tudi na precejšnjo možnost oziroma izhodišča, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice morebitnih pojavov dogodkov na večini področij lahko še zmanjšali, posledice pojavov boleznin in škodljivcev gozdnega drevja pa hitreje odpravili.

Pri Oceni tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja je ocenjena zmožnost dobra in je 3,47. Tehnične zmožnosti so bile ocenjene najboljše, z oceno oziroma vrednostjo 3,75, upravne pa z vrednostjo 3,67. Skupna ocena bi bila še višja, če ne bi bila finančna zmožnost ocenjena nižje, z vrednostjo 3,00. Za Oceno tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja namreč ni bilo načrtovanih nobenih namenskih finančnih sredstev. Omenjeno dejstvo sicer ni vplivalo na kakovost priprave ocene.

Pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja dosegla vrednost 2,99. Upravne zmožnosti so bile ocenjene z vrednostjo 2,97, tehnične in finančne zmožnosti pa z vrednostjo 3,00.

Pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost je vrednost zmožnosti obvladovanja tveganja za boleznin in škodljivce gozdnega drevja dosegla vrednost 2,75. Najboljša ocena na tem področju je dosegla vrednost 3,08, gre pa za upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Za nekoliko nižje ocene je lahko vzrok tudi v dejstvu, da je prepoznavanje tveganja zaradi boleznin in škodljivcev gozdnega drevja razmeroma novo. Zakonodajni okvir, ki na novo urejajo to področje, veljajo od decembra 2019.

Skupna ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja (stopnja 3 od mogočih štirih) in dobljena vrednost (3,07 od najvišje mogoče vrednosti 4,00) nakazujeta razmeroma dobro pripravljenost države na pojav bolezni in škodljivcev gozdnega drevja in prav tako tudi na precejšnjo možnost oziroma izhodišča, da bi v prihodnjih letih z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost posledice morebitnih pojavov dogodkov na večini področij lahko še zmanjšali, posledice pojavov bolezni in škodljivcev gozdnega drevja pa hitreje odpravili.

3 Ugotovitve s pojasnili

To poglavje prinaša sintezo in primerjavo vseh v ocenah zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče obravnavanih nesreč in na podlagi enotnega pristopa ocenjevanja zmožnosti njihovega obvladovanja ter določene ugotovitve.

Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče predstavlja in primerja zmožnosti obvladovanja tveganja, ki so bila z ocenami zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče v letih 2017 in 2018 prvič do zdaj ugotovljena za 12 nesreč, in sicer potres, poplavo, epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, posebno nevarne bolezni živali, jedrsko ali radiološko nesrečo, železniško nesrečo, letalsko nesrečo, sušo, velike požare v naravnem okolju, terorizem, žled ter nesreče z nevarnimi snovmi. Za omenjene nesreče so bile v letih 2015 in 2016 na enoten način pripravljene oziroma dopolnjene ocene tveganja. Na novo so vključene nesreče, za katere so bile ocene tveganja zanje izdelane leta 2018, ocene zmožnosti obvladovanja tveganja zanje pa po letu 2018 (nesreča na morju, kibernetika tveganja ter bolezni in škodljivci gozdnega drevja).

Nesreče, vključene v Državno oceno zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, se po svojih značilnostih in posledicah med seboj precej razlikujejo. Nekatere trajajo zelo kratek čas (npr. potres), druge dlje (epidemija ali pandemija nalezljive bolezni pri ljudeh v okviru nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora za zdravje ljudi, bolezni in škodljivci gozdnega drevja) ali pa odprava posledic traja zelo dolgo (npr. ob jedrski nesreči ali potresu). Nekatere nesreče zajamejo zelo majhno območje (npr. veliki požari v naravnem okolju, železniška nesreča, letalska nesreča, radiološka nesreča), druge večja območja države (žled, potres, poplave, epidemije in pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh, bolezni in škodljivci gozdnega drevja), lahko pa tudi celotno državo in širše (npr. suša, jedrska nesreča). Nesreče, ki zajamejo razmeroma majhna območja, navadno povzročijo manjše vplive kot nesreče, ki zajamejo večja območja. Nekatere nesreče so dobro napovedljive, zato tudi ob intenzivnih dogodkih navadno ni bilo veliko žrtev (npr. poplave). Nekaterih nesreč se ne da napovedati, to npr. velja za potres, lahko pa se obseg posledic, zlasti gospodarskih in okoljskih vplivov, vplivov na kulturno dediščino in vplivov na ljudi, precej dobro oceni, prav tako pa z ustreznimi ukrepi za preventivo in pripravljenost precej zmanjša. Nekatere nesreče povzročijo vsestranske vplive (jedrska nesreča, potres, epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh), druge imajo izrazito le določeno skupino vplivov, npr. vpliv na ljudi (npr. letalska nesreča, železniška nesreča), ali pa so nekateri vplivi neznatni oziroma jih sploh ni (tak primer je suša, ki ima zaznaven vpliv le na gospodarske in okoljske vplive ter vplive na kulturno dediščino, znotraj tega vpliva pa skoraj le na kmetijske površine in določene vrste kulturne dediščine, npr. vrtno-arhitekturno dediščino, arheološko dediščino, kulturno krajino). Obstajajo tudi nesreče in pojavi, ki so izrazito nenapovedljivi in nepredvidljivi (npr. teroristični napad, kibernetični napad) tako z vidika verjetnosti in lokacije kot posledic.

Ker s tovrstno tematiko v Sloveniji še do pred kratkim ni bilo nobenih pomembnih izkušenj, po drugi strani pa tudi zaradi morebitne harmonizacije teh vsebin z drugimi državami članicami EU, v katerih prav tako pripravljajo ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, sta bila z novelo Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite iz leta 2017 v slovenski pravni red prenesena del smernic, ki opredeljuje vprašanja glede obvladovanja zmožnosti, in številčni način ocenjevanja. V Sloveniji smo številčni način ocenjevanja še nekoliko dopolnili. Te smernice je Evropska komisija leta 2019 sicer s spremembo Sklepa o

mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ukinila, vendar pa jo pri nas še vedno uporabljamo.

Bistvena vsebina ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče je 51 vprašanj, prek katerih se je ugotavljala zmožnost obvladovanja tveganja za nesreče na treh področjih, to je pri oceni tveganja za obravnavano nesrečo, pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost s upravnega, tehničnega in finančnega vidika. Na vprašanja je bilo treba odgovarjati z ocenami ravni od 1 do 4, pri čemer je ocena ravni 1 pomenila najslabšo, ocena ravni 4 pa najboljšo oceno. Iz odgovorov oziroma ocen ravni zanje so bile nato po postopku, opisanem v začetku te ocene (Preglednica 3), izračunane vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavane nesreče še v nadaljnjih vsebinskih sklopih do najvišje ravni, to je na ravni posamezne nesreče. Za vsebino odgovorov so odgovorni nosilci posameznih ocen, URSZR je kot pripravljavka in usklajevalka Državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče za pripravo ocene le povzela vsebine ocen, za katere so pristojni.

Pri pripravi ocen se je večkrat pojavilo vprašanje ustreznosti takega pristopa pri pripravi ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Vsebinsko odgovorov in ocenjenih ravni so lahko pripravljavci ocen deloma podali tudi subjektivno. Uporabljeni, precej splošen način obravnave nesreč, ki ni bil posebej prilagojen značilnostim posameznih nesreč, je kljub vsemu dal določene rezultate ter odkril nekatere značilnosti in pomanjkljivosti.

Sledijo v ocenah zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče ugotovljeni končni rezultati (vrednost, stopnja) ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo (1. raven), rezultati ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče pri oceni tveganja za obravnavano nesrečo, načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost (2. raven) z vidika upravnih, tehničnih in finančnih zmožnosti (3. raven). Parcialne vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem in kibernetika tveganja v preglednici niso prikazane, saj imata Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem in Ocena zmožnosti obvladovanja kibernetičnih tveganj označeno stopnjo tajnosti interno. Te vrednosti so sicer upoštevane pri izračunu povprečij v zadnjem stolpcu preglednice.

Preglednica 40: Končni rezultati vrednosti in stopenj zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče

Raven	Vidiki in področja zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo	Jedrskе in radiološke nesreče	Epidemija in pandemija gripe	Suša	Žled	Posebno nevarne bolezni živali	Kibernetska tveganja	Železniška nesreča	Velik požar v naravnem okolju	Letalska nesreča	Terorizem	Nesreča na morju	Bolezni in škodljivci gozdnega drevja	Nesreča z nevarnimi snovmi	Poplava	Potres	Povpr.
3	Upravne zmožnosti za oceno tveganja	4,00 (4)	3,70 (4)	3,80 (4)	3,73 (4)	3,73 (4)		3,73 (4)	3,80 (4)	3,40 (3)		3,60 (4)	3,67 (4)	2,90 (3)	3,63 (4)	3,33 (3)	3,61 (3)
3	Tehnične zmožnosti za oceno tveganja	3,55 (4)	3,75 (4)	4,00 (4)	3,50 (3)	3,50 (3)		3,25 (3)	3,17 (3)	3,50 (3)		3,50 (3)	3,75 (4)	2,25 (2)	3,08 (3)	3,50 (3)	3,39 (3)
3	Finančne zmožnosti za oceno tveganja	4,00 (4)	3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)		4,00 (4)	3,00 (3)	3,00 (3)		3,00 (3)	3,00 (3)	2,00 (2)	3,00 (3)	2,00 (2)	3,06 (3)
2	Zmožnost obvladovanja tveganja pri oceni tveganja za obravnavano nesrečo	3,85 (4)	3,48 (3)	3,60 (4)	3,41 (3)	3,31 (3)		3,66 (4)	3,32 (3)	3,30 (3)		3,37 (3)	3,47 (3)	2,38 (2)	3,24 (3)	2,94 (3)	3,35 (3)
3	Upravne zmožnosti za načrtovanje ukrepov	3,30 (3)	3,30 (3)	3,40 (3)	3,32 (3)	3,20 (3)		3,25 (3)	3,37 (3)	3,25 (3)		2,75 (3)	2,97 (3)	3,24 (3)	2,63 (3)	3,26 (3)	3,21 (3)
3	Tehnične zmožnosti za načrtovanje ukrepov	3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)		3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)		3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)	2,00 (2)	3,00 (3)	2,87 (3)
3	Finančne zmožnosti za načrtovanje ukrepov	3,00 (3)	3,66 (4)	3,00 (3)	3,33 (3)	3,33 (3)		3,00 (3)	3,00 (3)	3,00 (3)		2,33 (2)	3,00 (3)	3,50 (3)	3,00 (3)	2,00 (2)	3,04 (3)
2	Zmožnost obvladovanja tveganja pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost	3,10 (3)	3,32 (3)	3,13 (3)	3,22 (3)	3,17 (3)		3,08 (3)	3,12 (3)	3,08 (3)		2,69 (3)	2,99 (3)	3,25 (3)	2,54 (3)	2,75 (3)	3,04 (3)
3	Upravne zmožnosti za izvajanje ukrepov	3,47 (3)	3,43 (3)	3,17 (3)	3,67 (4)	3,58 (4)		3,08 (3)	3,28 (3)	3,30 (3)		3,33 (3)	3,08 (3)	3,43 (3)	2,83 (3)	3,60 (4)	3,34 (3)
3	Tehnične zmožnosti za izvajanje ukrepov	3,00 (3)	3,33 (3)	3,20 (3)	3,33 (3)	3,00 (3)		2,83 (3)	2,83 (3)	3,00 (3)		3,00 (3)	2,17 (2)	2,67 (3)	2,61 (3)	3,00 (3)	2,93 (3)
3	Finančne zmožnosti za izvajanje ukrepov	3,00 (3)	3,00 (3)	4,00 (4)	3,00 (3)	3,50 (3)		3,00 (3)	3,50 (3)	3,00 (3)		3,50 (3)	3,00 (3)	4,00 (4)	3,50 (3)	2,50 (2)	3,25 (3)
	Zmožnost obvladovanja tveganja pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost	3,00 (3)	3,25 (3)	3,46 (3)	3,33 (3)	3,36 (3)		2,92 (3)	3,20 (3)	3,10 (3)		3,28 (3)	2,75 (3)	3,37 (3)	2,98 (3)	3,03 (3)	3,15 (3)
1	Skupna ocena vrednosti in stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja za obravnavano nesrečo	3,37 (3)	3,35 (3)	3,33 (3)	3,32 (3)	3,32 (3)	3,25 (3)	3,22 (3)	3,21 (3)	3,16 (3)	3,14 (3)	3,11 (3)	3,07 (3)	3,00 (3)	2,92 (3)	2,91 (3)	3,17 (3)

Dobljene ocene so bile glede na splošno razvitost Republike Slovenije pričakovane. Nižje ocene bi verjetno lahko pričakovali, če bi bila Republika Slovenija v splošnem manj razvita, višje pa, če bi bila naša država med najbogatejšimi in najbolj razvitimi državami v Evropi in tudi sicer. Po drugi strani so nekoliko presenetljivo ugotovljene razmeroma majhne razlike v vrednostih zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo med tistimi nesrečami, za katere so bile ugotovljene najvišje vrednosti, in med tistimi, za katere so bile ugotovljene najnižje vrednosti. Verjetno delno k temu pripomore tudi razmeroma majhen razpon ocen, ki jih je za ocenjevanje zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče s predmetnimi smernicami predlagala Evropska komisija.

Za posamezne nesreče so bile ugotovljene končne vrednosti zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezno nesrečo med 2,91 in 3,37. Te vrednosti vse nesreče glede stopnje zmožnosti obvladovanja tveganja uvrščajo v tretjo stopnjo obvladovanja tveganja od štirih mogočih. Bistveno je poudariti, da za nobeno nesrečo vsaj na prvi in drugi ravni (edina izjema je nesreča z nevarnimi snovmi pri oceni tveganja), v veliki večini pa tudi na tretji ravni, niso bile ugotovljene vrednosti, ki bi jo uvrščale v polja z oranžno barvo. Edine nesreče, pri katerih so bile na tretji ravni ocenjevanja ugotovljene vrednosti, ki bi jo uvrščale v polje z oranžno barvo, so potres, poplava, nesreče z nevarnimi snovmi, bolezni in škodljivci gozdnega drevja ter nesreča na morju. Na vseh ravneh, razen na ravni vprašanj iz smernic, vrednosti, nižjih od 1,50, kar bi ocenjevanje uvrstilo v rdeče polje, nismo ugotovili. Glede najnižjih ocen ravni, to je na ravni posameznih vprašanj, se je to izjemoma zgodilo pri nekaterih vprašanjih, in še to le pri nekaterih nesrečah.

Med vsemi nesrečami je bila z vidika obvladovanja tveganj za nesreče najbolje ocenjena jedrska ali radiološka nesreča (vrednost 3,37 od najvišje mogoče 4), sledijo epidemija in pandemija nalezljive bolezni pri ljudeh (3,35), suša (3,33) ter žled in posebno nevarne bolezni živali (3,32). Kibernetska tveganja so dobila oceno 3,25. Glede pandemije in epidemije nalezljive bolezni pri ljudeh velja izpostaviti, da je bila ocena zmožnosti obvladovanja za to tveganje pripravljena še pred izbruhom covida-19, zato ne izraža stanja zmožnosti obvladovanja te bolezni.

V drugi skupini so nesreče, za katere so bile izračunane vrednosti med 3,22 in 3,11 (železniška nesreča, velik požar v naravnem okolju, letalska nesreča, terorizem, nesreča na morju). Sledijo bolezni in škodljivci gozdnega drevja (3,07).

V tretjo skupino nesreč, ki so bile ocenjene najslabše, spadajo nesreča z nevarnimi snovmi (3,00 oziroma 2,89), poplava (2,92) in potres (2,91).

Ne glede na izračunane vrednosti zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče pri vseh nesrečah dosegajo 3. stopnjo od štirih mogočih. V splošnem to pomeni, da se tveganja za obravnavane nesreče bolj ali manj obvladujejo in da glede na odgovore v odvisnosti od značilnosti posamezne nesreče obstaja verjetnost zmanjšanja vplivov na večini področij in/ali verjetnosti nesreče. Obenem te ocene pomenijo, da so na večini področij še možnosti za nadaljnji napredek.

Opazno je dejstvo, da sta nesreči, ki v Sloveniji na podlagi do zdaj opravljenega ocenjevanja tveganj za nesreče predstavljata najvišje tveganje (poplava, potres), med vsemi

obravnanimi nesrečami glede ocenjevanja zmožnosti obvladovanja tveganja ocenjeni najslabše. Nasprotno velja za jedrsko ali radiološko nesrečo. Tveganje zaradi zelo majhne verjetnosti ni veliko, so pa mogoči zelo veliki potencialni vplivi nesreče. Zmožnost obvladovanja tveganja za jedrsko nesrečo je bila med vsemi nesrečami sicer ocenjena najboljše.

Pri večini nesreč je jasno razviden razkorak med najboljše ocenjenim področjem (to je navadno ocena tveganja za obravnavano nesrečo), nekoliko slabše je navadno ocenjeno izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost, pri večini nesreč pa je najslabše ocenjeno načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost. Še največje odstopanje je ugotovljeno pri nesreči z nevarnimi snovmi, pri kateri je bila najslabše ocenjena ocena tveganja, najboljše pa izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Na splošno so bili pri večini nesreč glede tveganja zanje navadno najslabše ocenjeni finančne zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, načrtovanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanje ukrepov za preventivo in pripravljenost ter tehnične zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Glede finančnih zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče najbolj negativno izstopa potres, pri katerem so bile finančne zmožnosti ocenjene izrazito slabše kot pri drugih nesrečah. Najbolje so bile na vseh treh področjih ocenjene upravne zmožnosti, zlasti to velja za ocene tveganja.

Ne glede na to, da so bile najslabše ocenjene tehnične zmožnosti, so verjetno kljub temu prav finančne zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče tiste, ki Republiko Slovenijo trenutno najbolj ločijo od najrazvitejših držav sveta, kar lahko delno pripišemo tudi vsesplošni krizi in zaostrenim finančnim razmeram v Republiki Sloveniji ob koncu prejšnjega in v večini tega desetletja. V najrazvitejših državah za obvladovanje tveganj za nesreče navadno namenjajo precej več finančnih sredstev kot v Republiki Sloveniji. Čeprav so razen pri ocenah tveganja za posamezne nesreče finančne zmožnosti ocenjene bolje kot tehnične zmožnosti, pa so ravno urejene finančne razmere zelo pomembne tudi za razvijanje zlasti tehničnih zmožnosti. Glede upravnih zmožnosti finančne razmere najbolj vplivajo na zadostnost in ustreznost kadrovskih virov, zlasti v državni in javni upravi, kar včasih zavira uspešno delo na nekaterih področjih.

Glede na to, da so se gospodarske in predvsem finančne okoliščine v državi v zadnjem obdobju izboljšale, bi bilo v prihodnosti upravičeno pričakovati pozitivne spremembe tudi pri normalizaciji finančnih pogojev za obvladovanje tveganj za nesreče. Žal pandemija oziroma epidemija covid-19 leta 2020 (in ne kaže, da bi se kmalu umirila) s tega vidika spet povzroča skrbi. Ustrezni finančni pogoji, ustrezna strategija in zmožnost prožnosti pri zagotavljanju finančnih sredstev so bistveni na vseh področjih obvladovanja tveganj za nesreče, zlasti pa pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost.

Ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče so lahko podlaga predvsem za nadaljnje izboljševanje pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter pri izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost. Prav tako je pomembno, da se s pomočjo teh ocen razkrijejo oziroma ugotovijo najšibkejše točke oziroma pomanjkljivosti pri obvladovanju nesreč, kar je lahko podlaga za usmerjeno reševanje oziroma odpravo teh pomanjkljivosti. Vprašanje je, ali je način, na katerega so pripravljene ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne

nesreče, res najboljši in ali ne bi drugačen pristop dal drugačne rezultate. Ne glede na to je iz rezultatov teh ocen mogoče ugotoviti:

1. Za vse nesreče v splošnem velja, da se tveganja za obravnavane nesreče bolj ali manj obvladujejo in da glede na odgovore v odvisnosti od značilnosti posamezne nesreče obstaja precejšnja verjetnost zmanjšanja vplivov na večini področij in/ali verjetnosti nesreče.
2. Ne glede na 1. točko razlike v zmožnosti obvladovanja tveganja med posameznimi nesrečami so, vendar te niso velike.
3. Pri večini nesreč je razvidna razlika med najbolje ocenjenim področjem, to je navadno ocena tveganja za obravnavano nesrečo, in slabše ocenjenim izvajanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost ter zlasti načrtovanjem ukrepov za preventivo in pripravljenost.
4. Navadno so pri načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost najslabše ocenjene tehnične zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, nekoliko bolj finančne in najboljše upravne zmožnosti. Pri ocenah tveganja so najslabše ocenjene finančne zmožnosti.

Z identificiranimi ukrepi za preventivo in pripravljenost, ki so predstavljeni v vsaki oceni zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče, vendar odvisno od posamezne nesreče, je mogoče zmanjšati njihove vplive in/ali njihovo verjetnost. S tega vidika bi bilo treba največjo pozornost nameniti nesrečam:

- pri katerih je bilo v ocenah tveganj za nesreče ugotovljeno zelo veliko tveganje ali veliko tveganje;
- pri katerih je bila v ocenah tveganj za nesreče ugotovljena zelo velika verjetnost;
- pri katerih so bili z ocenami tveganj za nesreče ugotovljeni zelo veliki vplivi, zlasti to velja za vplive na ljudi ter gospodarske in okoljske vplive ter vplive na kulturno dediščino;
- za katere so bile ugotovljene vrednosti zmožnosti obvladovanja tveganja zanje najnižje.

Iz napisanega izhaja:

- da bi morali glede na dobljene rezultate največje prizadevanje usmeriti predvsem v izboljšanje tehničnih in finančnih pogojev za obvladovanje tveganj za nesreče (prioritizacija glede na vidik);
- da bi se morali posvetiti predvsem načrtovanju ukrepov za preventivo in pripravljenost ter izvajanju ukrepov za preventivo in pripravljenost (prioritizacija glede na področja);
- da bi se pri tem morali posvetiti predvsem nesrečam, kot so poplave, potres, epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, veliki požari v naravnem okolju in jedrska nesreča, deloma pa tudi nesrečam, kot so letalska nesreča, žled in terorizem (prioritizacija glede na nesreče),
- obenem to ne pomeni, da je treba preostale nesreče, predstavljene v Državni oceni zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, in druge nesreče, ki jih ta ocena še ne vsebuje, zapostavljati. Dejavnosti je treba prilagoditi vsaki nesreči posebej oziroma glede na njihove značilnosti in posledice, ki jih povzročajo.

Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za posamezne nesreče so javne in so objavljene na spletnih straneh ministrstev, ki so jih pripravila. Javno dostopna je tudi Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče na sedežu URSZR/DKO in spletnih straneh URSZR oziroma osrednjem spletišču državne uprave. Le Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem in Ocena zmožnosti obvladovanja kibernetских tveganj, ki sta označeni s stopnjo tajnosti interno, nista javno objavljeni.

4 Razlaga pojmov, kratic in krajšav

Navedena je večina krajšav oziroma kratic, ki so bile uporabljene v tej oceni.

ARSO	Agencija RS za okolje
BDP	bruto družbeni proizvod
CRP	ciljni raziskovalni program
DKO	Državni koordinacijski organ za ocene tveganj za nesreče in ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče
DGL	Direktorat za gozdarstvo in lovstvo
DRSV	Direkcija RS za vode
ECDC	European Centre for Disease Prevention and Control
ECAC	European Civil Aviation conference
EMS	European measure scale – evropska potresna lestvica
EMSA	European Maritime Safety Agency
EPPO	European and Mediterranean Plant Protection Organization
EU	Evropska unija
EUR	evro
EUROCONTROL	The European Organisation for the Safety of Air Navigation
EUROPHYT	European Union Notification System for Plant Health Interceptions
EWRS	Early Warning Response System
FPP	Fakulteta za pomorstvo in promet
GOZDIS	Gozdarski inštitut Republike Slovenije
ICAO	International Civil Aviation Organization
ICPBR	Donavska komisija
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
INES	International Nuclear and Radiological Event Scale – mednarodna lestvica jedrskih in radioloških dogodkov
ISRBC	Savska komisija
JA-RA	Javna razsvetljava, d. o. o.
KID	komunikacijski sistem med izrednim dogodkom
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
MARS	Major Accident Reporting System
MDS	Medresorska delovna skupina za spremljanje izdelave ocene tveganj za nesreče, razvidov in ocen zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MO	mestna občina
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MO	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MZ	Ministrstvo za zdravje
Mzi	Ministrstvo za infrastrukturo
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
n. r.	odgovor na vprašanje ni relevanten glede na nesrečo
Np	ni podatkov o morebitnem vplivu nesreče
OIE	Mednarodna organizacija za zdravje živali
OPVP	območja pomembnega vpliva poplav

PAFF	Plants, Animals, Food and Feed (PAFF Committee)
PAWSA	Port and Waterway Safety Assessment
POTROG	projekt potresne ogroženosti Slovenije za potrebe Civilne zaščite
PRP	Program razvoja podeželja
ReCO	Regijski center za obveščanje
REMPEC	Regional Marine Pollution Emergency Response Centre for the Mediterranean Sea
SAR	Search and rescue
sEPREV	simulirana misija Slovenije za področje pripravljenosti na izredne dogodke
SID	Skupina za obvladovanje izrednega dogodka
SMOK	sistem monitoringa, opozarjanja in kontrole
SODO	sistemski operater distribucijskega omrežja
SOP	standardni operativni postopek
SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
SV	Slovenska vojska
SŽ	Slovenske železnice, d. o. o.
URSJV	Uprava RS za jedrsko varnost
UNP	utekočinjen naftni plin
URSP	Uprava RS za pomorstvo
URSZR	Uprava RS za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
VO-KA	Vodovod kanalizacija, d. o. o.
VNDN	varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
VVA	verjetnostne varnostne analize
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije

5 Viri

- 1) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za jedrske in radiološke nesreče v Sloveniji, izdaja 1, 2018. Uprava RS za jedrsko varnost, 2018.
- 2) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za letalsko nesrečo, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za infrastrukturo, Sektor za letalstvo, 2018.
- 3) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi, 2015. Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, 2018.
- 4) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora na zdravje ljudi, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za zdravje, 2018.
- 5) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nevarnosti biološkega, kemičnega, okoljskega in neznanega izvora na zdravje ljudi, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za zdravje, 2016.
- 6) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za poplave, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za okolje in prostor, 2018.
- 7) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za posebno nevarne bolezni živali, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, 2018.
- 8) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za potres, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, 2018.
- 9) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za sušo, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, 2018.
- 10) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za terorizem, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za notranje zadeve, 2018.
- 11) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za velik požar v naravnem okolju, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, 2018.
- 12) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za železniško nesrečo, verzija 1.0, 2018. Ministrstvo za infrastrukturo, 2018.
- 13) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za žled, verzija 1.0, 2017. Uprava RS za zaščito in reševanje, 2017.
- 14) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za nesrečo na morju, verzija 1.0, 2020. Uprava RS za pomorstvo, 2020.
- 15) Ocena zmožnosti obvladovanja kibernetičnih tveganj, verzija 1.0, 2020. Ministrstvo za javno upravo, 2020.
- 16) Ocena zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja, verzija 1.0, 2020. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2020.

6 Priloge

/

7 Evidenčni list sprememb, dopolnitev in posodobitev

Zap. št.	Spremembe, dopolnitve, posodobitve (poglavje, stran)	Datum	Izvedel
	VERZIJA 2.0 (2020)		
1	Dopolnjeno je kazalo.		Slavko Šipec, URSZR, MO
2	Poglavje 1: dodane so vsebine, povezane z novo vsebino v oceni, in izvedene manjše korekcije besedila.	6. 10. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO
3	V podpoglavje 2.6 so bili vneseni manjši popravki, ki jih je predlagal MOP.	10. 11. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO, MOP
4	V poglavju 2 je novo podpoglavje 2.13 o povzetkih in ugotovitvah Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za nesreče na morju.	16. 10. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO, URSP
5	V poglavju 2 je novo podpoglavje 2.14 o povzetkih in ugotovitvah Ocene zmožnosti obvladovanja kibernetških tveganj.	6. 10. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO, MJU
6	V poglavju 2 je novo podpoglavje 2.15 o povzetkih in ugotovitvah Ocene zmožnosti obvladovanja tveganja za bolezni in škodljivce gozdnega drevja.	23. 7. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO, MKGP, GOZDIS
7	Poglavje 3: vsebina je dopolnjena glede na novo vsebino ocene.	16. 10. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO
8	Poglavje 4: dodane so bile razlage pojmov, kratic in krajšav, ki se nanašajo na nove vsebine te ocene.	16. 10. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO
9	Poglavje 5: dodani so bili novi viri, ki se nanašajo na vsebine iz podpoglavij 2.13, 2.14 in 2.15.	16. 10. 2020	Slavko Šipec, URSZR, MO